

Základní škola Rozseč nad Kunštátem, okres Blansko

Školní vzdělávací program Základní školy Rozseč nad Kunštátem

Obsah

<u>2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY</u>	6
<u>2.1 Úplnost a velikost školy</u>	6
<u>2.2. Umístění školy</u>	6
<u>2.3. Charakteristika pedagogického sboru</u>	6
<u>2.4. Vybavení školy</u>	7
<u>2.5. Spolupráce s rodiči a dalšími partnery</u>	7
<u>3. CHARAKTERISTIKA ŠVP</u>	8
<u>3.1. Zaměření školy</u>	8
<u>3.2. Výchovné a vzdělávací strategie</u>	8
<u>3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</u>	13
<u>3.3.1. Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením</u>	14
<u>3.3.2. Zabezpečení výuky žáků se zdravotním znevýhodněním</u>	14
<u>3.3.3. Zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním</u>	15
<u>3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných</u>	16
<u>3.5. Začlenění průřezových témat</u>	16
<u>3.5.1. Osobnostní a sociální výchova</u>	17
<u>3.5.2. Výchova demokratického občana</u>	19
<u>3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u>	20
<u>3.5.4. Multikulturní výchova</u>	21
<u>3.5.5. Environmentální výchova</u>	22
<u>3.5.6. Mediální výchova</u>	23

<u>4. UČEBNÍ PLÁN</u>	25
<u>4.1. Poznámka k učebnímu plánu</u>	27
<u>5. UČEBNÍ OSNOVY</u>	27
<u>5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</u>	27
<u>5.1.1. ČESKÝ JAZYK</u>	27
<u>5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK</u>	60
<u>5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE</u>	67
<u>5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE</u>	86
<u>5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT</u>	90
<u>5.4.1. PRVOUKA</u>	90
<u>5.4.2. PŘÍRODOVĚDA</u>	107
<u>5.4.3. VLASTIVĚDA</u>	119
<u>5.5. HUDEBNÍ VÝCHOVA</u>	133
<u>5.6. VÝTVARNÁ VÝCHOVA</u>	141
<u>5.7. TĚLESNÁ VÝCHOVA</u>	151
<u>5.8. PRACOVNÍ ČINNOSTI</u>	162
<u>6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ</u>	171
<u>6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ</u>	171

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní školy Rozseč nad Kunštátem

Poznámka: Školní vzdělávací program Základní školy Rozseč nad Kunštátem je zpracován podle zásad Rámcového vzdělávacího programu a naplňuje jeho požadavky

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Rozseč nad Kunštátem, okres Blansko

Adresa školy: Rozseč nad Kunštátem 2, 679 73

Jméno ředitelky školy: Mgr. Alena Dvořáková

Kontakty: 516 462 732, rozsec@wo.cz

IČO: 70985073

IZO: 102 007 209

RED-IZO: 600 106 012

Koordinátor ŠVP: Mgr. Alena Dvořáková

Zřizovatel:

Název: Obec Rozseč nad Kunštátem
Adresa: Rozseč nad Kunštátem 106, 679 73
Kontakty: 516 462 734, obec@rozsec.cz, www.rozsec.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2007

Aktualizace dokumentu od: 1. 9. 2016

Podpis ředitelky školy:

Mgr. Alena Dvořáková

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola v Rozseči nad Kunštátem je malotřídní školou pro žáky 1. – 5. ročníku, bez školní jídelny a bez školní družiny. Školu navštěvují místní žáci. Zřizovatelem je obec Rozseč nad Kunštátem.

Školní rok	Počet tříd/ počet ročníků	Počet žáků	Přepočtený počet pedagogických pracovníků
2015/2016	2/5	22	11

2.2. Umístění školy

Škola se nachází v malebné obci Rozseč nad Kunštátem s dobrou dopravní dosažitelností.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří dvě pedagogické pracovnice s délkou praxe nad 30 let. Obě členky pedagogického sboru jsou plně aprobované pro výuku na 1. stupni ZŠ.

	funkce	dosažené vzdělání	úvazek
1	ředitelka	VŠ - PDF	1, 00

2	učitelka	VŠ - PDF	1, 00
---	----------	----------	-------

2.4. Vybavení školy

V budově školy jsou dvě prostorné třídy, na které navazuje malá počítačová učebna s osmi pracovními místy pro žáky a pracovní ředitelky školy. Třídy jsou vybaveny standardním nábytkem a skříněmi využívanými k uložení knih žákovské knihovny. Třída disponuje hracím prostorem s kobercem vhodným pro výuku i relaxaci. Nová okna, stropy a světlé a čisté prostory třídy utvářejí příjemné pracovní klima. Šatna je vybavena botními poličkami s věšáky. Hygienická zařízení byla nově zrekonstruována .

K pohybovým aktivitám využívají žáci hřiště na školním dvoře s novými průlezkami. Hřiště je vhodné i k trávení přestávek.

Materiální a technické vybavení školy je celkově na dobré úrovni a je podle finančních možností průběžně doplňováno a inovováno.

2.5. Spolupráce s rodiči a dalšími partnery

Škola vytváří dobré společenské vztahy s rodiči a veřejností. V průběhu roku jsou pořádány různé aktivity, na kterých se podílejí celé rodiny žáků školy. Mezi společné aktivity patří už tradičně divadelní představení k Svátku matek, programy na vítání občánků do života, drakiáda, školní výlet, zájezdy na divadelní představení.

Ve svém působení na rozvoj žáků škola spolupracuje také s různými subjekty: se zastupiteli obce Rozseč nad Kunštátem, s Policií ČR, s požárními a záchrannými sbory, s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Boskovicích, s kulturními organizacemi, které žáci za doprovodu pedagogických pracovníků navštěvují v průběhu výuky.

Formy spolupráce: návštěvy školy, návštěva žáků v kulturních institucích, individuální konzultace, e-mailová pošta.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy.

ŠVP navazuje na dlouhodobé snahy spolupráce mezi školou a obcí. Škola je otevřena všem – dětem, rodičům, veřejnosti a to jak obsahem vzdělávání, demokratickými principy, respektováním osobnosti žáka, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, naplňováním nejzákladnějších potřeb, společnými prožitky dětí a dospělých, tak také zapojením školy a jejich odchovanců do veřejného života, jejich rozhodování, chápání globálních vztahů, jejich spřízněnost s přírodou, jejich schopnost svobodné a tvořivé práce, samostatného myšlení, soulad s obecně platnými a uznávanými životními a mravními hodnotami a demokratickými občanskými postoji.

Školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Klíčové kompetence zahrnují schopnosti, vědomosti, dovednosti, hodnoty a návyky, které jsou rozhodující pro uplatnění na trhu práce a spokojený život v moderní společnosti, které umožňují jednat člověku přiměřeně a efektivně v různých životních situacích.

Ve ŠVP jsou nastíněny i činnosti a postupy z hlediska učitele, které napomáhají a směřují žáka k utváření na úrovni základního vzdělání.

Cílem je:

A/ Umožnit žákům poznat smysl a cíl vzdělávání, motivovat je pro celoživotní učení
(kompetence k učení)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená

- čte s porozuměním, pracuje s textem, vyhledává informace
- má vlastní úsudek, je iniciativní, tvořivý
- je samostatný, organizuje vlastní činnosti
- poznává vlastní možnosti, používá sebehodnocení
- poznává smysl vlastní práce a její prezentace
- dává věci do souvislostí, využívá zkušeností
- zodpovídá za své učení, za svou práci
- podle svých schopností a dovedností se zapojuje do různých soutěží

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- hodnotí to, co žák zvládá a ne to, co neumí
- vede výuku bez situací ponížení a nerovnosti
- zařazuje metody práce, které podporují zvědavost
- využívá kladné hodnocení, umožní zažití úspěchu
- prolíná učivo jednotlivých předmětů tak, aby vědomosti získané v jedné oblasti pomohly k nabytí nové vědomosti v jiné oblasti
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- rozlišuje základní a rozšiřující učivo
- usiluje o to, aby úroveň poznání dosažená v průběhu školní docházky co nejvíce odpovídala individuálním schopnostem žáka

B/ Vést žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů a k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
(kompetence k řešení problémů)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- objevuje vzájemné vztahy a příčiny přírodních, společenských a dalších jevů
- rozvíjí své schopnosti logického uvažování (srovnávání, třídění, analýzy, syntézy)
- vytváří a třídí dokumentaci
- řeší úkoly z praktického života
- samostatně řeší problémy, je vytrvalý při řešení problémů

- zodpovídá za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- připravuje vyučování tak, aby žák hledal různá řešení, řešil netradiční problémové úlohy
- v rámci svých předmětů učí, jak některým problémům předcházet
- uplatňuje mezipředmětové vztahy
- sleduje, jak žáci řešení problémů zvládají v praktickém životě
- vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování

C/ Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci, k formulování svých myšlenek a názorů
(kompetence komunikativní)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- rozvíjí různé formy komunikace (ústní, písemná, výtvarná, technická atd.)
- účastní se diskusí v rámci malé i velké skupiny a umí vyjádřit svůj názor
- dodržuje etiku komunikace (věcnost, naslouchání, respektování názoru druhých atd.)
- porozumí různým druhům textů a záznamů, obrazovým materiálům, gestům, zvukům
- rozumí a domluví se, zkouší číst a psát v anglickém jazyce
- úměrně svému věku používá internet
- úměrně svému věku získává, zpracovává a využívá informace

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených školním řádem
- komunikuje s žáky, rodiči, zaměstnanci školy tak, aby byl pro žáky osobním příkladem
- zařazuje do výuky diskusi, vede k věcné argumentaci
- vede žáky k pochopení nezbytnosti aktivní znalosti cizích jazyků

D/ Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
(kompetence sociální a personální)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- pracuje v týmu, spolupracuje a přijímá společnou zodpovědnost
- je otevřený vůči spolužákům, solidární s druhými
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole
- navazuje a udržuje kontakty
- otevřeně a kultivovaně projevuje své city
- chápe svou roli ve skupině
- vnímá a uznává tradice a kulturní hodnoty jiných
- je ohleduplný vůči starým a nemocným lidem

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- vytváří pozitivní klima školy, třídy
- minimalizuje používání frontální metody výuky
- využívá skupinovou výuku, projektové vyučování
- podílí se na spolupráci zainteresovaných stran (učitel, zákonný zástupce žáka, žák), na činnosti školy
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně sleduje sociální vztahy ve třídě
- učí odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

E/ Připravit žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
(kompetence občanské)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- respektuje školní řád a společenské a právní normy (práva a povinnosti)
- respektuje individuální rozdíly, kulturní, náboženské, etnické, národnostní odlišnosti spolužáků
- samostatně se rozhoduje a nese důsledky za svá rozhodnutí
- orientuje se ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- je pozitivně emočně laděnou osobností
- vytváří vlastní žebříček morálních hodnot vycházející z poznání světa
- argumentuje a vhodnou formou prosazuje své názory
- odmítá fyzické i psychické násilí, prevence sociálně patologických jevů
- řeší problémy souvisejících s ochranou životního prostředí
- je zodpovědný v krizových situacích, v situacích ohrožujících život a zdraví
- respektuje kulturní i historické dědictví

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- vytváří podmínky pro adaptaci žáků z jiných škol, z jiného kulturního prostředí
- netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita)
- spolupracuje se zřizovatelem, policií aj., využívá pomoci a zkušeností odborníků z různých složek
- hledá příčiny problémového chování žáků a jejich výrazného zhoršení prospěchu
- v hodnocení uplatňuje pozitivní prvky
- vytváří přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě a ve škole
- respektuje osobnost žáka a jeho práva
- vytváří podmínky pro úspěšnou integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

F/ Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
(kompetence pracovní)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- sebehodnotí svou práci
- osvojí si základní pracovní dovednosti a návyky
- využívá výběru zájmových útvarů
- účastní se poznávacích exkurzí
- chová se bezpečně, chrání své zdraví i zdraví druhých
- využívá možností pohybových aktivit, možnost trávení přestávek na školním dvoře (v případě příznivého počasí)

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená

- zajišťuje informační a poradenskou činnost v oblasti profesní orientace
- používá různé formy a metody práce pro seznámení žáků s různými profesemi
- dbá na dodržování pravidel k ochraně zdraví
- rozvíjí tvořivost žáka přiměřeně k jeho individualitě
- vede žáky k vzájemné pomoci

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. žáků se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáků se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáků se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žákům v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu) vycházíme z platné legislativy, zejména školského zákona a aktuálních prováděcích vyhlášek. Tito žáci mají možnost být na naší škole integrováni do běžných tříd. Jejich výuka však probíhá diferencovaně podle jejich schopností, nadání, zájmů a s přihlédnutím k dalším podmínkám, které mohou významně ovlivňovat jejich vzdělávání a výchovu ve škole. Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami považujeme za nezbytnou úzkou spolupráci mezi učitelem a žákem, mezi učiteli navzájem, mezi školou a odbornými poradenskými pracovišti a mezi školou a zákonnými zástupci žáků.

Chceme umožnit všem žákům kvalitní výuku, při které si každý najde svoji cestu za vzděláním. Všichni učitelé se podílí na utváření podnětného a vstřícného školního prostředí a jsou kompetentní pomoci žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál a podporovat jejich sociální integraci, včetně studijního a pracovního uplatnění. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na základě doporučení školských poradenských pracovišť (pedagogicko-psychologických poraden, speciálně poradenských center aj.), případně středisek výchovné péče vypracovány individuální vzdělávací plány. Ty vždy vycházejí z konkrétních zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáka, obsahují souhrn pedagogických hledisek a postupů, případné úpravy učebního plánu a způsoby a kritéria hodnocení a klasifikace žáka.

3.3.1. Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením

(mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus, vývojové poruchy učení nebo chování)

Činnosti školy:

- navázání spolupráce se zákonnými zástupci žáka – vysvětlení problematiky, návrhy postupů a řešení, nabídka pravidelné spolupráce
- spolupráce se školským poradenským pracovištěm, případně střediskem výchovné péče – konzultace, návštěvy ve škole
- seznámení vyučujících se závěry vyšetření školského poradenského pracoviště
- vypracování IVP žáka – na základě doporučení školského poradenského pracoviště a za spolupráce vyučujících a zákonných zástupců žáka
- vytvoření podmínek pro výuku žáka se speciálními vzdělávacími potřebami vyplývajících z IVP – např. úprava učebního plánu, zajištění individuální péče
- zajištění specifických učebnic a pomůcek, volba odpovídajících metod a forem práce, diferenciací učiva a úkolů, individuální přístup při výuce, respektování osobního tempa žáka
- zajištění asistenta pedagoga
- individuální přístup při hodnocení, oceňování pokroku žáka při učení
- seznámení spolužáků s handicapem dítěte
- vytvoření příjemného prostředí, odstranění rušivých vlivů

3.3.2. Zabezpečení výuky žáků se zdravotním znevýhodněním

Žáci se zdravotním znevýhodněním jsou zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní nebo s lehčími zdravotními poruchami, které vedou k poruchám učení a chování a vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Činnosti školy:

- spolupráce třídního učitele a ostatních pedagogů se zákonným zástupcem žáka
- individuální přístup
- respektování osobního tempa žáka
- zadávání diferencovaných úkolů podle náročnosti
- dodatečný výklad při hodině
- pozitivní motivace
- seznámení spolužáků s handicapem dítěte
- vytvoření příjemného prostředí, odstranění rušivých vlivů

3.3.3. Zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním

Žáci se sociálním znevýhodněním:

- a) žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, kteří jsou ohroženi sociálně patologickými jevy;
- b) postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastník řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu;
- c) nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova.

Činnosti školy:

- věnovat pozornost osvojení českého jazyka, zvyků a našich tradic
- individuální nebo skupinová péče
- přidělení asistenta pedagoga
- odpovídající metody a formy práce
- zajištění potřebných učebnic a pomůcek
- spolupráce s odborníky, se zákonnými zástupci žáků
- vytváření příjemného klimatu
- pravidelná komunikace se žákem

- vypracování IVP

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pro talentované a nadané žáky, kteří jsou integrováni v běžných třídách, jsou připraveny náročnější úkoly v rámci diferencované výuky v jednotlivých předmětech. Škola se snaží využít schopností a tvůrčích sil žáků v různých soutěžích (předmětové olympiády, sportovní soutěže), jednak na úrovni školy, a pro ty úspěšné i na úrovni okresních a krajských soutěží.

Pro mimořádně nadané žáky je škola připravena na základě žádosti zákonného zástupce žáka zajistit jeho vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, který upravuje organizaci a obsah vzdělávání s ohledem na jeho nadání a na podmínky odpovídající jeho časovým možnostem. Je uplatněn individuální přístup k žákovi, jsou nabízeny náročnější úkoly a respektována individualita žáka. Žákovi je předkládán dostatek informačních zdrojů. Žákovi je ponechána určitá volnost při řešení problému nebo při rozhodování. Žákovi je umožněna účast na činnostech, které rozšiřují jeho obzor.

3.5. Začlenění průřezových témat

ŠVP v sobě zahrnuje průřezová témata, která tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Škola zařazuje do vzdělávání na 1. stupni všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV a v průběhu základního vzdělávání nabízí žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, která procházejí napříč vzdělávacími oblastmi. Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tematických okruhů do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů a bude doplněna o projekty, podle svého zaměření.

Pro každé průřezové téma je vypracován přehled, kde jsou rozpracovány tematické okruhy do konkrétních témat. První skupinu vybraných témat tvoří taková témata, která jsou přirozenou součástí všech vyučovacích předmětů ve všech ročnících a pracuje se s nimi neustále, prolínají celým systémem základního vzdělávání. Tato témata jsou v jednotlivých plánech průřezových témat označena: Všechny, průběžně (tzn. ve všech předmětech, ve všech ročnících).

Druhou skupinu tvoří vybraná témata, která jsou konkrétně zařazena do jednotlivých předmětů a ročníků a odkazy na ně jsou uvedeny ve vazbách v osnovách předmětu příslušného ročníku.

Účinnost výchovného působení průřezových témat je posilována využíváním dalších vhodných příležitostí, se kterými se žáci setkávají mimo školu (např. filmových a divadelních představení, televizních a rozhlasových pořadů, výstav, exkurzí, besed atd.). Průřezová témata jsou také realizována např. formou rozhovoru, diskuze, týmové práce, prezentace prostřednictvím ICT, projektu, individuální práce.

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků

i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

3.5.1. Osobnostní a sociální výchova

Většina témat průřezového tématu „Osobnostní a sociální výchova“ je přirozenou součástí všech vyučovacích předmětů ve všech ročnících 1. stupně. Z tohoto důvodu nejsou v tabulce odkazy na jednotlivé předměty uvedeny.

Tematický okruh	Námět	Předmět a ročník
1.1. Rozvoj schopností poznávání	<ul style="list-style-type: none"> - smyslové vnímání, pozornost a soustředění - dovednost zapamatování - dovednost řešení problémů - dovednosti pro učení a studium 	všechny, průběžně
1.2. Sebepoznání a sebepojetí	<ul style="list-style-type: none"> - já jako zdroj informací o sobě - druzí jako zdroj informací o mně - moje tělo, moje psychika - co o sobě vím a co ne - moje učení - moje vztahy k druhým lidem - zdravé a vyrovnané sebevědomí 	všechny, průběžně
1.3. Seberegulace a sebeorganizace	<ul style="list-style-type: none"> - sebekontrola, sebeovládání - organizace vlastního času - plánování učení a studia - osobní cíle a kroky k jejich dosažení 	všechny, průběžně
1.4. Psychohygienu	<ul style="list-style-type: none"> - pozitivní naladění mysli a vztah k samému - předcházení stresům ve vztazích - dobrá organizace času - zvládání stresových situací 	všechny, průběžně

	- hledání pomoci při potížích	
1.5. Kreativita	- rozvoj základních rysů kreativity - tvořivost v mezilidských vztazích	všechny, průběžně
1.6. Poznávání lidí	- poznávání se ve skupině/třídě - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech - chyby při poznávání lidí	všechny, průběžně
1.7. Mezilidské vztahy	- péče o dobré vztahy - chování podporující dobré vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů - vztahy a naše skupina/třída	všechny, průběžně
1.8. Komunikace	- řeč těla, zvuků a slov, předmětů, skutků - verbální a neverbální sdělování - cvičení pozorování, empatie a naslouchání - dialog (vedení, pravidla, řízení, typy) - komunikace v různých situacích - efektivní strategie v komunikaci	všechny, průběžně
1.9. Kooperace a kompetice	- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence	všechny, průběžně
1.10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	- rozeznání a řešení problémových situací - řešení problémů v mezilidských vztazích - zvládnání a řešení učebních problémů - problémy v seberegulaci	všechny, průběžně
1.11. Hodnoty, postoje, praktická etika	- analýza vlastních i cizích postojů - kvality typu: odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování - sociální cítění - etické řešení situací všedního dne	všechny, průběžně

3.5.2. Výchova demokratického občana

Tematický okruh	Námět	Předmět a ročník
2.1. Občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> - demokratická atmosféra a vztahy ve škole - demokratické principy a hodnoty ve škole - formy podílu žáků na životě školy - spolupráce školy s místními orgány a institucemi v obci 	všechny, průběžně Vv 1-5
2.2. Občan, občanská společnost a stát	<ul style="list-style-type: none"> - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva, povinnosti a odpovědnost) - Listina základních práv a svobod - demokratický politický systém - principy soužití s minoritami 	VI 4-5
2.3. Formy participace občanů v politickém životě	<ul style="list-style-type: none"> - volební systémy a demokratické volby a politika - obec jako základní jednotka samosprávy - společenské organizace a hnutí 	VI 4
2.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	<ul style="list-style-type: none"> - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie - principy demokracie - význam Ústavy - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů 	VI 4- 5

3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	Námět	Předmět a ročník
3.1. Evropa a svět nás zajímá	<ul style="list-style-type: none"> - naši sousedé v Evropě - život a styl života v evropských zemích - zvyky a tradice národů Evropy - zážitky a zkušenosti z cest po Evropě - region a jeho vztah k Evropě 	VI 5 Aj 4-5 Vv 4-5
3.2. Objevujeme Evropu a svět	<ul style="list-style-type: none"> - naše vlast a Evropa - Evropa a svět, mezinárodní setkávání - státní a evropské symboly 	VI 5
3.3. Jsme Evropané	<ul style="list-style-type: none"> - kořeny a zdroje evropské civilizace - klíčové mezníky evropské historie - Evropská integrace - Evropská unie a její fungování - co Evropu spojuje a co ji rozděluje - mezinárodní organizace a jejich činnost 	VI 5

3.5.4. Multikulturní výchova

Tematický okruh	Námět	Předmět a ročník
4.1. Kulturní diference	<ul style="list-style-type: none"> - jedinečnost člověka a jeho individualita - poznání vlastních kulturních tradic 	Vv 1-5 Čj 1-5, Hv 3, Prv 1-3, Pč 1-5
4.2. Lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> - žít společně a podílet se na spolupráci - tolerantnost a spolupráce bez ohledu na příslušnost - vztahy mezi kulturami - předsudky a vžitá stereotypy - integrace jedince v různých vztazích - uplatňování principu slušného chování - mezilidské vztahy a jejich význam pro rozvoj osobnosti - lidská solidarita - zapojení všech žáků do kolektivu třídy 	všechny, průběžně
4.3. Etnický původ	<ul style="list-style-type: none"> - odlišnost a vzájemná rovnost etnik - postavení národnostních menšin - etnické a kulturní skupiny v ČR - projevy rasové nesnášenlivosti 	průběžně
4.4. Multikulturalita	<ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita současného světa - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování - specifické rysy jazyků - komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin - význam užívání cizího jazyka 	Čj 1-5 Aj 3-5
4.5. Princip sociálního smíru a solidarity	<ul style="list-style-type: none"> - předsudky a diskriminace etnik - nekonfliktní život v multikulturním světě - zohlednění potřeb minoritních skupin - lidská práva, základní dokumenty 	průběžně

3.5.5. Environmentální výchova

Tematický okruh	Námět	Předmět a ročník
5.1. Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> - les - pole - vodní zdroje - moře, tropický deštný prales - lidské sídlo – město - vesnice - kulturní krajina 	Prv 3, Př 4-5 Prv 3, Př 4-5 Prv 3, Př 4-5 Př 5 V1 4 V1 4
5.2. Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> - voda, ovzduší, půda - ochrana biologických druhů - ekosystémy – biodiverzita - energie - přírodní zdroje 	Prv 3, Př 4-5 Př 4-5 Př 4-5
5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství - doprava a životní prostředí - průmysl a životní prostředí - odpady a hospodaření s odpady - ochrana přírody a kulturních památek - změny v krajině 	Pč 1-3
5.4. Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - naše obec - náš životní styl - lokální ekologické problémy - životní prostředí a zdraví - nerovnoměrnost života na Zemi 	Prv 2,3 Př 4, V1 4 Vv 4-5 Př 5

3.5.6. Mediální výchova

Tematický okruh	Námět	Předmět a ročník
6.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením - chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel - identifikace základních orientačních prvků v textu 	Čj 2-5
6.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	<ul style="list-style-type: none"> - různé typy sdělení, jejich funkce - rozdíl mezi reklamou a zprávou - hlavní rysy reprezentativnosti - mediální sdělení a sociální zkušenost - užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě 	
6.3. Stavba mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - zpravodajství jako vyprávění - stavba a uspořádání zpráv - sdělení v časopisech pro dospívající 	
6.4. Vnímání autora mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - výrazové prostředky a jejich uplatnění - výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků 	Čj 5 Vv 4-5, Hv
6.5. Fungování a vliv medií ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> - organizace a postavení médií ve společnosti - vliv medií na každodenní život - role medií v životě jednotlivce - role medií v politickém životě 	
6.6. Tvorba mediálního sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - výběr výrazových prostředků 	Vv 4-5

	- tvorba sdělení pro časopis, rozhlas, televizi, internet	Čj 5
6.7. Práce v realizačním týmu	- utváření - komunikace a spolupráce v týmu - plánování a rozdělení práce v týmu	všechny, průběžně

Průřezová témata daná RVP ZV zasahují i do oblasti programu primární prevence. Cílem programu je vedení žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Jeho nedílnou součástí je poskytování žákům základních informací zaměřených na prevenci v oblasti drogových závislostí, alkoholismu, kouření, virtuálních drog, hazardního hráčství, kriminality, záškoláctví, šikany a vandalismu, formování jejich postojů k této problematice a získání jejich důvěry. Snahou školy je vytvořit pro žáky účinný systém pomoci v případě nouze. Samozřejmostí je užší kontakt se zákonnými zástupci žáků, v odůvodněných případech spolupráce s odpovědnými pracovníky odboru sociálních věcí Městského úřadu v Boskovicích, Pedagogicko-psychologické poradny v Boskovicích a Policie ČR.

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem	Rozdělení disponibilní časové dotace
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková	Český jazyk a literatura	9	10	8	9	7	43	8

komunikace	Anglický jazyk	–	–	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	–	–	–	–	1	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	–	–	7	1
	Vlastivěda	–	–	–	2	2	4	
	Přírodověda	–	–	–	1	2	3	1
Umění a kultura	Hudební výchova	12					12	
	Výtvarná výchova							
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5					5	
	Disponibilní časová dotace	14					14	
	Minimální časová dotace	18	18	22	22	22		
	Celková povinná časová dotace	–	–	–	–	–	118	
	Maximální časová dotace	22	22	26	26	26		

Týdenní dotace povinných předmětů	20	22	24	26	26	118	
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------	--

4.1. Poznámka k učebnímu plánu

Disponibilní hodiny - jejich rozdělení do jednotlivých vzdělávacích oblastí, předmětů a ročníků:

Vzdělávací oblast	Celkový počet	Předmět	Ročník – počet disponibilních hodin				
			1.	2.	3.	4.	5.
Jazyk a jazyková komunikace	8	Český jazyk	2	3	1	2	0
Matematika a její aplikace	4	Matematika	0	1	1	1	1
Člověk a jeho svět	1	Prvouka	0	0	1		
Člověk a jeho svět	1	Přírodověda	0	0	0	0	1
CELKEM	14		2	4	3	3	2

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dovednosti získané v předmětu Český jazyk jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vyučovacího předmětu se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do těchto složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Učí se číst s porozuměním. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 5. ročníku s časovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, které odpovídají učebnímu plánu.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy.

Průřezová témata jsou realizována formou různých činností – např. týmová nebo samostatná práce, rozhovor, beseda, projekt, hry, modelové situace, diskuze, poslech nahrávky, návštěva kulturních institucí.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravuje je na celoživotní učení
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web.)
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi – cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)**1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 1.1. plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- 1.2. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- 1.3. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- 1.4. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- 1.5. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- 1.6. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- 1.7. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- 1.8. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- 1.9. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- 1.10. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- 1.11. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 1.12. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- 1.13. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- 1.14. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- 1.15. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- 1.16. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- 1.17. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- 1.18. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- 1.19. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- 1.20. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- 1.21. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní –zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 2.1. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- 2.2. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- 2.3. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- 2.4. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- 2.5. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- 2.6. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- 2.7. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- 2.8. odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 2.9. porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- 2.10. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- 2.11. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- 2.12. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- 2.13. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- 2.14. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- 2.15. užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- 2.16. píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- 2.17. zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 3.1. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- 3.2. vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- 3.3. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- 3.4. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 3.5. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- 3.6. volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- 3.7. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- 3.8. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání

- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

1. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
		Čtení		
☐ osvojování čtenářských dovedností	<ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule čte jednoduché texty ➤ orientuje se v textu slabikáře 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ♦ písmena velká i malá, tištěná i psaná a jejich poznávání ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám ♦ plynulé spojování slabik do slov, správná výslovnost délky samohlásek ♦ hláska, slabika, slovo a jejich rozlišení z hlediska potřeb čtení ♦ uvědomělé čtení ♦ hlasité čtení, rozvoj znělého hlasu 2. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ♦ plynulé čtení i náročnějších textů ♦ tiché čtení 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářského projevu, pozorování žáka - správné rozlišování probraných písmen ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, plynulost a bezchybnost čtení, správné čtení délky samohlásek 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě metody práce: <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - multikulturní výchova - výchova demokratického občana mezipředmětové vztahy: <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika - hudební výchova
		Naslouchání		
☐ naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim) ☐ obhajobě vlastního názoru a vhodné reakci	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslechne pozorně krátký souvislý text 	1. úroveň: <ul style="list-style-type: none"> ♦ respektování mluvního projevu druhé osoby ♦ pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky ♦ střídání role mluvčího a naslouchajícího 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor - porozumění sděleného 	formy práce <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - skupinová práce - metody práce - poslech - dramatizace - didaktické hry - besedy průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - sociální a osobnostní výchova mezipředmětové vztahy

				- člověk a jeho svět - člověk a příroda
		Mluvený projev		
☐ osvojování kultivovaného mluvního projevu ☐ porozumění různým druhům mluvených projevů	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí pozdravit dospělé osoby i své vrstevníky, rozlišuje vhodnost jednotlivých pozdravů ➤ umí oslovit dospělou osobu a vyjádřit svoji jednoduchou prosbu nebo omluvu 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ správné dýchání a vhodné tempo řeči při krátkých mluvních projevech ◆ správná výslovnost všech hlásek ◆ pozdrav ◆ oslovení ◆ prosba 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka, inscenační metody -vhodný pozdrav, oslovení, prosba 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - práce ve dvojicích - skupinová práce - metody práce: - jazykolamy a dechová cvičení - dechová cvičení průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní výchova mezipředmětové vztahy <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - hudební výchova
		Písenný projev		
☐ rozvíjení kultivovaného písenného projevu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí se ke psaní správně posadit ➤ dobře drží psací náčiní ➤ píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře ➤ píše a spojuje písmena, slabiky a slova ➤ dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova ➤ dodržuje čitelnost a úhlednost rukopisu 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ správná příprava na psaní - správné sezení, držení psacího náčiní, uvolňovací cviky ◆ psaní písmen, slabik a slov ◆ opis a přepis jednoduchých slov a vět ◆ nácvik psaní diktátu jedn. slov a vět ◆ psaní číslic 2. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ psaní adresy, pozdravu z prázdnin, krátkého blahopřání, pozvánky 	<ul style="list-style-type: none"> • diktát, opis, přepis -správnost tvarů probíraných písmen, správnost spojování písmen do slabik a slov, správnost psaní číslic • správnost přepisu a opisu • pozorování žáků, inscenační metody, diskuse - správné hygienické návyky při psaní 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - v lavicích - na koberci metody práce: <ul style="list-style-type: none"> - přepis - autodiktát - diktát - nápodoba - opis - obtahování - psaní do vzduchu - psaní mokřým štětcem na tabuli průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní výchova mezipředmětové vztahy <ul style="list-style-type: none"> - matematika - člověk a jeho svět
		Jazyková výchova zvuková stránka jazyka		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písenné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdělí slovo na slabiky a hlásky ➤ rozlišuje výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek 	1. úroveň: <ul style="list-style-type: none"> ◆ sluchové rozlišení hlásek ◆ správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků • analýza správné výslovnosti žáků, sluchové rozlišení hlásek 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova mezipředmětové vztahy: <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika

				- hudební výchova
		Literární výchova Poslech literárních textů		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků ☐ získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky 	➤ rozliší prózu od poezie	◆ poslech literárních textů, dětské prózy i poezie	• rozhovor - rozlišení prózy od poezie	formy práce: - ve třídě - na koberci metody práce: - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek průřezová témata: - mediální výchova mezipředmětové vztahy - člověk a jeho svět - výtvarná výchova - hudební výchova
		Zážitkové čtení		
		◆ čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč	• pozorování žáků diskuse, inscenační metody - prožitek	formy práce: - ve třídě - v knihovně - v přírodě metody práce - poslech průřezová témata: - mediální výchova mezipředmětové vztahy: - člověk a jeho svět - výtvarná výchova - hudební výchova
		Tvořivé činnosti s literárním textem		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ přednes vhodných literárních textů ◆ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ◆ dramatizace ◆ vlastní výtvarný doprovod 	• pozorování žáků diskuse, inscenační metody - přednes literárních textů, volná reprodukce přečteného textu	formy práce: - ve třídě - na koberci metody práce: - dramatizace - poslech audionahrávek průřezová témata: - mediální výchova - výchova k myšlení v evrop. a globálních souvislostech mezipředmětové vztahy: - výtvarná výchova - hudební výchova
		Základy literární teorie a historie		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň ➤ rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pohádka, hádanka, říkanka, báseň ◆ spisovatel, kniha, čtenář, básník 		<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - v knihovně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výklad - skupinová práce - práce ve dvojicích <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova - dramatická výchova <p>mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova
--	---	---	--	--

2. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Komunikační a slohová výchova čtení		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností ☐ porozumění různým druhům psaných projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí písemným pokynům přiměřené složitosti ➤ plynule čte s porozuměním texty přirozeného rozsahu a náročnosti ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ plynulé čtení jednoduchých textů se správnou intonací ◆ čtení s porozuměním ◆ počátky tichého čtení 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářského projevu, pozorování žáků diskuse - plynulost a správnost čtení, čtení s porozuměním 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně - čtení v přírodě - čtení s přestávkami - audio, video ukázky <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - čtení s přestávkami - audio, video ukázky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika - výtvarná výchova - hudební výchova

<ul style="list-style-type: none"> ☐ naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse) ☐ obhajobě vlastního názoru, vhodně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslechne pozorně krátký souvislý text 	<p style="text-align: center;">Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ respektování mluvního projevu druhé osoby ◆ pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky ◆ střídání role mluvčího a naslouchajícího 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - respektování mluvního projevu druhé osoby 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - naslouchání - recitace - audio, video ukázky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální a osobnostní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kultivovaného mluvního projevu ☐ porozumění různým druhům mluvených projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně vyslovuje všechny hlásky ➤ umí pozdravit dospělé osoby i své vrstevníky, rozlišuje vhodnost jednotlivých pozdravů ➤ umí oslovit dospělou osobu a vyjádřit svoji jednoduchou prosbu nebo omluvu ➤ umí dokončit jednoduchý příběh 	<p style="text-align: center;">mluvený projev</p> <p>1. úroveň:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ správné dýchání a vhodné tempo řeči při krátkých mluvních projevech ◆ správná výslovnost všech hlásek ◆ pozdrav ◆ oslovení ◆ prosba ◆ dokončí jednoduchý příběh ◆ vypráví jednoduchý příběh podle obrázkové osnovy ◆ popis – pojmenování jednoduchých předmětů a jejich vlastností ◆ vyprávění podle časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - správné dýchání a vhodnost zvoleného mluvního tempa, vhodnost zvolených jazykových prostředků pro vyjádření pozdravu, oslovení, prosby • popis - předmětu na základě pojmenování jeho vlastností 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - dramatizace - didaktické hry - jazykolamy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální a osobnostní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika - hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kultivovaného písemného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí se ke psaní správně posadit ➤ dobře drží psací náčiní 	<p style="text-align: center;">písemný projev</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ správné sezení, držení psacího 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - ovládnutí 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ píše správné tvary písmen a číslic ➤ dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova ➤ dodržuje čitelnost a úhlednost rukopisu ➤ napíše svou adresu, blahopřání, pozvánku 	<p>náčíní</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ dokončení nácviku psaní všech malých a velkých psacích písmen ◆ psaní slov, vět ◆ opis a přepis slov a vět ◆ psaní diktátu slov a vět ◆ psaní číslic ◆ psaní adresy, pozdravu z prázdnin, krátkého blahopřání, pozvánky ◆ psaní písmen velké tiskací abecedy 	<p>hygienických návyků pro psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • opis, přepis - tvarová správnost jednotlivých písmen i jejich spojení, úprava písemných projevů 	<p>- na stanovišti, na koberci</p> <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přepis - autodiktát - diktát - nápodoba - opis <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematika - člověk a jeho svět
		<p>Jazyková výchova zvuková stránka jazyka</p>		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně vyslovuje běžně užívaná česká slova 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ správná výslovnost českých slov ◆ rozlišení intonace podle druhu vět ◆ správná výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek ◆ správná výslovnost párových souhlásek 	<ul style="list-style-type: none"> • správná výslovnost délky samohlásek 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - didaktické hry - poslech audio, video ukázek - jazykolamy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematika - prvouka - hudební výchova
		<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ke slovu nadřazenému umí přiřadit slova podřazená ➤ umí vytvořit dvojice protikladných slov ➤ vyjmenuje hlásky podle rozdělení: samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky měkké, tvrdé, obojetné, dvojhásky ➤ umí rozdělit jednoduchá slova na konci řádku 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ slova protikladná, ◆ slova nadřazená ◆ slova podřazená, ◆ slova souřadná ◆ slabika, hláska, písmeno: rozdělení hlásek, ◆ dvojhásky <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ slabikotvorné r, l ◆ grafické znázornění hláskové a slabičné stavby slova 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení hlásek • test- rozlišení pojmů slovo, slabika, hláska, slova nadřazená, podřazená • ověrka – slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně

<p>☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě</p>	<p>➤ umí vyjmenovat slovní druhy, pozná typické podstatné jméno, sloveso, předložku, spojku</p>	<p>Tvarosloví</p> <p>◆ seznámení s jednotlivými slovními druhy, určování typických zástupců slovních druhů</p>	<p>• test - rozlišení typických podstatných jmen, sloves, předložek a spojek</p>	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
<p>☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě</p>	<p>➤ umí uspořádat slova ve větě</p> <p>➤ rozliší druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>➤ používá správná interpunkční znaménka za větou</p> <p>➤ zná pravidla pro rozlišení věty jednoduché a souvětí.</p>	<p>Skladba</p> <p>◆ pořádek slov ve větě</p> <p>◆ druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>◆ věta jednoduchá</p> <p>◆ souvětí se spojkami a, i, že, když, protože, aby.</p>	<p>• diktát, doplňovací cvičení, prověrka</p> <p>• rozlišení druhů vět podle postoje mluvčího, použití správného znaménka za větou- psaní čárky v souvětí</p> <p>• rozlišení věty jednoduché od souvětí - ústně i písemně</p>	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
<p>☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě</p>	<p>➤ umí rozlišit tvrdé a měkké slabiky</p> <p>➤ píše správně i-y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých slovech</p> <p>➤ zná a užívá pravidla pro psaní ů/ů v českých slovech</p> <p>➤ správně zapíše slabiky dě, tě, ně</p> <p>➤ umí napsat správně slabiky bě,pě, vě mě mimo morfologický šev</p> <p>➤ napíše velké pis. na začátku každé věty</p>	<p>Pravopis</p> <p>◆ tvrdé slabiky</p> <p>◆ měkké slabiky</p> <p>◆ psaní ů/ů</p> <p>◆ psaní dě, tě ně</p> <p>◆ psaní bě, pě vě mě mimo morfologický šev</p> <p>◆ velká písmena na začátku věty</p> <p>◆ psaní velkých písmen v typických případech vlast. jmen, osob, zvířat a místních pojmenováních</p>	<p>• diktát, doplňovací cvičení, prověrka</p> <p>• psaní i/y v tvrdých a měkkých slabikách, -</p> <p>• psaní ů,ů - doplňovací cvičení, diktát</p> <p>• psaní velkého písmene na začátku větného celku</p> <p>• psaní slabik dě,tě, ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>• velká písmena v typických případech vlastních jmen osob,</p>	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací

			zvířat a věcí -	- kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Literární výchova poslech literárních textů		
☐ vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků ☐ získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky	<p>➤ se zájmem vyslechne předčítání nebo nahrávku literárního textu přiměřeného věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poslech literárních textů - dětské prózy i poezie ◆ poslech audionahrávek 		<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - návštěva divadla - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - přednes učitele <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova - mediální výchova - výchova demokratického občana <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova - hudební výchova
		Zážitkové čtení		
	<p>➤ při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč ◆ čtení a přednášení ve vhodném tempu a správným frázováním přiměřeně náročného textu ◆ volná reprodukce slyšeného 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků, diskuse, inscenační metody - prožitek 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek - dramatizace <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatická výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova
		Tvořivé činnosti s literárním textem		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje tvořivě s textem podle pokynů učitele a svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ přednes vhodných literárních textů ◆ volná reprodukce přečteného a slyšeného ◆ dramatizace ◆ vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka, diskuse - přednes • reprodukce slyšeného a čteného textu 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - návštěva výstavy dětského ilustrátora <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech audio nahrávek - dramatizace - nápodoba - jazykolamy - besedy - kvízy - doplňovačky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatická výchova <p>mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň ➤ rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec ➤ pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují 	<p style="text-align: center;">Základní literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pohádka, hádanka, říkanka, báseň ◆ spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadlo, herec, rým a verš 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářských dovedností - vyhledávání slov, která se v básni, říkance nebo hádance rýmují, vymyšlení dvojic rýmujících se slov 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova

3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Komunikační a slohová výchova čtení		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností ☐ porozumění různým druhům psaných projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule a s porozuměním čte přiměřené texty ➤ vyhledá v dětské encyklopedii podle abecedního rejstříku požadovanou informaci ➤ porozumí písemným pokynům přiměřené náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zdokonalování plynulého a rychlého čtení ◆ orientace v textu ◆ tiché čtení ◆ podpora zájmu o individuální četbu ◆ čtení jako zdroj informací o přírodě, o současnosti a minulosti ◆ orientace v abecedních rejstřících encyklopediích 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářského projevu, pozorování žáka- plynulost a správnost čtení 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - čtení s přestávkami - audio, video ukázky - práce s časopisy - kritické myšlení - tvorba otázek k textu <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - multikulturní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematika - člověk a jeho svět - hudební výchova - pracovní činnosti
<ul style="list-style-type: none"> ☐ naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse) ☐ obhajobě vlastního názoru, vhodně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ respektování mluvního projevu druhé osoby ◆ pozorné vyslechnutí krátkého textu, snaha o vytvoření doplňující otázky ◆ střídání role mluvčího a naslouchajícího 		<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - práce na koberci <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - dramatizace - didaktické hry - besedy - tvorba otázek k textu <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - sociální a osobnostní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika - hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kultivovaného mluvního projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou výslovnost 	<p>Mluvený projev</p> <p>1. úroveň:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ správné dýchání a vhodné tempo řeči při 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků, diskuse, inscenační 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích

<p>☐ porozumění různým druhům mluvených projevů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>krátkých mluvených projevech</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ správná výslovnost všech hlásek ◆ základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování ◆ omluva, vzkaz, zpráva, oznámení ◆ prosba ◆ dokončení jednoduchého příběhu ◆ vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy ◆ popis – pojmenování jednoduchých předmětů a jejich vlastností ◆ krátké mluvené projevy na základě vlastních zkušeností 	<p>metody - zformulování omluvy, vzkazu, prosby, praktické užívání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - kooperativní vyučování - didaktické hry - jazykolamy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematika - člověk a jeho svět
<p>☐ rozvíjení kultivovaného písemného projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá hygienické návyky spojené se psaním ➤ píše správné tvary písmen, číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ➤ napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<p style="text-align: center;">Písemný projev</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ správné sezení, držení psacího náčiní, ◆ procvičování tvarů všech malých a velkých psacích písmen ve zmenšené liniatuře ◆ opis a přepis slov a vět ◆ psaní diktátu slov a vět ◆ psaní číslic ◆ žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, krátké blahopřání, pozvánka, zpráva, oznámení, dopis, inzerát, popis a postup jednoduché činnosti, jednoduchá přihláška ◆ úhledný a čitelný a přehledný písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • opis, přepis, diktát - správnost tvarů písmen a jejich spojení, úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu • psaní adresy 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přepis - autodiktát - diktát - nápodoba - opis <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika
		<p>Jazyková výchova zvuková stránka jazyka</p>		
<p>☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá správně přízvuk ve slově ➤ seznámí se s užíváním tempa v mluveném projevu ➤ užívá správné gramatické tvary podst. jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ slovní přízvuk ◆ tempo 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka při práci -správnost užívání slovního přízvuku 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - didaktické hry - poslech audio, video ukázek <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební výchova

				- člověk a jeho svět - matematika
		Slovní zásoba a tvoření slov		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ najde slova významově podobná ➤ najde slova protikladná, slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá slova příbuzná ➤ porovná a třídí slova podle zobecnělého významu - děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ slova významem podobná ◆ slova příbuzná ◆ slova protikladná 	<ul style="list-style-type: none"> • test, ústně - určení slov protikladných, významově podobných • vyhledání slov příbuzných 	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci metody práce: - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně průřezová témata: - mediální výchova
		Tvarosloví		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje řadu slovních druhů, rozdělí je na ohebné a neohebné ➤ přiřadí typické zástupce jednotlivých slovních druhů ➤ určí u podst. jmen rod a číslo ➤ určí u sloves osobu a číslo 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ seznámení s druhy slov, slovní druhy ohebné a neohebné, rozlišování typických zástupců jednotlivých slovních druhů ◆ podstatná jména – rozlišování č. jednotného a množného, rodu mužs., stř., ženského ◆ slovesa – pojmenování děje, určování osoby, čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • test, prověrka, ústně - určování typických zástupců jednotlivých slovních druhů • určování mluv. kategorií: podst. jmen - rod, číslo,, sloves - osoba, číslo 	formy práce - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Skladba		

<p>☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odliší větu jednoduchou od souvětí ➤ určí počet vět v jednoduchém souvětí ➤ spojí věty jednoduché do souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy ➤ pozná spojky a, i, ale, nebo, protože, když ➤ volí vhodné jazykové i zvukové prostředky při tvoření druhů vět podle postoje mluvčího 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ určování počtu vět v souvětí ◆ spojování vět do souvětí ◆ spojovací výrazy a jejich funkce ◆ věta jednoduchá ◆ základní skladební dvojice <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ použití vzorce souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ústně, doplňovací cvičení, určení počtu vět ve větěm celku - určování základních skladebních dvojic 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
Pravopis				
<p>☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pamětně zvládne řady vyjmenovaných slov ➤ umí pravopis po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech ➤ píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ➤ odůvodňuje a píše správně dě,tě,ně,ů/ů/bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev ➤ píše v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování velké písmeno 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ psaní i/ y po obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech ◆ psaní vlastních jmen osob, zvířata místních pojmenování <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vyhledávání a pravopis slov příbuzných 	<ul style="list-style-type: none"> • diktát, doplňovací cvičení, prověrka - psaní i/y po obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech • psaní velkých písmen na počátku vlastních jmen - 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
Literární výchova - poslech literárních textů				

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků ☐ získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč ➤ čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poslech literárních textů - dětské prózy i poezie ◆ poslech audionahrávek ◆ divadelní hra 		<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - návštěva divadla - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - práce s časopisy - průřezová témata - mezipředmětové vztahy: - výtvarná výchova
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte, přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<p>Zážitkové čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč ◆ čtení a přednášení ve vhodném tempu a správným frázováním ◆ volná reprodukce slyšeného 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka , diskuse, inscenační metody - přednes lit. textu • reprodukci slyšeného a čteného textu 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - dramaturgie - didaktické hry - besedy - tvorba otázek k textu <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchova demokratického občana - osobnostní a sociální výchova - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <p>mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří vlastní literární text odpovídající věku ➤ volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text ➤ podílí se aktivně na dramaturgii ➤ dokáže vytvořit vlastní výtvarný doprovod k textu ➤ pracuje tvořivě s literárním textem 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vytváření vlastních literárních textů ◆ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ◆ dramaturgie ◆ vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka, diskuse, inscenační metody - přednes lit. textu • reprodukce slyšeného a čteného textu • vlastní výtvarný doprovod 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - dramaturgie - didaktické hry

	podle pokynů učitele přiměřeně svým schopnostem			- třídní časopis mezipředmětové vztahy: - výtvarná výchova - hudební výchova
		Základy literární teorie a historie		
☐ posuzování vhodnosti a působivosti stylistických prostř. v uměleckém textu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších ➤ rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor, divadlo, herec, režisér ➤ pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují ➤ dokáže určit čas a prostředí děje 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní literární pojmy pohádka, hádanka, říkanka, báseň ◆ spisovatel, kniha čtenář, básník, ilustrátor ◆ divadlo, herec, režisér, verš, rým ◆ čas a prostředí děje 	<ul style="list-style-type: none"> • test, ústně - rozlišení základních literárních pojmů: pohádka, hádanka, báseň, říkanka, spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor, divadlo, herec, verš, rým 	formy práce: - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci metody práce: - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování průřezová témata: - mediální výchova mezipředmětové vztahy - výtvarná výchova - hudební výchova

4. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Komunikační a slohová výchova čtení		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností ☐ porozumění různým druhům psaných projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti ➤ dokáže se orientovat v textu ➤ rozliší podstatné a okrajové informace v textu ➤ dokáže vyhledávat informace v encyklopediích 	<p>Praktické čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ technika čtení ◆ pozornost při čtení ◆ plynulé čtení ◆ orientační prvky v textu <p>Věcné čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ čtení jako zdroj informací ◆ vyhledávací čtení ◆ klíčová slova 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářského projevu, pozorování žáka - technika čtení, orientace v textu 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - čtení s přestávkami - audio, video ukázky - práce s časopisem <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - multikulturní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika - hudební výchova
Naslouchání				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojování souvislého, plynulého, výstižného, přesného a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru mluvího a typu komunikační situace ☐ porozumění různým druhům mluvených projevů ☐ naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse) ☐ obhajobě vlastního názoru, vhodně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdvořile naslouchá, dokáže vyjádřit kontakt s partnerem ➤ dokáže reagovat vhodnými otázkami 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zdvořilé naslouchání ◆ vyjádření kontaktu s partnerem ◆ pozorné, soustředěné, aktivní naslouchání ◆ reakce otázkami 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka při práci ve dvojicích, inscenační metody - dodržování pravidel pro vedení dialogu - střídání role mluvího a posluchače 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavici - práce na koberci <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - dramatizace - didaktické hry - tvorba otázek k textu <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní výchova <p>mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a příroda
Mluvený projev				

<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kultivovaného mluvního projevu ☐ porozumění různým druhům mluvených projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vede správně dialog ➤ správně telefonuje ➤ zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základy techniky mluveného projevu- dýchání, tvoření hlasu, výslovnost ◆ vyjadřování závislé na komunikační situaci ◆ vzkaz, zpráva, oznámení ◆ zahájení a ukončení dialogu ◆ střídání rolí mluvčího a posluchače ◆ zdvořilé vystupování 	<ul style="list-style-type: none"> ● pozorování žáka formulace vzkazu, zprávy, omluvy, oznámení ● pozorování žáka při práci ve dvojicích - dodržování pravidel pro vedení dialogu - střídání role mluvčího a posluchače 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řízené vyučování - kooperativní vyučování - dramatizace - didaktické hry - jazykolamy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova
Písemný projev				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kultivovaného písemného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ píše správně po stránce obsahové ➤ rozliší a používá jednoduché komunikační formy ➤ sestavení osnovy vyprávění ➤ při vyprávění dodrží časovou posloupnost 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem ◆ technika psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev ◆ formální úprava textu ◆ vzkaz, inzerát, popis. ◆ postup činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ● přepis, slohové práce - správnost tvarů písmen a jejich spojení, úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu ● psaní adresy ● zvládnutí hygienických návyků 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavici <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přepis - autodiktát - diktát - nápodoba - opis - obtahování - nápodoba <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - - osobnostní a sociální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematika
Jazyková výchova - zvuková stránka jazyka				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu jazyka ➤ správně moduluje souvislou řeč 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ modulace souvislé řeči ◆ intonace ◆ tempo ◆ přízvuk 	<ul style="list-style-type: none"> ● pozorování žáka, inscenační metody - intonace, tempo, přízvuk řeči 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - dramatizace - didaktické hry - poslech audio, video ukázek <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p>

				- člověk a jeho svět - matematika - hudební výchova
		Slovní zásoba a tvoření slov		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí rozpoznat význam slov ➤ umí porovnat spisovná a nespisovná slova ➤ rozliší citově zabarvená slova ➤ zná stavbu slov ➤ zvládne praktické využití abecedy 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ význam slova ◆ slova mnohoznačná, jednoznačná ◆ slova spisovná, nespisovná ◆ slova citově zabarvená ◆ stavba slova. Kořen, předpona, přípona ◆ praktické využití abecedy 2. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ rozlišení předložek a předpon 	<ul style="list-style-type: none"> ● test, ústně - určování slov jednoznačných a mnohoznačných ● rozlišování slov spisovných, nespisovných a citově zabarvených - ústně ● určení kořene slova, předpony a přípony - test ● orientace v abecedním rejstříku, řazení slov v abecedním pořádku 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci metody práce: <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Tvarosloví		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší typické zástupce slovních druhů ➤ zná pádové otázky, umí se zeptat na pád podstatných jmen ➤ určí osobu, číslo čas u sloves v oznamovacím způsobu, ➤ určí infinitiv 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ určování typických zástupců slovních druhů ◆ podstatná jména – skloňování, vzory podst. jmen (kromě předseda, soudce) ◆ slovesa – určování infinitivu, určování osoby, čísla v oznamovacím způsobu. Určování času ◆ koncovky sloves v přítomném čase 	<ul style="list-style-type: none"> ● test, ústně, doplňovací cvičení - rozlišení typických zástupců jednotlivých slovních druhů ● určování mluv. kategorií: podst. jmen - rod, číslo sloves - osoba, číslo, čas ● skloňování podstatných jmen ● určení infinitivu sloves 	formy práce <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - práce v počítačové učebně metody práce <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučován - práce v počítačové učebně
		Skladba		
☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje spojovací výrazy ➤ určí ve větě základní skladební dvojici ➤ určí větu jednoduchou a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ věta jednoduchá ◆ souvětí ◆ spojovací výrazy ◆ základní skladební dvojice 	<ul style="list-style-type: none"> ● test - určení počtu vět ve větném celku, ● určování základních skladebních dvojic 	formy práce <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích metody práce <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce

				<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Pravopis		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a příbuzných slovech 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ uvědoměle používání i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných i příbuzných slovech 	<ul style="list-style-type: none"> • diktát, doplňovací cvičení, prověrka - psaní i/y po obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech i v příbuzných slovech, psaní velkých písmen na počátku vlastních jmen 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Literární výchova Poslech literárních textů, zážitkové čtení		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků ☐ získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč ➤ čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poslech textů odpovídajících věku žáků ◆ čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč ◆ čtení a přednášení ve vhodném tempu a správným frázováním ◆ volná reprodukce slyšeného 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků diskuse, inscenační metody 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích - návštěva divadla <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - návštěvy divadelních představení - poslech audio nahrávek - práce s časopisy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchova demokratického občana - osobnostní a sociální výchova - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <p>mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět
		Tvořivé činnosti s literárním textem		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností ➤ tvoří vlastní literární text na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ přednes vhodných literárních textů ◆ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného slova ◆ dramtizace ◆ vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - přednes literárních textů 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - samostatná práce <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova
		Základy literární teorie a historie		
☐ posuzování vhodnosti a působivosti stylistických prostředků v uměleckém textu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší pohádku, hádanku, říkanku, báseň ➤ rozumí pojmům spisovatel, kniha, čtenář, básník, ilustrátor, divadlo, herec. Režisér ➤ pozná verš a najde v básni slova, která se rýmují do káže určit čas a prostředí děje 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní literární pojmy pohádka, hádanka, říkanka, báseň ◆ spisovatel, kniha čtenář, básník, ilustrátor ◆ divadlo, herec, režisér, verš, rým, přirovnání, bajka ◆ čas a prostředí děje 	<ul style="list-style-type: none"> • test, pozorování žáka rozlišení probraných literárně vědných pojmů 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování

5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Komunikační a slohová výchova - čtení		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností ☐ porozumění různým druhům psaných projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk ➤ posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Praktické čtení – technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu ◆ Věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářského projevu - technika čtení • pozorování žáků při práci ve skupině, ve dvojici - práce s encyklopedií 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci - čtení v přírodě <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - samostatné čtení - párové čtení - skupinové čtení - čtení s přestávkami - audio, video ukázky - práce s časopisy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - multikulturní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika - hudební výchova - pracovní činnosti
Naslouchání				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojování souvislého, plynulého, výstižného, přesného a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru mluvího a typu komunikační situace, ☐ porozumění různým druhům mluvených projevů ☐ naslouchání promluvám druhých lidí (porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse) ☐ obhajobě vlastního názoru, vhodně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zaznamená podstatné informace ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení ➤ zapamatuje si podstatná fakta 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Praktické naslouchání – zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem ◆ Věcné naslouchání – soustředěné, aktivní 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka při práci ve dvojicích, inscenační metody - dodržování pravidel pro vedení dialogu - střídání role mluvího a posluchače 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích, na koberci - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - dramatizace - poslech <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - hudební výchova
Mluvený projev				

<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kultivovaného mluvního projevu ☐ porozumění různým druhům mluvených projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor ➤ zanechá vzkaz na záznamníku ➤ zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikačního záměru ➤ vytvoří na základě osnovy krátký mluvený projev s dodržáním časové posloupnosti ➤ snaží se rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vyjadřování závislé na komunikační situaci ◆ Komunikační žánry: zpráva, oznámení, dialog na základě obrazového materiálu ◆ Základní komunikační pravidla ◆ Nonverbální prostředky řeči – mimika, gesta ◆ Jednoduché reklamní slogany 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka dodržování základních komunikačních pravidel 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - na stanovišti, na koberci <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry - audio, video ukázky - práce s časopisy - kritické myšlení <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova <p>mezipředmětové vztahy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika - hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kultivovaného písemného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ sestaví osnovu vyprávění ➤ vytvoří na základě osnovy krátký písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Základní hygienické návyky ◆ Technika psaní ◆ Žánry písemného projevu: vypravování, popis, postup činnosti, jednoduché tiskopisy . přihláška, dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> • opis, přepis, slohové práce - správnost tvarů písmen a jejich spojení, úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu • psaní adresy • vypravování, popis 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v lavicích - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přepis - autodiktát - diktát - nápodoba - opis - samostatná práce <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - osobnostní a sociální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho svět - matematika
		<p>Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Stavba slova: předpona, kořen slova. Přípona, koncovka ◆ Slova jednoznačná a mnohoznačná ◆ Antonyma ◆ Synonyma ◆ Homonyma 	<ul style="list-style-type: none"> • test, doplňovačky, samostatná práce – význam slov 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci, na stanovišti, v lavicích - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce

				<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně mezipředmětové vztahy - člověk a jeho svět
		Tvarosloví		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí určovat slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ umí pravidelné skloňování podstatných jmen podle vzorů ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ rozlišuje druhy přídavných jmen ➤ utvoří a používá oznamovací a rozkazovací způsob u sloves 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Osvojování slovních druhů, jejich užívání ◆ Podstatná jména – určování vzorů a pravidelné skloňování podle vzorů ◆ Přídavná jména –měkká, tvrdá. ◆ Slovesa slovesný způsob oznamovací, rozkazovací ◆ Zájmena – seznámení s druhy ◆ Číslovky – vyhledávání v textu <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Zájmena osobní – skloňování ◆ Číslovky – druhy ◆ Seznámení s podmiňovacím způsobem u sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • diktát, doplňovací cvičení, test - rozlišení typických zástupců jednotlivých slovních druhů • určování mluv. kategorií: podst. jmen - rod, číslo, sloves – osoba, číslo, čas • skloňování podstatných jmen – ústně, písemně • určení infinitivu sloves, • určování vzorů podst. jmen, psaní i/y v koncovkách podst. jmen - 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Skladba		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá základní skladební dvojici ➤ označí v neúplné základní dvojici základ věty ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ změní větu jednoduchou v souvětí ➤ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby v projevu je obměňuje 	<p>1. úroveň</p> <p>základní skladební dvojice, podmět, přísudek</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Podmět vyjádřený ◆ Podmět několikanásobný ◆ Věta jednoduchá, souvětí ◆ Spojovací výrazy <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Vyhledávání skladebních dvojic, kladení otázek 	<ul style="list-style-type: none"> • diktát, doplňovací cvičení, test – shoda přísudku s podmětem, psaní čárek v souvětí • pozorování žáka při práci ve dvojicích, inscenační metody - dodržování pravidel pro vedení dialogu - střídání role mluvčího a posluchače 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovišti - práce v lavicích <p>metody práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně
		Pravopis		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ píše správně i/y po obojetných souhláskách a v koncovkách ohebných slov ➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu ➤ píše velké písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ psaní y ve slovech vyjmenovaných a slovech příbuzných ◆ psaní i/y v koncovkách podst. jmen, přídavných jmen měkkých, tvrdých ◆ slovesné koncovy ◆ psaní velkých písmen ve vlastních jménech ◆ předložky s, z ◆ předpony s-, z-, vz- ◆ zdvojení souhlásek ◆ psaní bě-, pě-, vě-, mě x bje-, pje-, vje-, mně- 	<ul style="list-style-type: none"> • diktát, doplňovací cvičení test - psaní i/y po obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech, psaní velkých písmen na počátku vlastních jmen, psaní i/y v koncovkách ohebných slov a ve shodě přísudku s holým podmětem 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě na koberci, na stanovišti, v lavicích - práce v počítačové učebně <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - práce ve dvojicích - vzájemné vyučování - interaktivní - skupinové vyučování - samostatná práce - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování - práce v počítačové učebně <p>mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve školní knihovně
		<p>Literární výchova Poslech literárních textů, zážitkové čtení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků ☐ získávání estetických zážitků při komunikaci s vhodnými literárními texty a utváření a rozvíjení trvalého zájmu o četbu a další kulturní prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při čtení připraveného textu čte s ohledem na přímou řeč ➤ čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ čtení literárních textů s ohledem na přímou řeč ◆ čtení a přednášení ve vhodném tempu a správným frázováním ◆ volná reprodukce slyšeného 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářských dovedností – vhodné tempo, čtení přímé řeči, správné frázování 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci, na stanovišti, v lavicích - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - skupinové vyučování - samostatná práce
		<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností ➤ tvoří vlastní literární text na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ přednes vhodných literárních textů ◆ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ◆ dramtizace ◆ vlastní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza čtenářských dovedností - přednes literárních textů 	<p>formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě na koberci, na stanovišti, v lavicích - exkurze do obecní knihovny - beseda se spisovatelem <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech audio nahrávek - práce s časopisy - skupinové vyučování - samostatná práce <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - mezipředmětové vztahy: - výtvarná výchova - člověk a jeho svět

		Základy literární teorie a historie		
☐ posuzování vhodnosti a působivosti stylistických prostředků v uměleckém textu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní literárně vědné pojmy, literární druhy a žánry: lyrika, epika, verš, rým, přirovnání, básnický přívlastek, bajka, povídka, čas a prostředí děje, řeč autora a postav 	<ul style="list-style-type: none"> • ústně, test rozlišení probíraných zákl. literárně-vědných pojmů 	formy práce - ve třídě na koberci, na stanovišti, v lavicích metody práce - frontální výuka – výklad - řízené vyučování - skupinové vyučování - samostatná práce - vzájemné učení – interaktivní výuka - třídění - syntéza a analýza informací - kooperativní vyučování průřezová témata: - člověk a jeho svět

5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět nabízený školou v rámci oboru Cizí jazyk. Postupným osvojováním pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka, jak v jeho osobním životě, tak dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí o závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk žáci začínají povinně již ve 3. ročníku. Předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, předmět směřuje k tomu, aby žák byl schopen dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žák musí zároveň porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jeho jazykové úrovni.

Anglický jazyk má žáka za úkol především probudit zájem o studium cizího jazyka a vytvořit u něj pozitivní vztah k tomuto předmětu. Pozornost je soustředěna na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení řečových dovedností. Výuka dále soustřeďuje svou pozornost na první seznámení s některými typickými reáliemi zemí, příslušné jazykové oblasti. Žákova dovednost porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat je nadřazenou dovedností číst a písemně se vyjadřovat. Slovní zásoba je

volena především na základě zájmu dětí tohoto věku. Výuka je propojena nejen mateřským jazykem, ale zároveň hudebními, výtvarnými, pohybovými činnostmi. Ve velké míře je využito nahrávek, říkanek, básniček, písniček apod.

Průřezová témata jsou zpravidla realizována prostřednictvím různých činností: rozhovor, diskuze, projekt, týmová práce, modelové situace, samostatná práce.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka v předmětu Anglický jazyk
- rozvíjí u žáka pohled na Anglický jazyk jako prostředek komunikace důležitý pro další studium a praktický život
- používá při výuce Anglického jazyka vhodné učební pomůcky, audiovizuální a počítačovou techniku
- předkládá žákovi dostatek materiálu ke studiu
- rozvíjí u žáků dovednost sebekritického myšlení a autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákovi úlohy a situace motivující ho k užití anglického jazyka
- zadává žákovi úkoly k posílení schopností řešit problémové situace v cizojazyčném prostředí
- posiluje u žáka sebedůvěru při komunikaci s cizím člověkem v anglickém jazyce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáka schopnost porozumět jednoduchému sdělení i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- zařazuje do výuky Anglického jazyka práci ve skupině, dbá na rozvoj účelné komunikace mezi žáky
- klade důraz na schopnost žáka zformulovat jednoduché myšlenky v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje a rozvíjí pozitivní vztahy ve vztahu učitel x žák, žák x žák
- klade důraz na dodržování pravidel práce v týmu
- uplatňuje individuální přístupy k žákům talentovaným i hendikepovaným
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat v anglicky hovořící skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, zdravotní, sociální a další zvláštnosti žáků
- rozvíjí pohled žáků na Anglický jazyk jako na nezbytný prostředek komunikace mezi lidmi moderní společnosti
- rozvíjí u žáků představu o zvycích v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro včasné a pečlivé plnění svých povinností
- učí žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- rozvíjí u žáků schopnost využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- kontroluje samostatné práce žáků, z jejich výsledků poskytuje žákům dostatečnou zpětnou vazbu
- podporuje samostatnost a aktivitu žáků při práci

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)**1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

žák

- 1.1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- 1.2. zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- 1.3. rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální
- 1.4. rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1.5. přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- 1.6. píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

2. POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- 2.1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- 2.2. rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- 2.3 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

3. MLUVENÍ

žák

- 3.1. zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- 3.2. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 3.3. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- 4.1. vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

4.2. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

5. PSANÍ

žák

5.1. napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

5.2. vyplní osobní údaje do formuláře

3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
☐ poznání jiného než mateřského jazyka ☐ vzbuzení zájmu o cizí jazyk	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák pozdraví, představí se ➤ pojmenuje některé věci kolem sebe ➤ pojmenuje oblíbená zvířata ➤ napočítá do deseti ➤ pojmenuje základní barvy ➤ řekne a zazpívá několik jednoduchých básniček a písniček ➤ rozumí a splní jednoduché pokyny zadané anglicky ➤ řekne, co je a kde je ➤ řekne, co má ➤ přečte jednoduchá slovíčka ➤ napíše jednoduchá slovíčka a krátké věty ➤ rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➤ za vizuální podpory rozumí psanému krátkému textu ➤ rozumí krátkému mluvenému textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a za vizuální podpory ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu slova či spojení 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pozdravy ◆ představení sama sebe ◆ poznáváme zvířata ◆ pojmenujeme nejbližší členy rodiny ◆ poznáváme barvy ◆ počítáme do deseti ◆ poznáváme to, co jíme a pijeme ◆ užíváme sloveso BÝT a MÍT v 1. osobě ◆ poznáváme školu, rodinu, kamarády ◆ první čtení s důrazem na výslovnost ◆ přepis tiskacího písma na psací 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka při vyučování • rozhovory, inscenace rozhovorů • hodnotíme pochvalou • úsměvem • povzbuzením • odměnou • obrázkem 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracujeme v kroužku na koberci ve třídě - na děti mluví hračka <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakujeme po učiteli - hry, říkadla, písničky - manipulace s obrázky a různými předměty - pohybové hry s pokyny: Podej.....Polož.....Udělej - pexeso, domino, bingo - pohádka na videu - doplňovačky, omalovánky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova – pohádky na videu, poslechy

4. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení slovní zásoby ☐ využívání nabytých vědomostí a dovedností k praktickému využití jazyka ☐ získávání stále většího zájmu o daný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák reaguje a odpovídá na jednoduché otázky – jméno, věk ➤ pojmenuje věci, které ho běžně obklopují ➤ řekne, co má sám, co má jeho kamarád ➤ řekne, co vidí, co vidí jeho kamarád ➤ popíše sám sebe ➤ pojmenuje oblečení a barvy ➤ pojmenuje a popíše členy rodiny ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivostí ➤ rozumí slovům, jednoduchým větám, poslechovému textu pokud jsou pronášeny pomalu, zřetelně a s vizuální oporou ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace, odpoví na jednoduché otázky týkající se sebe, okolí a osvojených témat ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům, vyhledá informace zejména s vizuální oporou ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení týkající se sebe, okolí a osvojených témat ➤ vyplní osobní údaje do formuláře) ➤ používá zvukovou a grafickou podobu jazyka ➤ osvojuje si slovní zásobu související s tematickými okruhy a pracuje se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ sloveso BÝT ve všech osobách čísla jednotného i množného ◆ osobní zájmena ◆ přivlastňovací zájmena – moje, tvoje, jeho, její ◆ sloveso MÍT v čísle jednotném ◆ sloveso CAN – ve smyslu: vidím, slyším ◆ poznáváme okolí – dopravní prostředky, zvířata a věci kolem nás ◆ popisujeme obličej a některé části těla ◆ popisujeme oblečení ◆ rodina – členové rodiny, domov, bydliště ◆ dny v týdnu ◆ základní gramatické struktury a typy vět 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – formou her: obrázky, doplňování písmenek do neúplného slova, doplňování slov do neúplných vět • gramatika – celé obraty a jednoduché věty- rozhovory, inscenace rozhovorů • čtení – krátké texty se známou slovní zásobou, přečtený text doplňujeme obrázky • porozumění textu – řešení problémů - otázky s odpovědí ANO – NE • pozorování žáka při vyučování • hodnotíme skupinu, později jednotlivce • hodnotíme slovně, pak známkou 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - společná práce v učebně - skupinová práce - domácí příprava <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - obrázkové hry – domino, pexeso, bingo - opakování jednoduchých rozhovorů po učiteli - práce s učebnicí a pracovním sešitem - poslech, video - práce s jednoduchým textem - doplňovačky, křížovky - doplňování do textu <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova – pohádky na videu, poslech <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodověda

5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)

<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozšiřování slovní zásoby ☐ rozvíjení schopnosti chápat a správně interpretovat slyšené i čtené slovo ☐ aktivnímu zájmu o daný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák poslouchá a plní jednoduché pokyny ➤ čte jednoduché texty ➤ odpovídá na otázky, které se týkají přečteného textu ➤ dokáže opravit chybnou výslovnost spolužáka ➤ požádá o něco, poděkuje, rozloučí se ➤ popíše jednoduché činnosti, které právě dělá ➤ řekne, co má rád, co chce a kde bydlí ➤ řekne totéž o svém kamarádovi ➤ popíše některé činnosti, které dělá pravidelně ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivostí ➤ rozumí slovům, jednoduchým větám, poslechovému textu pokud jsou pronášeny pomalu, zřetelně a s vizuální oporou ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace, odpoví na jednoduché otázky týkající se sebe, okolí a osvojovaných témat ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům, vyhledá informace zejména s vizuální oporou ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení týkající se sebe, okolí a osvojovaných témat ➤ vyplní osobní údaje do formuláře ➤ používá zvukovou a grafickou podobu jazyka ➤ osvojuje si slovní zásobu související s tematickými okruhy a pracuje se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ přítomný čas průběhový – oznamovací věta, zápor, otázka ◆ doplňujeme slovní zásobu o další slovesa – co nejčastěji děláme ◆ přítomný čas prostý – oznamovací věta, zápor, otázka se slovesy: LIKE, WANT, LIVE ◆ vyjádření jednoduchých činností, které běžně děláme ◆ THERE IS, THERE ARE....., někde něco je ◆ popis třídy, obrázků, kamaráda ◆ hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, roční období ◆ základní poznatky o anglicky mluvících zemích ◆ významné svátky v anglicky mluvících zemích ◆ seznámení se slovníkem ◆ povolání ◆ živočichové ◆ základní gramatické struktury a typy vět 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – formou her: obrázky, doplňování písmenek do neúplného slova, doplňování slov do neúplných vět • gramatika – celé obraty a jednoduché věty – rozhovory, inscenace rozhovorů • didaktické testy a prověrky • čtení – krátké texty se známou slovní zásobou, přečtený text doplňujeme obrázky • porozumění textu – řešení problémů -otázky s odpovědí ANO – NE • pozorování žáka při vyučování • rozbor samostatných prací žáka • hodnotíme skupinu, později jednotlivce • hodnotíme slovně, pak známkou 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - společná práce v učebně - skupinová práce - práce v počítačové učebně - práce doma – domácí příprava <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s jednoduchými texty v učebnici a v pracovním sešitě - práce se slovníčkem – seznámení - rozhovory ve dvojicích, ve skupinkách - jednoduché projekty – co se mi líbí, co si oblíbáme, to jsem já, to je můj kamarád, to je moje oblíbené zvířátko - ilustrace přečtené pohádky - kreslený obrázkový příběh - hry, písničky, říkanky - doplňovačky, křížovky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova- videoprogramy, poslech - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – dopis kamarádovi z Velké Británie <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastivěda - přírodověda
--	--	--	---	--

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je v základním vzdělávání založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace na prvním stupni*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles, a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Časová dotace matematiky v jednotlivých ročnících se řídí učebním plánem (týdenní časová dotace je většinou 4 hodiny, popř. 5 hodin). Průřezová témata jsou realizována zpravidla prostřednictvím týmové a samostatné práce.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování
- správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení
- systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich
- ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáků
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjí u žáků abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- používá při výuce vhodné učební pomůcky, audiovizuální a výpočetní techniku
- rozvíjí u žáků dovednost sebekritického myšlení a autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh
- předkládá žákům problémové matematické úlohy z běžného života a motivuje je k jejich samostatnému řešení
- zadává žákům úkoly k posílení schopností využívat zkušeností z běžného života
- podporuje využívání moderní výpočetní techniky při řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- vede žáky k tomu, aby při řešení problému využívali vhodné algoritmy a správné metody a postupy
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a následnému řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade na žáky požadavky vyjádřit kultivovaně a srozumitelně mluvenou i písemnou formou své názory na dané téma
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- zařazuje do výuky práci ve skupině, dbá na rozvoj účelné komunikace mezi žáky
- vede žáky k tomu, aby se vyjadřovali matematickou terminologií a vhodně používali matematickou symboliku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje a rozvíjí pozitivní vztahy ve vztahu učitel a žák a ve vzájemných vztazích mezi žáky
- klade důraz na dodržování pravidel práce v týmu
- uplatňuje individuální přístupy k žákům talentovaným i hendikepovaným
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, popř. vytváří situace, kdy žáci potřebují vzájemnou spolupráci
- umožňuje žákům vyjádřit kritiku práce celého týmu, jednotlivých členů a také svého podílu na týmové práci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušnosti a ohleduplnosti
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- respektuje věkové, intelektové, zdravotní, sociální a další zvláštnosti žáků
- rozvíjí pohled žáků na Matematiku jako na významný element podílející se na rozvoji moderní společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro včasné a pečlivé plnění svých povinností
- dbá na dodržování stanovených řádů a pravidel žáky
- kontroluje samostatné práce žáků, z jejich výsledků poskytuje žákům dodatečnou zpětnou vazbu
- podporuje samostatnost a aktivitu žáků při práci
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 1.1 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- 1.2 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah nerovnosti
- 1.3 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- 1.4 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými
- 1.5 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 1.6 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- 1.7 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- 1.8 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- 1.9 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- 1.10 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- 1.11 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- 1.12 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- 1.13 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo znázorní na číselné ose

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 2.1 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- 2.2 popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- 2.3 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 2.4 vyhledává, sbírá a třídí data
- 2.5 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 3.1 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- 3.2 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- 3.3 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 3.4 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- 3.5 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- 3.6 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- 3.7 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

3.8 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice,
- obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy (OVO) – 2 období

žák

4.1 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

1.ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody)
---------------------------	----------------------	-------	--------------------------	---------------------------------

	v předmětu			práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Čísla a početní operace		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech ☐ vytváření zásoby matematických nástrojů ☐ přesné a stručné vyjadřování matematickým jazykem ☐ rozvíjení spolupráce a ☐ důvěry ve vlastní schopnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí početní operace ➤ rozumí jednoduchým algoritmům ➤ provádí z paměti početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech ➤ porovnává množství a velikosti (větší, menší, stejný) ➤ provádí lineární uspořádání (před, za, mezi) ➤ umí propojit matematickou operaci na reálné situace ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje aritmetické operace s přirozenými čísly 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ číselný obor 0 – 20 ◆ počítání předmětů v daném souboru ◆ vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků ◆ čtení, psaní a porovnávání čísel ◆ sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku ◆ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy (na porovnávání čísel, sčítání a odčítání) <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ sčítání a odčítání čísel 0 – 20 s přechodem desítky ◆ řešení složitějších slovních úloh v oboru do 20 (s přechodem přes desítku, o n-více, o n-méně) 	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžná část evaluace (E) -po probrání tématu vypracuje žák pracovní list, který poslouží jako východisko k průběžnému hodnocení (body, procenta, známka) a rovněž zajistí zpětnou vazbu žákovi • Učení chybou – žáci hledají, zdůvodňují a okamžitě opravují svůj omyl. • Procvičovací pracovní listy - shodně zadání s pracovním listem v pozdějším časovém termínu (po znovu procvičení látky). Vypracují jen žáci, kteří učivo ještě nezvládají. • Ověřovací pracovní listy – srovnání úrovně kompetencí žáků před a po určitém období realizace učebního plánu (čtvrtletně 4x) • Ověřovací listy sledují v různorodých cvičeních všechny kompetence, které jsou stanoveny ŠVP ZV. • Ověřovací listy vyhodnocují známkou, body, procenty. 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - exkurze do obchodu <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všestranného názoru - práce ve dvojicích - motivační m. - aktivní zapojení žáků do učení - frontální výuka - kooperativní učení - rozhovoru - rozvoj dovedností - opakování naučené látky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchova demokratického občana - environmentální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvouka - výtvarná výchova - český jazyk - hudební výchova - tělesná výchova
		Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ hledání podobností a odlišností útvarů, které se vyskytují kolem nás ☐ uvědomění si vzájemné polohy objektu v rovině (resp. v prostoru) ☐ řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací ☐ posilování vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává a určuje základní tvary v rovině a prostoru a dokáže je jednoduše charakterizovat ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinný útvar a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ znázorní geometrické útvary ➤ geometricky modeluje reálné situace ➤ hledá podobnosti a odlišnosti útvarů ➤ porovnává velikost útvarů 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ geometrické pojmy – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za, rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh ◆ tělesa - krychle, kvádr, válec, koule (tvarové rozlišení) 		

2. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Čísla a početní operace		
☐ rozvíjení paměti ☐ ke srozumitelné a věcné argumentaci ☐ rozvíjení logického myšlení ☐ rozvíjení abstraktního myšlení ☐ volbě správného postupu, k vyřešení problému ☐ přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky ☐ rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh, vyjadřujících situace z běžného života ☐ rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti, k soustavné sebekontrolě, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ porovnává množství a velikosti (větší, menší, stejný) ➤ užívá lineární uspořádání (před, za, mezi) ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ porozumí algoritmickeému propojení na reálnou situaci ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ sčítání a odčítání s přechodem přes desítku ◆ počítání po desítkách, po jedné (v oboru do 100) ◆ čtení a zápis čísel ◆ zaokrouhlování čísel na desítky ◆ řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel ◆ sčítání a odčítání násobků deseti <p>Násobení a dělení přirozených čísel v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů ◆ řady násobků daného čísla ◆ automatizace násobílek 2, 3, 4, 5, 6, 7 ◆ řešení a vytváření slovních úloh na násobení a sčítání s užitím závorek v oboru do 100 ◆ řešení a vytvář. slov. úloh s využ. vztahu n-krát více <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ sčítání více než dvou čísel ◆ odčítání více než jednoho čísla ◆ vytváření a řešení slovních úloh na sčítání více než dvou čísel a odčítání více než jednoho čísla ◆ další spoje násobílek ◆ sudá, lichá čísla – seznámení ◆ automatizace násobílek 6,7,8,9,10 ◆ 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní listy • procvičovací listy • ověřovací listy • pracovní listy s chybou, chyba není zlem“ - porozumění učivu, zpětná kontrola vlastní práce, vzájemné opravování chyb v kooperaci s učitelem, ponechat dostatek času 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - počítačová učebna <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navázání na předchozí učivo - aktivní předávání poznatků - hledání informací - třídění karet - metody učení vycházející z praxe - získávání nových poznatků z konkrétních a známých situací - m. počítavých slovních úloh - m. analýzy, syntézy problému <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchova demokratického občana - environmentální výchova
		Geometrie v rovině a prostoru		
☐ využívání odhadů a měření ☐ znázorňování, modelování a určování reálné situace geometricky ☐ zkoumání tvarů a prostoru ☐ rozvíjení abstraktního a	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje vzdálenosti ➤ uvědomuje si vzájemnou polohu objektu v rovině ➤ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ kreslení křivých, rovných a lomených čar ◆ užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázku ◆ seznámení s jednotkami cm, m ◆ rovinné obrazce a tělesa (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec), seznámení s pojmy, zrakové rozlišení a 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní list: rovinné obrazce, modelování těles, poznávání těles v reálném životě 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicemi - modelování těles - měření jednotek délky, času, hmotnosti, objemu - stříhání geom. tvarů – sestavování obrázků

<p>exaktního myšlení, určování a zařazování pojmů</p> <p>☐ vytváření zásoby matematických nástrojů k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu</p>	<p>úsečky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se porovnávat, odhadovat ➤ orientuje se v čase, převádí jednotky času ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci 	<p>pojmenování obrazců a těles</p> <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ strana rovinného obrazce (měření délek stran) ◆ závislosti různých činností během týdne, měsíce – doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel ◆ orientace v čase – den, hodina, minuta, sekunda ◆ čtení údajů na hodinách, sledování jednoduchých závislostí na čase (tabulky, grafy) 		
---	--	--	--	--

3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
Číselný obor do 1000				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení paměti numerickými výpočty ☐ ke kritickému usuzování a řešení matematických problémů ☐ matematizaci reálných situací ☐ jedna situace může být vyjádřena různými modely ☐ rozboru problémů – volbě správného postupu ☐ rozboru a zápisu slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a píše trojčíferná čísla ➤ pracuje s číselnou osou (porovnávání čísel) ➤ používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh ➤ provádí odhad a kontrolu výsledku řešení ➤ řeší slovní úlohy na sčítání, odčítání, porovnávání a na vztahy o n-více, n-méně. ➤ písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ počítání po stovkách, desítkách a jednotkách ◆ čtení a zápisy trojčíferných čísel ◆ znázornění trojčíferných čísel na číselné ose ◆ porovnávání čísel pomocí číselné osy ◆ zaokrouhlování čísel na stovky, desítky ◆ rozklad čísla v desítkové soustavě ◆ řešení úloh na porovnávání trojčíferných čísel ◆ sčítání a odčítání násobků 100 ◆ sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta ◆ sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta ◆ písemné algoritmy sčítání a odčítání ◆ odhad a kontrola výsledků ◆ rozlišování sudých a lichých čísel ◆ řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pamětné sčítání a odčítání trojčíferných čísel, ve kterých jsou nejvýše 2 číslice různé od nuly ◆ písemné sčítání tří a více trojčíferných čísel; ◆ řešení složitějších slovních úloh na sčítání a odčítání v probraném oboru čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní listy • prověřovací listy • ověřovací listy • pracovní listy s chybou • pracovní listy s určením typu chyby – (omyl ve výpočtech, přehlédnutí, žákem špatně naučené pravidlo, mylné chápání instrukce), rozlišit zda je chyba závažná nebo nepodstatná, chyby se dopustil jednotlivec nebo celá skupina. Tuto fázi provádí žák v kooperaci s učitelem. 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - počítačová učebna <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navázání na předchozí učivo - aktivní předávání poznatků - výměna názorů - Bingo - třídění karet - Co? Co z toho? Co dál? - aktivní sebehodnocení, pozorování – zpětná vazba - procvičování ve dvojicích - pexeso, křížovka – vytváření - mechanické početní techniky - metoda – žáků náleží práce, učitelé pak řízení – kontrola - přirozená metoda kooperativní - hry a hravé činnosti - činnosti v přírodním prostředí - metoda učiti se chybou - spolupráce mezi Ž a U, <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VV, PČ <p>průřezová témata:</p>

				- výchova demokratického občana - environmentální výchova
		Násobení a dělení v oboru násobílek		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ automaticky užívá spoje všech násobílek, čte a sestavuje tabulky násobků ➤ násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech ➤ řeší slovní úlohy na násobení, vztahy n-krát více 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ automatizace všech spojů násobílek ◆ automatizace dělení v oboru násobílek ◆ násobení deseti ◆ násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel ◆ násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným (v oboru násobílek) ◆ řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek; užívání závorek; ◆ slovní úlohy k užítí vztahů n-krát více, n-krát méně pouze v oboru probraných násobílek – malá násobilka <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ násobení a dělení trojiciferného čísla jednociferným (930/3, 150*5 apod.) ◆ řešení a vytváření složitějších slovních úloh vedoucím ke třem až čtyřem početním výkonům 		<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využití ve výchovách – TV, VV, PČ
		Geometrie v rovině a prostoru	Evaluace	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matem. Problémů ☐ rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů ☐ vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí označit bod, krajní bod úsečky, průsečík dvou přímek ➤ porovnává velikost útvarů, rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině, měří a odhaduje délku úsečky, sestrojí úsečku dané délky s přesností na mm ➤ převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000,100,10. ➤ provádí odhad délky, vzdálenosti ➤ umí sestavit jednoduchý urbanistický návrh (sportovní hřiště, zástavba....) 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ kreslení křivých a rovných čar ◆ úsečka, rýsování úseček ◆ délka úsečky, měření délky úsečky ◆ přímka, rýsování přímek ◆ polopřímka, označování průsečíků různoběžek ◆ vzájemná poloha dvou přímek, vyznačování polopřímek ◆ měření úseček s přesností na mm ◆ čtvercová síť, odhad délky úsečky ◆ rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník (formou seznámení s učivem – kreslení) ◆ rýsování úsečky dané délky (cm, mm) ◆ jednotky délky m, km ◆ provádění odhadu délek různých úseček a vzdáleností <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran ◆ rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní list měření úseček s přesností na mm • Pracovní list rýsování přímky, polopřímky a různoběžek (průsečík) • Pracovní list rovinné útvary • Projekt modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině • Projekt jednoduchý urbanistický návrh rodinného domu 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - v prostoru školy a jejího okolí - sportovní hřiště <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod. (užívání krabiček, stavebnic)

4. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy..)
		Číselný obor do 1 000 000		
☐ využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech ☐ osvojování matematických vzorců a algoritmů ☐ rozvíjení kombinatorického a logického myšlení ☐ k zařazování pojmů ☐ efektivnímu využívání matematického aparátu ☐ vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití v praxi ☐ zdokonalování grafického projevu ☐ využití řešení matematických úloh v praxi ☐ soustavné sebekontroly při postupu řešení, k rozvíjení systematickosti a přesnosti ☐ dovednosti vyslovovat hypotézy,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává množství a velikost (větší, menší, stejný) ➤ provádí lineární uspořádání (před, za, mezi) ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací ➤ využívá kvantitativního vyjádření části celku (např. $1/2=0,50=50\%$) ➤ řeší a tvoří úlohy, v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly ➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel, ➤ využívá s porozuměním jednoduchý tabelovaný záznam a dovede jej tvořit ➤ vyhledává, sbírá a třídí data ➤ popisuje jednoduché závislosti se kterými se běžně setkává, čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech ➤ využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ posloupnost přirozených čísel do 1000000, počítá po statisících, desetitisících, tisících ◆ zápis čísel v desítkové soustavě, rozklad čísla v desítkové soustavě ◆ porovnávání čísel do 1 000 00 ◆ číselná osa, porovnávání čísel, vyznačování intervalů na číselné ose ◆ zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky ◆ sčítání a odčítání čísel v daném oboru – vlastnosti ◆ pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly – 5200 – 3190. Násobení a dělení čísel v daném oboru <ul style="list-style-type: none"> ◆ pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek ◆ vztahy mezi násobením a dělením, pamětné násobení a dělení jednociferným číslem ◆ písemné algoritmy násobení a dělení jedno a dvojciferným činitelem ◆ písemné dělení jednociferným dělitelem ◆ odhad a kontrola výsledku ◆ vlastnosti násobení, užívání závorek 2. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ řešení slovních úloh na více početních výkonů ◆ řešení slovních úloh s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji ◆ písemné násobení trojiciferným číslem 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní listy • prověřovací listy • ověřovací listy • pracovní listy s chybou • pracovní listy - typ chyby • pracovní listy – vysvětlení chyby (učitel zadává úkoly ke sledování jejich vlastní práce a k vyhledávání příčin chyb ve spolupráci s rodiči, kteří mohou dítěti pomoci) – domácí úkoly 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - prostor školy a okolí metody práce: <ul style="list-style-type: none"> - navázání na předchozí učivo - aktivní předávání poznatků - zvidává mysl chce poznávat - metoda řešení dílčích úkolů - třídění karet - vzájemné vyučování skupin - každý je tu učitelem - učení v praxi - aktivní sebehodnocení - pozorování a zpětná vazba - procvičování ve dvojicích - pexeso - vytváření křížovky - m. podpory a pomoci při řešení problémů - práce s učebnicí - didaktická hra - práce ve skupinách - domino mezipředmětové vztahy: <ul style="list-style-type: none"> - VV, PČ, PŘ, VL, průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - výchova demokratického občana - environmentální výchova

<p>ověřovat je nebo vyvracet</p>	<p>násobení ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p>			
Zlomky – celek, část, zlomek				
<p>☐ využívání matematických poznatků a dovedností se zlomky ☐ k efektivnímu využívání matem. aparátu se zlomky</p>	<p>➤ názorně vyznačuje část celku, používá zápis ve formě zlomku ➤ řeší jednoduché slovní úlohy na určení daného počtu ➤ sčítá, odčítá a porovná zlomky se stejným jmenovatelem</p>	<p>1. úroveň ◆ zlomky – seznámení s učivem ◆ číselník, jmenovatel, zlomková čára ◆ polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina + modelování zlomků (papírové modely, kostky, plastelína apod.) ◆ sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech $1/2+1/2$, $2/5+2/5$. ◆ řešení jednoduchých slovních úloh na určení $1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/10$ daného počtu 2. úroveň ◆ zařazení složitějších případů sčítání zlomků ◆ příklady typu $3/5$ z celku apod.</p>	<p>• Pracovní listy : - zápis zlomků - určení a zápis části z celku - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - porovnání zlomků</p>	
Geometrie v rovině a v prostoru				
<p>☐ provádění rozboru problému a plánu řešení ☐ odhadování výsledků k volbě správného výsledku k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku ☐ přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka vč. symboliky, prováděním rozborů a zápisu při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu ☐ rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh ☐ rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti</p>	<p>➤ určí vzájemnou polohu dvou přímek ➤ narýsuje kolmici – pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce ➤ narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem ➤ rýsování kružnice s daným středem a poloměrem ➤ určování os souměrnosti na názorných obrázcích ➤ určování roviny souměrnosti na modelech ➤ pozná souměrný útvar ➤ určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. ➤ nakreslí souměrný útvar</p>	<p>1. úroveň ◆ výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran, převody jednotek délky ◆ měření délek hran těles ◆ lomená čára, rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice – seznámení s učivem – vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky – průsečík, kreslení rovnoběžek, rýsování různoběžek ◆ kolmice, kolmost – vyznačování průsečíků – rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou ◆ kružnice, kruh – rýsování kružnice s daným středem a poloměrem ◆ osa souměrnosti ◆ rovnoramenný trojúhelník ◆ rovnostranný trojúhelník 2. úroveň ◆ kolmost rovin ◆ určování rovin souměrnosti na modelech jednoduchých těles ◆ určování obvodu složitějších rovinných obrazců sečtením délek stran</p>	<p>• Pracovní listy: - kvalita rýsování - jednotky délky, převody jednotek - rýsování a popis kružnice - rýsování rovinných obrazců – trojúhelníků – rovnostranný, rovnoramenný</p>	<p>metody práce: - určování souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích – hvězda, motýl - určování roviny souměrnosti na modelech krabičky - souměrné útvary ve čtvercové síti - modelování souměrných útvarů - modelování na tělesech</p>

5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání předchozích praktických dovedností k postupnému navozování a rozšiřování početních operací s velkými čísly ☐ řešení příkladů z běžné denní praxe ☐ využití předchozích postupů pro řešení složitějších slovních úloh ☐ důslednému využívání získaného matematického aparátu ☐ k porozumění daných algoritmů ☐ významovému porozumění aritmetické operace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ bezchybně čte a zapisuje přirozená čísla v řádu do milionu ➤ zaokrouhluje a porovnává přirozená čísla ➤ používá všechny početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně ➤ řeší běžné situace z praxe pomocí přirozených čísel ➤ pracuje s jednoduchými formami znázornění ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ➤ vyhledává, třídí a sbírá data 	<p style="text-align: center;">Přirozená čísla a záporná celá čísla</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ dokonalé zvládnutí početních operací z paměti (jednoduché úkoly) a písemně ◆ provádění odhadů a kontroly příkladů ◆ zaokrouhlování čísel ◆ porovnávání čísel ◆ práce s tabulkou (čtení a orientace v tabulce, doplnění tabulky podle jednoduchého předpisu) ◆ porozumění významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla ◆ zapisování celých záporných čísel na číselné ose <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ použití početních operací z paměti na složitější příklady ◆ tvorba jednoduchých pětiminutovek pro slabší děti ◆ počtářské oříšky, úlohy z olympiád a matematických soutěží ◆ složitější výrazy se závorkami 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl základní početní operace s přirozenými čísly, porovnávání a zaokrouhlování, provádění odhadů • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, magické čtverce, ciferné součty výsledků uvnitř skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod. 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka bude probíhat v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka bude probíhat ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností – vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka bude probíhat ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - samostatná práce s příklady z počítačového programu Nová škola - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli - individuální řešení příkladů ze sbírek, učebnice a pracovních sešitů - matematické počtářské chvilky - samostatná práce žáků - didaktické hry – pexeso, domino - soutěže v řešení úsudkových úloh - další metody procvičování (housesky, kapsy, věže) - jednoduché počtářské chvilky na pamětní počítání <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití početních dovedností v běžné praxi - průřezová témata: - výchova demokratického občana - environmentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> ☐ používání matematického modelu malé násobilky pro zvládnutí násobení přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá algoritmus násobení v oboru přirozených čísel z paměti a písemně ➤ řeší běžné situace 	<p style="text-align: center;">Písemné násobení v oboru přirozených čísel</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ důraz na dokonalé zvládnutí numeriky písemného násobení dvojciferných a trojciferných činitelů <p>2. úroveň</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při pamětním i 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka bude probíhat v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka bude probíhat ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností – vzájemná pomoc

<p>☐ analyzování úlohy z praxe a k řešení pomocí násobení</p>	<p>z praxe pomocí násobení přirozených čísel</p>	<p>♦ pamětní počítání v úrovni velké násobilky</p>	<p>písemném násobení přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, magickými čtverci, cifernými součty výsledků, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod. 	<p>při řešení problémů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka bude probíhat ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - samostatná práce s příklady z počítačového programu Nová škola - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli - individuální řešení příkladů ze sbírek, učebnice a pracovních sešitů - matematické počtářské chvílky - samostatná práce žáků - didaktické hry – pexeso, domino - soutěže v řešení úsudkových úloh - další metody procvičování (housesky, kapsy, věže) - jednoduché počtářské chvílky na pamětní počítání <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výroba didaktických pomůcek v hodinách pracovních činností
Dělení dvojciferným dělitelem písemně				
<p>☐ vyvození řešení složitějších příkladů z jednodušších – od konkrétního k abstraktnímu</p> <p>☐ ovládnutí algoritmus dělení</p>	<p>➤ dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem</p> <p>➤ řeší slovní úlohy s pomocí jednoho až dvou početních výkonů</p>	<p>1. úroveň</p> <p>♦ dělení dvojciferným dělitelem písemně</p> <p>2. úroveň</p> <p>♦ dělení trojciferným dělitelem písemně (jednoduchá čísla)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sebekontrola • magické čtverce 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s lístečky z programu Nová škola - didaktické hry – procvičujeme krátce a často, střídáme činnosti
Slovní úlohy,				
<p>☐ používání logického myšlení a úsudku v řešení slovní úlohy</p> <p>☐ poznávání možnosti matematiky a chápání, že k výsledku lze dospět různými způsoby</p> <p>☐ ovládnutí matematizace jednoduchých činností z praxe</p> <p>☐ provádění rozboru problému a tvoření plánu jeho řešení</p>	<p>➤ řeší běžné situace z praxe pomocí přirozených čísel</p> <p>➤ vypracovává samostatně zadání jednoduché slovní úlohy</p> <p>➤ pracuje s číselnou osou a využívá ji k řešení různých úkolů</p>	<p>1. úroveň</p> <p>♦ čtení a sestavení jednoduché tabulky a diagramu</p> <p>♦ důraz na příklady řešící reálné situace</p> <p>♦ tvorba jednoduchých vlastních slovních úloh</p> <p>♦ počítání s časovými údaji</p> <p>♦ důraz na reálnou situaci, odhad časového úseku, dokonalé zvládnutí v orientaci v reálném čase (jednotlivé časové úseky apod.)</p> <p>♦ orientace v kalendáři</p> <p>♦ převody jednotek času (minut na hodiny)</p> <p>2. úroveň</p> <p>♦ orientace v plánu města, v mapě, čtení údajů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl základní dovednosti úsudkového řešení slovních úloh v oboru přirozených čísel a samostatné tvorby slovních úloh • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, magickými čtverci, cifernými součty výsledků, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka bude probíhat v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností - výuka bude probíhat ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností – vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka bude probíhat ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli - matematické počtářské chvílky - samostatná práce žáků

<ul style="list-style-type: none"> ☐ odhadování výsledků a porovnávání s výsledky z praxe ☐ důslednému využívání získaného matematického aparátu ☐ k porozumění daných algoritmů ☐ významovému porozumění aritmetické operace 		<p>ve stavebním plánu</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ čtení a sestavení tabulky k řešení slovní úlohy – tvorba otázky ◆ čtení různých diagramů a grafů z tisku, jejich sestavování ◆ tvorba vlastních slovních úloh ◆ počítání s časovými údaji ◆ časová přímka (použití osy k zakreslení jednotlivých historických období, významných událostí regionu nebo rodiny žáka apod.) 	<p>zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - didaktické hry – pexeso, domino - soutěže v řešení úsudkových úloh - další metody procvičování (housesky, kapsy, věže) - jednoduché počtářské chvilky na pamětní počítání - práce s číselnými osami různých typů a se čtverečky
Početní operace s desetinnými čísly ve zvoleném modelu				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ovládnutí práce s desetinnými čísly v peněžním modelu ☐ uplatňování početních dovedností v řešení úloh z praxe ☐ uplatňování znalostí matematických nástrojů z množiny přirozených čísel v rozšířeném číselném oboru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s desetinnými čísly v peněžním modelu ➤ provádí základní početní operace (bez dělení) s desetinnými čísly v oboru setin z paměti a písemně ➤ řeší běžné situace z praxe pomocí desetinných čísel 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zavedení pojmu desetinné číslo, čtení, zápis, vyznačí na číselné ose, porovnávání a zaokrouhlování desetinného čísla v oboru do setin ◆ sčítání a odčítání desetinných čísel v oboru setin z paměti a písemně ◆ násobení desetinných čísel číslem 10, 100, 1000 ◆ násobení desetinných čísel přirozeným číslem menším než deset <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ sčítání a odčítání desetinných čísel v oboru do miliontin ◆ násobení desetinných čísel přirozeným číslem menším než sto 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl základní dovednosti práce s desetinnými čísly • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce s kontrolními listy výsledků, magickými čtverci, cifernými součty výsledků, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou a při zpracování projektů : Obchodní dům v naší třídě, Pokladní v supermarketu a Cestujeme po zemích EU(platíme v eurech) a při tvorbě slovních úloh s tematikou Obchodování 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka bude probíhat v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka bude probíhat ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností – vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka bude probíhat ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli - matematické počtářské chvilky - samostatná práce žáků - didaktické hry – pexeso, domino - soutěže v řešení úsudkových úloh - další metody procvičování (housesky, kapsy, věže) - jednoduché počtářské chvilky na pamětní počítání - - práce s čísel.osami různých typů a se čtverečky
Rýsujeme, črtáme				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ určování a znázorňování geometrických útvarů ☐ k modelování reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ soustavně zdokonaluje svůj grafický projev ➤ narýsuje a znázorní základní rovinné 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ základní geometrické útvary v rovině a jejich popis (bod, přímka, dvojice přímek a jejich vzájemná poloha) 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modeluje reálné situace pomocí špejlí - rýsuje na různých druzích papíru - složitější úkoly plní ve dvojici či malé skupině

<ul style="list-style-type: none"> ☐ hledání podobností a odlišností geometrických útvarů ☐ uvědomování si vzájemné polohy dvou útvarů v rovině 	<p>obrazce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá jednoduché konstrukce ➤ sestrojuje vzájemnou polohu dvou přímk v rovině ➤ popisuje rovinné obrazce a zná jejich základní vlastnosti, které užívá v jednoduchých konstrukcích ➤ určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ➤ určí délku lomené čáry 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ kolmice a jejich průsečík ◆ rovnoběžky ◆ přímk procházející danými body ◆ obdélník, čtverec a trojúhelník ◆ sčítá a odčítá graficky úsečky ◆ určí délku lomené čáry <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zná vlastnosti útvarů, používá ke konstrukci vlastností úhlopříček čtverce a obdélníku 	<p>základní dovednosti při rýsování, črtání a modelování útvarů, jak zdokonaluje svůj grafický projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce při rýsování a črtání, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne), při práci s chybou apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché geometrické rébusy - samostatná práce žáků - demonstrační řešení složitějších úkolů na tabuli
Trojúhelníky				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání matematických pojmů ☐ přesnému a stručnému vyjadřování užíváním mat. jazyka a symboliky přiměřené věku žáka ☐ zdokonalování svého grafického projevu při rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí bezchybně rozlišit jednotlivé druhy trojúhelníků ➤ umí bezchybně rozlišit shodné útvary a umí je prakticky vmodelovat 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pravoúhlý trojúhelník ◆ žák pozná a znázorní další typy trojúhelníků (rovnoramenný a rovnostranný) ◆ změří a vypočítá obvod trojúhelníku ◆ rozliší podobné a shodné útvary pomocí průsvity či čtverečkovaného papíru ◆ vmodeluje souměrně sdružené útvary ◆ vmodeluje prakticky osu souměrnosti daného útvaru <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ bezpečně dokáže narýsovat každý trojúhelník zadaný třemi stranami ◆ ovládá popis a základní vlastnosti všech probíraných typů trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při rýsování trojúhelníků a jak zvládá jejich základní vlastnosti • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne) , při práci s chybou apod. 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka bude probíhat v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka bude probíhat ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností – vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka bude probíhat ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - praktické modelování osově souměrných útvarů, hledání os souměrnosti na papírovém modelu - manipulace s geometrickými útvary v praxi
Čtverec a obdélník				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání matematických pojmů ☐ přesnému a stručnému vyjadřování užíváním 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje měřením délky stran ➤ určuje obvod a obsah čtverce a obdélníku 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ určuje obvod a obsah čtverce a obdélníku ◆ převádí jednotky délky a obsahu <p>2. úroveň</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli - matematické počtářské chvilky pro převody jednotek

<p>mat. jazyka a symboliky přiměřené věku žáka</p> <p>☐ zdokonalování svého grafického projevu při rýsování</p>	<p>➤ převádí jednotky délky a obsahu</p>	<p>◆ obvody a obsahy útvarů ve výpočtech se zápisem (sjednocení jednotek, dosazení do vzorce, převody jednotek obsahu)</p> <p>◆ tvoří slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku se zaměřením na praxi</p>	<p>základní dovednosti při práci s čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne) , při práci s chybou apod. 	<p>- samostatná práce žáků</p> <p>- manipulace s geometrickými útvary z praxe (vidím ve svém okolí – ve třídě, používám doma apod.), práce s papírem a nůžkami</p>
Kvádř a krychle				
<p>☐ využívání svých znalostí k popisu podobných těles z praxe</p> <p>☐ využívání matematických modelů pro popis těles z praktického života</p>	<p>➤ rozlišuje jednotlivá tělesa z běžné praxe</p> <p>➤ rozpozná síť kvádrů a krychle</p>	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ žák rozezná jednoduchá tělesa a pojmenuje je ◆ sestaví síť kvádrů a krychle – povrch modelu <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vymodeluje síť různých hranolů užitím těles z praxe ◆ vyvozuje vzorec pro objem kvádrů a krychle z jednotkových krychlí 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, při samostatné práci apod. • písemné práce – ověření, jak žák zvládl základní dovednosti při práci s tělesy • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině, při domácí přípravě, při práci ve studijní skupině (učím svého spolužáka nebo on mne) , při práci s chybou, při práci s modely těles z praxe, při práci s tělesy z „jednotkových krychlí“ 	<p>formy a metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka bude probíhat v lavicích ve třídě (ve skupině žáků s přibližně stejnou výkonností) - výuka bude probíhat ve skupině (dva nebo více žáků s různou výkonností – vzájemná pomoc při řešení problémů) - výuka bude probíhat ve dvojicích (žák z lepší skupiny pomáhá při práci žáku ze slabší skupiny) - práce bude řešena doma jako domácí úkoly - manipulace s tělesy běžné praxe (papírové krabičky od potravin, různé kostky za stavebnic) - síť z krabiček od potravin (stejná krabička – různé typy sítí)

5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika je povinným předmětem pro žáky 1. i 2. stupně ZŠ a je vyučován na 1. stupni v 5. ročníku v časové dotaci jedna hodina týdně. Cílem předmětu je prohloubení teoretických i praktických znalostí žáků v ovládnání výpočetní techniky a zvýšení jejich schopnosti orientace ve světě informací. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Hlavním smyslem zařazení této vzdělávací oblasti do základního vzdělávání je dosažení počítačové gramotnosti všemi žáky. Jde o to, aby v průběhu povinného vzdělávání získali všichni žáci základní dovednosti ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Žáci se mají naučit pracovat s internetem a dalšími informačními a komunikačními technologiemi jako zdrojem informací a také prostředkem pro prezentaci výsledků své činnosti. Žáci by měli rozvíjet algoritmické myšlení a využívat dovednosti manipulace s výpočetní technikou při řešení praktických úkolů a problémů. Dále by si měli na základě získaných poznatků a dovedností uvědomovat možnosti informatiky a výpočetní techniky při vlastním celoživotním vzdělávání a těchto možností cílevědomě využívat. Žáci by měli mít možnost využívat výpočetní techniku v jednotlivých vyučovacích předmětech. Výuka by měla mít nejen charakter výuky o počítačích, ale i výuky s pomocí počítačů. Součástí výuky by mělo být průběžné seznamování s aktualitami dynamicky se rozvíjejícího oboru.

Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem k uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Výuka předmětu Informatika probíhá v odborné počítačové učebně.

Průřezová témata jsou realizována prostřednictvím prezentace pomocí ICT, samostatné či skupinové práce, projektu, rozhovoru.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky využíváním výpočetní techniky a výukového software ke zvýšení efektivnosti učení
- rozvíjí využívání možnosti výpočetní techniky při zpracování samostatných prací, referátů, projektů
- učí vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- motivuje žáky k prezentaci výsledků své práce s využitím vhodného softwaru

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje ověřování věrohodnosti získané informace využitím více zdrojů
- vede žáky k objektivnímu hodnocení výsledků svých činností
- předkládá žákovi problémové úkoly, situace a motivuje ho k jejich samostatnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje využívání informačních a komunikačních prostředků a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- klade důraz na odpovědný přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných médiích
- umožňuje spolupráci s druhými při řešení zadané úlohy, jednotlivé části rozdělí mezi členy skupiny podle úrovně jejich znalostí a dovedností
- uplatňuje individuální přístupy k žákům talentovaným i hendikepovaným

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k důslednému dodržování zákonů týkající se respektování práv duševního vlastnictví
- respektuje věkové, intelektové, zdravotní, sociální a další zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- aktivně dodržuje bezpečnostní předpisy při práci s výpočetní technikou

Očekávané výstupy oboru (OVO)

1. ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 1.1. využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- 1.2. respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- 1.3. chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

2. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 2.1. při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- 2.2. vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- 2.3. komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

3. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

3.1. pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

3.2. ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací

3.3. uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

3.4. používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

3.5. zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Práce s počítačem		
☐ k šetrné práci s výpočetní technikou a uplatňování vhodných způsobů údržby a ochrany dat	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák zná pravidla bezpečnosti práce s počítačem ➤ žák rozezná jednotlivé části počítače 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ části počítače (základní jednotka, monitor, klávesnice, myš) ◆ bezpečnost práce v počítačové učebně ◆ tiskárna ◆ školní software 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině 	formy práce: - u počítače metody práce: - výklad - projekt
		Zpracování a využití informací		
☐ využívání výukového software jako prostředek k vlastnímu vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ textový editor – otevření, ukončení ◆ zápis textu 	<ul style="list-style-type: none"> • projekt – samostatná práce s využitím textového a grafického editoru 	formy práce: - u počítače metody práce:

<p>☐ využití výpočetní techniky k zvýšení efektivity své učební činnosti</p>	<p>➤ žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ oprava textu ◆ úprava textu ◆ schránka ◆ formátování textu ◆ ukládání souboru ◆ grafický editor- úprava obrázků <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ použití schránky pro přenos informací mezi textovým a grafickým editorem 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka – při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet 	<p>- výklad - projekt</p>
Vyhledání informací a komunikace				
<p>☐ porovnávání a třídění poznatků z většího množství informačních zdrojů k dosažení větší věrohodnosti získaných informací</p> <p>☐ uvědomění si duševního vlastnictví a zákona o duševním vlastnictví a tím dodržování informační etiky</p>	<p>➤ žák se orientuje v internetovém prohlížeči</p> <p>➤ žák napíše správně adresu internetové stránky (www.....)</p>	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ užívání Explorera ◆ orientace v dětských www stránkách ◆ správný zápis adresy 	<ul style="list-style-type: none"> • projekt – vyhledávání vhodných informací na zadané téma, komunikace prostřednictvím e-mailu • pozorování žáka – při plnění samostatných úloh • autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, uvnitř práce skupiny (dvojice) – jak kdo pracoval, co se mu podařilo a nepodařilo, na co se příště zaměřit, co doplnit a z čeho příště vycházet • analýza prací žáků – samostatné práce žáka v hodině 	<p>formy práce: - u počítače</p> <p>metody práce: - výklad - projekt</p>

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází spolu s předměty Vlastivěda a Přírodověda ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Prvouka* je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás*, si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas*, se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody*, žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví*, žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Prvouka jsou využita vybraná průřezová témata. Průřezová témata jsou realizována různými činnostmi, zpravidla jsou to: pozorování, rozhovor, samostatná práce, týmová práce, herní prvky, řešení modelových situací, vycházky, exkurze, projekt.

Vyučovací předmět *Prvouka* se vyučuje od 1. do 3. ročníku. K oblíbeným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a vycházky do zajímavých přírodních lokalit.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu u propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojených tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích, ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka v předmětu
- nabízí žákům různé metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- rozvíjí u žáků dovednost sebekritického myšlení a autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni a učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- zadává žákovi úkoly k posílení schopností využívat zkušeností z běžného života
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u dětí dovednost správně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- zařazuje do výuky práci ve skupině, dbá na rozvoj účelné komunikace mezi žáky
- nabízí žákům různé typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje a rozvíjí pozitivní vztahy ve vztahu učitel x žák, žák x žák
- vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a menší skupině při vyhledávání informací i jejich zpracování
- klade důraz na dodržování pravidel práce v týmu
- uplatňuje individuální přístupy k žákům talentovaným i handikepovaným
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, zdravotní, sociální a další zvláštnosti žáků
- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících enviromentálních problémů
- ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro včasné a pečlivé plnění svých povinností
- dbá na dodržování stanovených řádů a pravidel žáky
- učí žáky pracovat dle návodu, předem stanoveného postupu
- kontroluje samostatné práce žáků, z jejich výsledků poskytuje žákům dostatečnou zpětnou vazbu
- podporuje samostatnost a aktivitu žáků při práci

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)**1. MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 1.1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- 1.2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- 1.3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 1.4. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- 1.5. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- 1.6. rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- 1.7. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- 1.8. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- 1.9. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo

- **domov** – prostředí domova, orientace v místě
- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- **obec** (město), **místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina** (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 2.1. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- 2.2. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 2.3. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- 2.4. rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- 2.5. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- 2.6. orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- 2.7. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce

Učivo

- **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 3.1. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 3.2. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- 3.3. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 3.4. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- 3.5. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 3.6. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků
- 3.7. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků
- 3.8. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky**

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 4.1. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- 4.2. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- 4.3. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 4.4. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- 4.5. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- 4.6. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů
- 4.7. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- 4.8. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

- 4.9. stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- 4.10. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **Vesmír a Země** – den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 5.1. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- 5.2. rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- 5.3. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

5.4. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 5.5. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 5.6. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 5.7. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- 5.8. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- 5.9. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 5.10. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 5.11. rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- 5.12. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo

- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních
- **partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

1. - 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Místo, kde žijeme		
☐ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ☐ utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu	1. ročník <ul style="list-style-type: none"> ➤ umí správně přecházet na přechodu pro chodce ➤ orientuje se v prostorách školy (šatny, třída, ŠD, ŠJ, tělocvična) ➤ trefí na autobusovou zastávku ➤ zvládá bezpečný příchod a odchod ze školy ➤ pozná státní vlajku ČR 2. ročník <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná a používá bezpečnou cestu do a ze školy ➤ respektuje dopravní značky vyskytující se v okolí školy ➤ ví, jak se chovat na přechodu pro chodce (i světelný) ➤ orientuje se v prostorách školy ➤ pozná státní vlajku a hymnu 3. ročník <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v členění domu, bytu ➤ zná a napíše svou plnou adresu a telefonní číslo ➤ chrání svoje osobní údaje před cizími lidmi ➤ ovládá základní pravidla silničního provozu z pohledu chodce a dodržuje je ➤ rozčlení dopravní značky do základních skupin ➤ zná důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112) ➤ orientuje se v místě svého bydliště a 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ Domov <ul style="list-style-type: none"> - místo, kde bydlím - bydliště, adresa, telefon; dům – jeho označení, členění, byt - okolí bydliště, nejbližší ulice, parky, náměstí, významné budovy, místo pro hry, nejbližší stanice hromadné dopravy, pošta, zdravotní zařízení, obchod - popis domova a jeho okolí - důležitá telefonní čísla – 150, 155, 158, 112 ◆ Škola <ul style="list-style-type: none"> - vstup do školy - nové vztahy - učení – základní činnosti ve škole, pomůcky, vhodné oblečení - prostory školy a její funkce - školní řád, jak je škola organizována - rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny, stravování, pohyb v prostorách školy - bezpečná cesta do školy a ze školy, činnost chodce v silničním provozu - poznávání prostorů školy, orientace ve škole a v nejbližším okolí - riziková místa a situace ◆ Obec, místní krajina <ul style="list-style-type: none"> - název obce, její části, poloha obce v krajině, směry do soused. obcí - označení obce, centrum, význačné orientační body v obci - minulost a současnost obce - významná místa v obci - životní prostředí v obci - základní orientace v obci, poznávání významných míst 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné práci s plánkem, při praktické činnosti • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dovednost pracovat s plánkem okolí školy, dopravní testy, pracovní listy, didaktické testy ověřující dílčí dovednosti • analýza prací žáka - úroveň zpracování vlastního projektu, samostatná práce žáka • autoevaluace - uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne • projekt - krátkodobý - plánek okolí školy+dopravní značky 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - vycházka do vesnice - knihovna místní - okolí bydliště metody práce: <ul style="list-style-type: none"> - exkurze - vycházka do okolí školy - pozorování okolí školy - školní výlet - beseda - samostatná práce ve dvojicích - samostatná práce ve skupinách - beseda s významnými lidmi - partnerské vyučování - práce s plánkem - práce s mapou (seznámení) - práce s kronikou - křížovky a doplňovačky průřezová témata: <ul style="list-style-type: none"> - environmentální výchova –jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí - výchova demok. občana – vlast - myšlení v evropských a globálních souvislostech – ČR stát Evropy, - mediální výchova – kultura , zpracovávat informace z tisku ,televize atd. - multikulturní výchova – naše vlast mezipředmětové vztahy:

	<p>okolí školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří jednoduchý orientační plánec obce ➤ orientuje se v síti obchodů v obci, zvládá komunikaci s prodávacem ➤ pozná rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím ➤ pojmenuje hlavní světové strany a určí je pomocí některých přírodních úkazů ➤ rozliší krajinu podle výškové členitosti ➤ popíše jednoduše přírodní a lidmi vytvořené objekty v místní krajině ➤ zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště ➤ pozná na vlastivědné mapě ČR a vyjmenuje sousední státy ČR ➤ rozliší některé státní symboly (znak, vlajka, hymna), ví, jak se chovat v situacích spojených s jejich používáním 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření jednoduchých orientačních náčrtků obce - dopravní značky ◆ Okolní krajina - krajina v obci, typ krajiny – rovina, pahorkatina, hory - povrch krajiny – tvárnost krajiny, vodní toky a plochy, rostlinná kryt, živočichové v místní krajině - osídlení, doprava, průmyslové stavby, využití půdy - vliv krajiny na život lidí - orientace ve volné krajině podle přírodních úkazů - světové strany - základní - určování světových stran podle přírodních úkazů - pozorování a popis místní krajiny ◆ Naše vlast - pojem domov, krajina - ČR – vlast – hlavní město, státní symboly, prezident), armáda ČR - sousední státy - cizina 2. úroveň - zařízení bytu, výzdoby, můj samostatný pokoj - bydlení dříve a nyní - informace o činnostech školy – nástěnky, školní časopis - činnosti mimo vyučování - symboly obce - významná výročí, pověsti - památky v místě bydliště - významné osoby a jejich funkce v obci (starosta, ředitel školy, atd.) - okolní krajina dříve a nyní, jak se krajina mění – obrazy, fotografie, četba textů z historie regionu - krajina v jiných částech naší země, v jiných zemích (na základě vlastní zkušenosti) 		<ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – čtení zajímavých textů týkajících se tématu, komunikace s lidmi, popis - tělesná výchova – turistika - výtvarná výchova – barvy, temat. práce – krása krajiny
		Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi ☐ kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití ☐ plnění povinností a společných úkolů 	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná členy své rodiny (rodiče, sourozence) ➤ vhodně se chová ke spolužákům a respektuje základní pravidla chování (požádání, omluva, poděkování, pozdrav) ➤ vytváří a respektuje pravidla třídní úmluvy <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná členy rodiny a nejbližší příbuzné 	<p>1. úroveň</p> ◆ Rodina - příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi členy rodiny, život rodiny - role členů rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, péče o vybavení bytu, domácí zvířata a rostliny - významné události v rodině – narozeniny, setkání, oslavy - problémy v rodině ◆ Soužití lidí - člověk-tvor společenský, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění, poznávání jiných	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - řešení modelových situací při chování a jednání ve třídě a na akcích mimo školu, diskusní kroužek • dotazník a anketa - ověření, jak žák pochopil a zvládl učivo • autoevaluace - 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - kino - divadlo <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beseda - situační hry - dramatizace - práce s fotografiemi rodiny - skupinové vyučování - skupinové projekty

<ul style="list-style-type: none"> ☐ efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v běžných situacích ☐ samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k samostatnosti v projevech a názorech ☐ poznávání a ovlivňování své jedinečnosti a k respektování kvalit a běžných potřeb lidí ☐ rozvíjení a přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu 	<p>(rodiče, prarodiče, teta, strýc, sestřenice, bratranec)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná svoji roli v rodině, vykonává běžné domácí práce ➤ respektuje pravidla třídní úmluvy 3. ročník ➤ pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny ➤ vhodně se chová k jednotlivým členům rodiny ➤ rozliší základní i širší příbuzenské vztahy ➤ pojmenuje a přiblíží profesi svých rodičů, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ➤ chrání výsledky své práce (i jiných), zhodnotí na příkladech práci dobrou a špatnou ➤ rozlišuje jednoduché činnosti lidí (práce, učení, hra, cestování ...) ➤ vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, usiluje o dobré vztahy ve třídě ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků (přednostech i nedostatcích) 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné seznamování lidí – blízkých, známých, cizích - lidé různých ras a národností - mezilidská komunikace ◆ Chování lidí - základní společenská pravidla chování mezi lidmi – ve škole, doma, na veřejnosti (negativní projevy chování) - procvičování základů společenského chování v modelových i v konkrétních situacích ve škole i mimo školu - příklady řešení konfliktních situací mezi lidmi (ve třídě) dohodou, nenásilných způsobem ◆ Právo a spravedlnost - na příkladech uvést (rozlišit) základní práva lidí (děti) - rozpoznat, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo porušuje tato práva ◆ Kultura - některé kulturní a sportovní instituce v obci, druhy činností, které nabízejí ◆ Základní globální problémy - příklady, jak se lidé mohou v průběhu svého života dostat do svízelné životní situace (povodeň, válka, požár, zemětřesení) a proč potřebují pomoci <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblíbené činnosti členů rodiny, rodina o víkend - historie rodiny, rodinné tradice - opuštěné, osiřelé, adaptované děti, děti v dětských domovech, v nových rodinách - domovy důchodců - pomoc starým, nemocným a zdravotně postiženým lidem v rodině – přiměřeně k věku - návštěva kulturních akcí (divadlo, koncert) 	<p>dodržování úmluvy třídy (třída – jednotlivec, třída – jednotlivec – třída)</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza prací žáků - úroveň zpracování projektu, pracovních listů • projekt např. Moje rodina, Čím budu (povolání) 	<ul style="list-style-type: none"> - projekty jednotlivců - pozorování - modelové situace - sledování sama sebe - dotazník - úmluva třídy <p>přířezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova – lidské vztahy, konflikty a předsudky, domov a cizinci a jejich soužití, principy slušného chování - myšlení v evropských souvislostech – respekt k národnímu dědictví, soužití lidí z různých zemí - osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebeovládání - výchova dem. občana – lidská práva a svobody (dětská) <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – komunikace, vyprávění - výtvarná výchova – přáníčka k různým událostem - pracovní vyučování – výrobky jako dárky
Lidé a čas				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ☐ orientace ve světě informací, k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a použití ☐ poznání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu 	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná, pojmenuje a seřadí roční období, dny v týdnu ➤ orientuje se v čase – „bylo, je, bude“ ➤ zná datum svého narození <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje a pozná části dne, hodiny, minuty, změní čas ➤ vysvětlí pravidelné střídání činnosti lidí ➤ zná termíny rok, roční období, měsíc (i seřadí), orientuje se v pojmech včera, dnes, zítra 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Orientace v čase a časový řád - den, části dne – činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu, pracovní dny, dny volna, svátky - Vánoce, Velikonoce, a jiné - čas podle hodin, poznávání a praktické využívání základních časových jednotek (hodina, minuta, sekunda) - kalendář – rok, roční období, měsíce, týdny, dny - data narození členů rodiny (kamarádů) - základní orientace v čase – rozlišení mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <p>◆ Současnost a minulost v našem životě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - práce v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při ústní prezentaci projektu, při praktických činnostech (měření času) • písemné práce - ověření, jak žák zvládl a pochopil učivo, pracovní listy, 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - okolí školy – památky <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování časových úseků - práce s hodinami - zkoumání starých dokumentů a kronik, fotografií - práce s encyklopediemi - beseda - práce ve skupinách - srovnávání (včera, dnes a zítra)

<p>mohl uspět</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná významné svátky –Vánoce, Nový rok; tradice ➤ srovná časové údaje podle délky trvání ➤ sestaví kalendář (měsíce a roční období), vyhledá datum v kalendáři <p>3 .ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná a prakticky využívá základní časové údaje (hod.,min.,sek.),určí čas podle hodin ➤ používá kalendář, určí měsíce, týdny, dny ➤ orientuje se v čase, rozlišuje mezi dějem v minulosti, současnosti a budoucnosti ➤ interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ➤ pojmenuje kulturní a historické památky spjaté s místem, v němž žije ➤ pojmenuje předměty ze své domácnosti, které připomínají vzdálenější události ze života rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - předměty ze své domácnosti připomínající vzdálenější události nebo život starších členů rodiny, ke kterým může mít rodina citový vztah - průběh lidského života <p>◆ Regionální památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické památky v okolí školy a bydliště - významné osobnosti školy a místa bydliště <p>◆ Báje, mýty, pověsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pověsti, které se týkají okolí školy a bydliště <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejznámější regionální slavnosti (pout', hody, ostatky) - sledování dat významných dnů - uvedení některých pověstí nebo bájí vztahujících se k regionu 	<p>doplňovačky</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt např. - Kalendář přírody, Kalendář významných událostí třídy 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení (pověsti) - křížovky a doplňovačky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova –práce s textem a informacemi <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – čtení - tělesná výchova – turistika - matematika – převody základních jednotek času
Rozmanitost přírody				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ☐ utváření návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování ☐ orientaci ve světě informací, vede k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a použití ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu,k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech ☐ utváření ohleduplného 	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší domácí a volně žijící zvířata ➤ pozoruje změny v přírodě ➤ zná názvy nejznámějších rostlin z okolí školy <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje život živočichů v ročních obdobích, popíše známé živočichy ze svého okolí (domácí i volně žijící) – základní stavba těla ➤ přiřadí domácí zvířata do správné „rodiny“ ➤ popíše stavbu těla známé rostliny ➤ rozliší druhy ovoce a zeleniny ➤ přiřadí pojmy pokojová rostlina, zemědělská plodina, ovocný strom, zelenina <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti 	<p>Neživá příroda</p> <p>1. úroveň</p> <p>◆ Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění látek – přírodniny, suroviny, lidské výtvoř, odpady - základní rozdíl mezi živou a neživou přírodou - vlastnosti látek – základní - základní veličiny – základní jednotky, měřidla <p>◆ Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - voda- výskyt, vlastnosti, formy - koloběh vody v přírodě - čistota vody - vzduch – vlastnosti, proudění, jeho význam pro život - znečištění vzduchu - teplo, světlo, hoření <p>◆ Nerosty a horniny, půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - horniny a nerosty, zvětrávání - vznik půdy, složení půdy, vlastnosti, úrodnost, význam (prvotní poznatky) <p>◆ Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - vesmír a sluneční soustava (prvotní poznatky) - význam Slunce pro živé organismy, zdroj tepla a světla pro 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických pokusech a činnostech • pisemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo formou: pracovních listů, didaktických testů, doplňovaček • autoevaluace - uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se dařilo, co ne • analýza prací žáků - samostatná práce, úroveň zpracování projektu • projekt – např. Moje 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - činnosti v přírodě - knihovna - učebna biologie <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vycházka - pozorování přírodnin - skupinové vyučování - práce ve dvojicích - praktická ukážka - pokus - instruktáž - projekt - práce s encyklopediemi - práce s počítačem - syntéza a analýza informací - beseda - pěstitelský pokus - vzájemné učení - porovnávání

<p>vztahu k přírodě a hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně</p> <p>☐ poznání všech, co jej zajímá</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí a rozřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, odliší přírodninu od lidského výtvoru ➤ změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ➤ popíše základní vlastnosti a význam vody, vzduchu pro život na Zemi ➤ popíše jednoduše koloběh vody v přírodě ➤ seznámí se s prvotními poznatky o Zemi a vesmíru ➤ uvede příklady výskytu organismů ve známém prostředí (les, louka, rybník, zahrada, pole apod.) a určí jejich typické znaky ➤ má povědomí o významu životního prostředí pro člověka ➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné jevy v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<p>život a zdraví</p> <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupenství látek - složení vzduchu - hospodářsky důležité horniny a nerosty - střídání ročních období - střídání dne a noci <p>Živá příroda</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rostliny a houby <ul style="list-style-type: none"> - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života rostlin a hub, podstatné rozdíly ve výživě - známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub - stavba těla u některých nejnámějších druhů rostlin a hub - význam rostlin pro člověka – okrasné, užitkové, chráněné, jedovaté ◆ Živočichové <ul style="list-style-type: none"> - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života živočichů, způsob výživy živočichů - stavba těla vybraných živočichů a funkce jednotlivých částí těla - základní skupiny živočichů, znalost zástupců jednotlivých skupin a jejich poznávání - význam živočichů v přírodě a pro člověka - živočichové ve volné přírodě - živočichové chované s lidmi - vztah člověka ke zvířatům <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce jednotlivých částí rostlin - zajímavosti (rekordy ze života rostlin a zvířat) <p>Rozmanitost přírody a její ochrana</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozmanitost naší přírody <ul style="list-style-type: none"> - význam ovzduší, vody, rostlinstva a živočišstva na Zemi - změny počasí v průběhu roku ◆ Rovnováha v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - přírodní společenstva – vzájemné vztahy mezi organismy - přírodní společenstva – les, louka, zahrada, pole, voda, okolí lidských příbytků ◆ Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost lidí, prospěšné a škodlivé zásahy člověka do přírody 	<p>oblíbené zvířátko, Domácí zvířata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse - aktivní pozorování a zpětná vazba - setkání s odborníky - samostatná práce – zápis počasí - aktivní ochrana životního prostředí – sběr a třídění odpadu - křížovky a doplňovačky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - environmentální výchova – pozitivní vztah k přírodě a ochraně životního prostředí, využívat poznatky z učiva atd. - mediální výchova – získávání informací <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – popis, čtení informací, pozvánka - výtvarná výchova – ztvárnění přírodnin - hudební výchova – písně o rostlinách a živočíchů - tělesná výchova – cvičení v přírodě, turistika
--	---	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody a životního prostředí – význam lesa - ochrana životního prostředí v obci - likvidace odpadů - třídění ♦ Praktické činnosti - cvičení a pozorování v přírodě, exkurze - pozorování a popis přírodnin - pěstování rostlin, péče o rostliny ve třídě - sledování počasí – kalendář přírody 2. úroveň - chráněná území v regionu - pěstování rostlin – množení pokojových rostlin 		
Člověk a jeho zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ poznávání podstaty zdraví i příčin nemoci ☐ upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i bezpečnosti a zdraví i bezpečnosti jiných ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu 	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje základní části těla ➤ rozliší základní hygienické potřeby ➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času ➤ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ➤ jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných ➤ ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje jednotlivé části těla, které jsou vidět na obrázku nebo ve skutečnosti ➤ zná lidské smysly ➤ orientuje se v základních lidských potřebách (hygienické návyky) <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky spojené se zdravím ➤ orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu lidského života ➤ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své i jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Lidské tělo - společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka a jiných živočichů - stavba lidského těla, funkce některých orgánů, orgánové soustavy - lidské smysly – zrak, chuť, hmat, sluch, čich - změny lidského těla v průběhu života ♦ Péče o zdraví - zdraví a nemoc – běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky, ochrana proti nemocem, očkování - chování nemocného doma a u lékaře - základní pravidla při užívání léků - zdravý denní režim - základní návyky osobní hygieny, péče o zevnějšek - ochrana proti slunečnímu záření - drobná poranění, první pomoc, přivolání pomoci dospělého ♦ Výživa a zdraví - denní stravovací a pitný režim - vliv stravy na zdraví, rozmanitost zdraví, rodinný stůl a stravování ♦ Základy sexuální výchovy - rodina ve světě zvířat a lidská rodina - vznik a vývoj jedince – početí a narození dítěte - máme se rádi – kamarádství, přátelství, láska, způsoby vyjádření lásky a náklonnosti v rodině - ochrana před stykem s cizí krví (úrazy, injekční stříkačky, aj.) ♦ Návykové látky a zdraví - kouření, alkohol, drogy a jiné škodliviny 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné práci, ve skupinách, při ústní prezentaci popisu lidského těla, při praktické činnosti (1.pomoc,ošetření drobných poranění) • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dané učivo, pracovní listy, didaktické testy • dotazník a anketa • autoevaluace - ve skupině-jak kdo pracoval, zda splnil úkol • analýza prací žáků - úroveň zpracování, pracovních listů • diskusní kroužek (např. drogy, návykové látky) 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - návštěva zdravotního střediska - okolí školy <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování modelu, obrázku i skutečnosti - popis podle obrázku a skutečnosti - práce s encyklopediemi - beseda s lékařem (sestrou) - anketa a její vyhodnocení - výzkum - situační hry - argument a protiargument - práce s modelem - skupinová a týmová práce - křížovky a doplňovačky - práce s učebnicí a pracovním sešitem - projekt <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebeovládání, odlišnosti lidí, pozitivní myšlení, správná organizace času - multikulturní výchova – člověk a tělesné odlišnosti různých ras, lidské předsudky, rasismus - environmentální výchova – člověk a příroda

	<p>komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu ➤ pojmenuje části lidského těla, některé orgány, zná jejich základní funkci ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické prostředky užívané v domácnosti a práce s nimi - počítače a jejich nebezpečí - odmítání návykových látek – dar od cizího člověka ◆ Osobní bezpečí - bezpečné chování v různém prostředí – sám doma, sám na ulici - bezpečné chování při různých činnostech - nebezpečí zneužití mladších a slabších (šikanování, týrání, zavražďování) - brutalita ve filmech a kreslených seriálech - nebezpečná místa v okolí bydliště a školy ◆ Situace hromadného ohrožení - mimořádné události – přírodní katastrofy (povodeň, požár, zemětřesení), válka, ekologická katastrofa (zneč. ovzduší a vody chemickými látkami) - reakce na pokyny pracovníků školy (evakuace školy) 2. úroveň - různé druhy nemocí, přenos nemocí, možnost nakažení od zvířat - množství jídla a pití (obezita) - rozdíly ve stravě lidí a zvířat - linka důvěry, krizová centra 		<p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesná výchova – zdravotní tělesná výchova, vhodné oblečení a sportovní prostředí, tělesná zdatnost, tělovýchovné chvílky - hudební výchova – dýchání při zpěvu, hudebně pohybové hry
--	--	---	--	--

5.4.2. PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací

předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

Tematický okruh *Člověk a jeho zdraví* - je zařazen převážně až do 5. ročníku. Žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Přírodověda jsou využita vybraná průřezová témata.

Průřezová témata jsou realizována formou různých činností – např. týmová nebo samostatná práce, rozhovor, beseda, projekt, diskuze, návštěva přírodovědných institucí, vycházky do přírody.

Cílové zaměření:

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných, přírodopisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojených tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí, k přírodě
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích, ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka v předmětu Přírodověda
- nabízí žákům různé metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- rozvíjí u žáků dovednost sebekritického myšlení a autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni a učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- zadává žákovi úkoly k posílení schopností využívat zkušeností z běžného života
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u dětí dovednost správně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- zařazuje do výuky práci ve skupině, dbá na rozvoj účelné komunikace mezi žáky
- nabízí žákům různé typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)

- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje a rozvíjí pozitivní vztahy ve vztahu učitel x žák, žák x žák
- vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a menší skupině při vyhledávání informací i jejich zpracování
- klade důraz na dodržování pravidel práce v týmu
- uplatňuje individuální přístupy k žákům talentovaným i hendikepovaným
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, zdravotní, sociální a další zvláštnosti žáků
- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro včasné a pečlivé plnění svých povinností
- dbá na dodržování stanovených řádů a pravidel žáky
- učí žáky pracovat dle návodu, předem stanoveného postupu
- kontroluje samostatné práce žáků, z jejich výsledků poskytuje žákům dostatečnou zpětnou vazbu
- podporuje samostatnost a aktivitu žáků při práci

Očekávané výstupy

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 4.1. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- 4.2. roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- 4.3. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 4.4. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- 4.5. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- 4.6. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- 4.7. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- 4.8. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- 4.9. stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- 4.10. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Učivo

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období

- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

Žák

- 5.1. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje
- 5.2. rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného
- 5.3. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- 5.4. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

- 5.5. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 5.6. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 5.7. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

- 5.8. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá
- 5.9. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 5.10. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 5.11. rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- 5.12. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty
dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista v daném věku

Učivo

- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- **partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- **návykové látky a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

4. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Rozmanitost přírody		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ☐ utváření návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování ☐ orientaci ve světě informací, k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a použití ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech ☐ utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně ☐ poznání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl v budoucnu uspět ☐ přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody ➤ rozpozná souvislosti mezi konečným vzhladem přírody a činností člověk ➤ zkoumá základní společnost ve vybraných lokalitách regionu ČR a charakterizuje je ➤ zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ➤ nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí (v naší oblasti) ➤ porovná základní projevy života na konkrétních organismech ➤ prakticky třídí organismy do známých skupin ➤ založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pozorování ➤ změří základní fyzikální veličiny pomocí jednoduchých přístrojů a nástrojů ➤ dokáže přispět ke zlepšení životního prostředí obce a jejího okolí ➤ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<p>Neživá příroda</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Látky a jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> - změny látek a jejich skupenství - třídění látek - porovnávání látek a měření veličin (teplota, čas, hmotnost, délka, objem) - praktické využívání základních jednotek ◆ Voda a vzduch <ul style="list-style-type: none"> - skupenství vody v přírodě, jejich základní vlastnosti - koloběh vody v přírodě a jeho vliv na život v přírodě - vzduch – vlastnosti, složení, význam pro život - znečištění vody a vzduchu ◆ Nerosty a horniny <ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky důležité horniny a nerosty - obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje - zvětrávání a eroze - vznik a význam půdy, ochrana půdy <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické činnosti – dlouhodobé měření teploty - znalost a poznávání zástupců hornin a nerostů ze svého okolí <p>Živá příroda</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rostliny a houby <ul style="list-style-type: none"> - znaky života - rozmanitost rostlin a hub - stavba těla, způsob života, životní podmínky, přizpůsobování se životnímu prostředí - základní rozdíly – dřeviny, byliny a houby - rostliny chráněné a okrasné, jedovaté, hospodářsky významné - rostliny v různých přírodních společenstvech - rostliny typické pro náš region - vztah člověka a přírody ◆ Živočichové <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla vybraných živočichů - průběh a způsob života - jednoduchý potravní řetězec - základní skupiny živočichů – savci, ptáci, ryby plazi, obojživelníci, hmyz - živočichové v různých přírodních společenstvech - význam živočichů pro člověka – lovná zvěř, hospodářská zvířata - typičtí živočichové regionu <p>2.úroveň</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických pokusech a činnostech, ústní prezentace projektu podle zadané osnovy • písemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo formou - pracovních listů, didaktických testů, doplňovaček • autoevaluace - uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se dařilo a co ne • analýza prací žáků - samostatná práce, úroveň zpracování projektu • projekt - živočich, rostlina (podle předem zadané osnovy) 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - činnosti v přírodě - knihovna - koutek přírody <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vycházka - pozorování přírodnin - skupinové vyučování - práce ve dvojicích - praktická ukázka - pokus s přírodninami - instruktáž - projekt samostatný - projektové vyučování - práce s encyklopediemi - práce s počítačem - syntéza a analýza informací - beseda - pěstitelský pokus - vzájemné učení - porovnávání - diskuse - aktivní pozorování a zpětná vazba - setkání s odborníky - samostatná práce – zápis počasí - aktivní ochrana životního prostředí – sběr a třídění odpadu - křížovky a doplňovačky - pozorování přírodnin na kazetě VHS - sledování tisku - aktivní ochrana přírody - třídění informací a grafy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - environmentální výchova – pozitivní vztah k přírodě a ochraně životního prostředí, využívat poznatky z učiva atd. - mediální výchova – získávání informací <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – popis, čtení
---	---	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - pěstování a rozmnožování pokojových rostlin ve třídě - individuální péče o domácí zvíře a sledování průběhu jeho života - sledování školního koutku přírody <p>Rozmanitost přírody a její ochrana</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozmanitost přírody – životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost přírodních podmínek naší oblasti, popřípadě ČR - význam ovzduší, vodstva a půd – vliv na rostliny a živočichy - vliv podnebí a počasí, informace o počasí (v rámci ČR) ◆ Rovnováha v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy - přírodní společenstva ČR (naší oblasti) - přírodní rovnováha, příčiny její porušování (škůdci a plevele, člověk) ◆ Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <ul style="list-style-type: none"> - ochrana životního prostředí v obci a regionu - likvidace odpadu – třídění odpadu - ochrana rostlin a živočichů - chráněné krajinné oblasti a území a jejich význam (region) - živelné pohromy a živelné katastrofy (povodeň, vichřice, oheň) - rizika v přírodě, rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní rovnováha a člověk - chování v chráněných oblastech (návštěvní řád) - šetření elektrickou energií a pitnou vodou - zjišťování údajů o znečištění ovzduší a zvýšení koncentrace škodlivých látek – přizpůsobení pohybového režimu - zjišťování, jaká opatření se provádějí v obci pro zlepšení životního prostředí – konkrétně - péče o živočichy a jejich pozorování 		<p>informací, pozvánka, osnova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova – ztvárnění přírodnin - hudební výchova – písně o rostlinách a živočiších - tělesná výchova – cvičení v přírodě, turistika - matematika – počítání se základními jednotkami, převody jednotek, geometrie – měření, slovní úlohy
--	--	---	--	--

5. ročník

		Rozmanitost přírody	
<ul style="list-style-type: none"> ❑ k objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ❑ utváření návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování ❑ orientaci ve světě informací, vede k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a použití ❑ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech ❑ utváření ohleduplného vztahu k přírodě a hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně ❑ poznání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl v budoucnu uspět ❑ přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody ➤ nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ zkoumá a charakterizuje základní společenstva vybraných lokalit na Zemi ➤ zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ➤ nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí v naší oblasti, v republice (orientačně i v zemích Evropy na základě zkušeností žáků) ➤ porovná základní projevy života na konkrétních organismech ➤ prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy ➤ založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pozorování ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat (obec a její 	<p>Neživá příroda</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Látky a jejich vlastnosti, voda, vzduch, nerosty a horniny <ul style="list-style-type: none"> - energie a její význam pro člověka - formy a druhy energie - obnovitelné a neobnovitelné zdroje - hospodářsky významné horniny a nerosty – jejich zpracování (výroba skla, papíru, plastů) ◆ Vesmír a Země <ul style="list-style-type: none"> - postavení Země ve vesmíru - sluneční soustava - vznik Země - střídání ročních období - střídání dne a noci - význam Slunce pro život na Zemi - zemská přitažlivost, magnetismus <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - znalost běžných hornin a nerostů (především z okolí školy) - magnetické póly - výroba ručního papíru <p>Živá příroda</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rostliny a houby <ul style="list-style-type: none"> - opakování základních znalostí – stavba těla, podmínky života, význam pro člověka - rostliny v různých podnebných páslech - třídění rostlin – základní ◆ Živočichové <ul style="list-style-type: none"> - opakování základních znalostí – stavba těla, způsob života, životní podmínky, význam pro člověka - živočichové v různých podnebných páslech - základní třídění živočichů <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis rostliny podle zadané osnovy (samostatně) - popis živočicha podle zadané osnovy (samostatně) 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - žáci v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při praktických pokusech a činnostech, ústní prezentace projektu podle zadané osnovy • písemné práce - ověření, jak žák zvládl učivo formou - pracovních listů didaktických testů, doplňovaček • autoevaluace - uvnitř skupiny, jak kdo pracoval, co se dařilo, co ne • analýza prací žáků - samostatná práce, úroveň zpracování projektu • projekt – např. Živočich, rostlina (podle předem zadané osnovy), Vesmír <p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - činnosti v přírodě - knihovna - koutek přírody - planetárium - přírodovědné muzeum - ZOO <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vycházka - pozorování přírodnin - skupinové vyučování - práce ve dvojicích - praktická ukázka - pokus s přírodninami - instruktáž - projekt samostatný - projektové vyučování - práce s encyklopediemi - práce s počítačem - syntéza a analýza informací - beseda - pěstitelský pokus - vzájemné učení - diskuse - aktivní pozorování a zpětná vazba - setkání s odborníky - samostatná práce – zápis počasí - aktivní ochrana životního prostředí – sběr a třídění odpadu - křížovky a doplňovačky - pozorování přírodnin na kazetě VHS - sledování tisku - třídění informací a grafy - péče o domácího živočicha

	<p>okolí)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období, dne a noci ➤ charakterizuje základní skupiny organismů, uvede typické zástupce ➤ za přispění dospělých třídí odpad 	<ul style="list-style-type: none"> - ZOO – živočichové z jiných oblastí – vhodnost životních podmínek - botanické zahrady, arboreta <p>Rozmanitost přírody a její ochrana</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozmanitost přírody – životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva a půd - podnebné podmínky – podnebné pásy - podnebné pásy a jejich typické rostliny a živočichové - přizpůsobivost rostlin a živočichů ◆ Rovnováha v přírodě <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy - přírodní společenstva různých podnebných pásů ◆ Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadu - živelné pohromy a ekologické katastrofy - chráněné krajinné oblasti v našem okolí <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologické katastrofy v jiných zemích (ropa, požáry) - chráněné krajinné oblasti a návštěvní řád (v širší oblasti) - zjišťování údajů o ovzduší a jeho znečištění – přizpůsobení pohybového režimu - péče o živočichy 		<p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - environmentální výchova – pozitivní vztah k přírodě a ochraně životního prostředí, využívat poznatky z učiva atd. - mediální výchova – získávání informací <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – popis, čtení informací, pozvánka, osnova, výběr z textu - výtvarná výchova – ztvárnění přírodnin - hudební výchova – písně o rostlinách a živočichích - tělesná výchova – cvičení v přírodě, turistika - matematika – jednotky času a délky, slovní úlohy
Člověk a jeho zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ❑ poznávání podstaty zdraví a příčin nemoci ❑ upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i bezpečnosti a zdraví a bezpečnosti jiných ❑ orientaci ve světě informací, k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a používání ❑ rozšiřování slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav ➤ rozliší jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ➤ účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek ➤ uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulujících události v situacích 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> - životní potřeby a projevy - stavba lidského těla - orgánové soustavy – základní stavba a jejich funkce - smyslová ústrojí – základní stavba a funkce - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince před a po narození ◆ Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy <ul style="list-style-type: none"> - biologické a psychické změny v dospívání - rodina a partnerství, osobní vztahy - etická stránka vztahů, sexuality- nevhodné a vulgární výrazy, nevhodné projevy - reprodukční zdraví – přenosné nemoci pohlavním stykem, HIV/AIDS – a cesty jeho přenosu 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné práci, ve skupinách, při ústní prezentaci popisu lidského těla, při praktické činnosti (1.pomoc, ošetření drobných poranění) • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dané učivo, pracovní listy, didaktické testy, dotazník a anketa • autoevaluace - ve 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - návštěva zdravotního střediska - okolí školy <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování modelu, obrázku i skutečnosti - popis podle obrázku a skutečnosti - práce s encyklopediemi - beseda s lékařem (sestrou) - anketa a její vyhodnocení - výzkum - situační hry - argument a protiargument - práce s modelem - skupinová a týmová práce

<p>v osvojované oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ poznání a ovlivňování své jedinečnosti ❑ poznání a chápání rozdílů mezi lidmi 	<p>ohrožujících zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ především v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky, které souvisí s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou ➤ ošetří drobná preventivní poranění a zajistí lékařskou pomoc ➤ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví ➤ orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> - plánované rodičovství ◆ Péče o zdraví, zdravá výživa <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví v rodině, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsob uchování potravy, pitný režim, vhodná skladba stravy - preventivní a lékařská péče, některé cesty přenosu infekčních nemocí - osobní a intimní hygiena - hygiena odívání - duševní hygiena - ochrana proti slunečnímu záření - denní režim, aktivní pohyb, otužování, relaxace - reklamní vlivy – pravdivost a nepravdivost reklamy - drobné úrazy a jejich ošetření - poskytnutí základní péče při nemoci v rodině - přivolání 1. pomoci - správné držení těla, nošení břemen - hygiena a bezpečnost při pohybových aktivitách - vliv stravování na zdraví - výživa a civilizační nemoci (obezita) - zdravý jídelníček ◆ Návykové látky a zdraví <ul style="list-style-type: none"> - návykové látky a jejich zdravotní rizika (kouření, alkohol, drogy a jiné škodliviny) - zdravotní rizika spojená s hracími automaty a počítači, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - jednoduché způsoby odmítání návykových látek - chemické látky používané v domácnosti – jejich zdravotní rizika ◆ Osobní bezpečí <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - vhodná, nevhodná místa pro hru - označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce i cyklisty - krizové situace – šikanování, týrání, sexuální zneužívání) - brutalita a jiné formy násilí v médiích - služby odborné pomoci – linky důvěry a bezpečí, krizová centra, pomoc výchovného poradce, učitele, policie ◆ Situace hromadného ohrožení <ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události – přírodní katastrofy (povodeň, požár, zemětřesení), válka, ekologická katastrofa (znečištění ovzduší a vody chemickými látkami) - reakce na pokyny pracovníků školy (evakuace školy) - postup v případě ohrožení - integrovaný záchranný systém <p>2. úroveň</p>	<p>skupině-jak kdo pracoval, zda splnil úkol, při zpracovávání skupinového projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza prací žáků <ul style="list-style-type: none"> - úroveň zpracování projektu, pracovních listů • diskusní kroužek - (např. drogy, návykové látky) • projekt- např. Zdravý jídelníček 	<ul style="list-style-type: none"> - křížovky a doplňovačky - práce s učebnicí a pracovním sešitem - projekt - praktické činnosti (např. 1. pomoc) <p>přířezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova – sebezpoznání a sebeovládání, odlišnosti lidí, pozitivní myšlení, správná organizace času - multikulturní výchova – člověk a tělesné odlišnosti různých ras, lidské předsudky, rasismus - environmentální výchova – člověk a příroda <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesná výchova – zdravotní tělesná výchova, vhodné oblečení a sportovní prostředí, tělesná zdatnost, tělovýchovné chvílky - hudební výchova – dýchání při zpěvu, hudebně pohybové hry - výtvarná výchova – plakát – reklama na propagaci zdravé výživy atd. - český jazyk – popis pracovní činnosti – jednoduchý recept
--	--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - orientace v příruční lékárnice - měření teploty těla, příprava bylinného čaje, podání léku - vhodné a nevhodné prostředí - reklama a výživa - příprava jednoduchého pohoštění v rámci zdravé výživy - akce zdravé zuby - praktické posuzování informací na potravinářských výrobcích - osvojování společenského chování při stolování - jídelníček na odstraňování chybných návyků stravování - návrh reklamy propagující zdravý způsob života a odmítající návykové látky - nebezpečná místa v okolí školy, bydliště 		
--	--	---	--	--

5.4.3. VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda, vyučovaný ve 4. a 5. ročníku ZŠ, vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpisu a Občanská a rodinná výchova ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás*, žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti. Jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou využita vybraná průřezová témata.

Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

Průřezová témata jsou realizována formou různých činností – např. týmová nebo samostatná práce, rozhovor, beseda, projekt, diskuze, návštěva kulturních institucí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojených tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích, ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka v předmětu Vlastivěda
- nabízí žákům různé metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- rozvíjí u žáků dovednost sebekritického myšlení a autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni a učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- zadává žákovi úkoly k posílení schopností využívat zkušeností z běžného života
- vede žáky k ověřování správnosti řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u dětí dovednost správně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- zařazuje do výuky práci ve skupině, dbá na rozvoj účelné komunikace mezi žáky
- nabízí žákům různé typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje a rozvíjí pozitivní vztahy ve vztahu učitel x žák, žák x žák
- vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a menší skupině při vyhledávání informací i jejich zpracování
- klade důraz na dodržování pravidel práce v týmu
- uplatňuje individuální přístupy k žákům talentovaným i hendikepovaným
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, zdravotní, sociální a další zvláštnosti žáků
- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících enviromentálních problémů
- ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro včasné a pečlivé plnění svých povinností
- dbá na dodržování stanovených řádů a pravidel žáky
- učí žáky pracovat dle návodu, předem stanoveného postupu
- kontroluje samostatné práce žáků, z jejich výsledků poskytuje žákům dostatečnou zpětnou vazbu
- podporuje samostatnost a aktivitu žáků při práci

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)**1. MÍSTO, KDE ŽIJEME**

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 1.1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- 1.2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- 1.3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 1.4. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- 1.5. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- 1.6. rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- 1.7. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- 1.8. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- 1.9. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich

Učivo- **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště

- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina** (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 2.1. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- 2.2. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 2.3. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- 2.4. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- 2.5. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- 2.6. orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- 2.7. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Učivo

- **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 3.1. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 3.2. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- 3.3. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 3.4. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- 3.5. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 3.6. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- 3.7. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- 3.8. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Místo, kde žijeme		
☐ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ☐ utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ➤ všimá si dění v nejbližším společenském a přírodním prostředí, dokáže poukázat na změny a některé problémy a přispět ke zlepšení prostředí své obce ➤ pracuje s porozuměním 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ Domov <ul style="list-style-type: none"> - různými způsoby vyjádřit, co pro něj znamená domov - vztah ke známým lidem a věcem - ochrana osobních údajů před cizími lidmi (nesděljuje adresu, telefon domů) - navrhuje způsoby vedoucí ke zlepšení prostředí domova a nejbližšího okolí ◆ Škola <ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla silničního provozu z pohledu cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - praktické činnosti na dopravním hřišti, při samostatné práci s mapou, plánkem při praktické činnosti s buzolou • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dovednost pracovat 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - ve školní knihovně - v počítačové učebně - práce v přírodě - výlet - exkurze - vycházka - dopravní hřiště metody práce:

<p>☐ orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací</p> <p>☐ objevování a poznávání všeho, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět</p>	<p>s pojmy rodina, domov, škola, obec, místní oblast, region, kraj, stát</p> <p>➤ používá základní pravidla silničního provozu v roli chodce i cyklisty a cestujícího v hromadných dopravních prostředcích a řídí se jimi, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, vyvodí závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> <p>➤ rozpozná život ohrožující zranění</p> <p>➤ určí světové strany v přírodě, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>➤ vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky</p> <p>➤ pozoruje a rozpozná rozdílnosti mezi náčrt, plány a základními typy map obecně zeměpisných a tematických</p> <p>➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury</p> <p>➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p> <p>➤ zná významné dny ČR</p> <p>➤ zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po ČR</p>	<p>◆ Obec</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevnění znalosti z 1. období <p>◆ Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování hlavních světových stran (buzola, kompas, jevy v přírodě) - orientační body a linie - poznávání okolí – turistika - ochrana životního prostředí – působení lidí na krajinu a živ.prostředí - zvláštnosti místní oblasti a příslušnost k větším územním celkům (historická země, kraj) - zajímavá a památná místa - doprava a cestovní ruch - rostlinstvo a živočišstvo v místní oblasti <p>◆ Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha, rozloha, členitost povrchu (hory, pohoří, vodstvo) a přírodní poměry (podnebí, počasí, zdroje surovin, průmysl a zemědělství) ČR – obecně pro celou ČR - Praha – zeměpisná poloha, historický význam - největší a nejznámější sídla ČR - kraje ČR (orientačně) <p>◆ Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní symboly naší vlasti - řízení společnosti (prezident, vláda, parlament, senát) - volby - státní zřízení - vlast a vlastenectví, národ - ČR součást EU - tradice a významné dny <p>◆ Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé druhy plánů a map, jejich měřítko - obsah a grafika map, vysvětlivky mapy - čtení z plánu a turistické mapy - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - orientace v terénu a pohyb v přehledném terénu - zeměpisná exkurze <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné osobnosti, kulturní a historické památky v regionu - vlastivědná putování, výlety a exkurze - památky Unesco v ČR - životní prostředí v ČR - politický systém v ČR - ČR člen NATO - seznámit spolužáky se zážitky z cest do zahraničí 	<p>s mapou, slepá mapa (vždy s použitím mapy), dopravní testy, pracovní listy, didaktické testy ověřující dílčí dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • analýza prací žáka - úroveň zpracování vlastního projektu, samostatná práce žáka • autoevaluace - uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne • projekt - krátkodobý - mapa okolí školy+dopravní značky, individuální –zážitky z cest po ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - beseda - pozorování - samostatná práce - projekty jednotlivci i ve skupinách a dvojicích - praktická ukázka – pokus - práce s mapou a atlasem - slepá mapa - učení v praxi - diagnostický průzkum - práce s encyklopediemi a internetem - křížovky a doplňovačky - hry na procvičování orientace na mapě - praktické činnosti při zlepšování prostředí třídy - jízda na kole - pracovní sešity a listy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - environmentální výchova – národní parky, přírodní rezervace, jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí - výchova demok. občana – vlast - myšlení v evropských a globálních souvislostech – ČR stát Evropy, sousední státy, EU... - mediální výchova – kultura , zpracovávat informace z tisku ,televize atd. - multikulturní výchova – naše vlast, tradice a významné dny, etnické skupiny, sousední státy <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – čtení, mluvnice – psaní velkých písmen, atd. - matematika – jednotky délky a jejich převody, měření délky - hudební výchova – lidové písně různých regionů, hymna - výtvarná výchova
--	--	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - měřítko globusu - četba vhodné věcné a umělecké literatury - užívání internetu 		
		Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi ☐ ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití ☐ plnění povinností a společných úkolů ☐ efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v běžných situacích i v méně běžných situacích ☐ samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k samostatnosti v projevech a názorech ☐ poznávání a ovlivňování své jedinečnosti a k respektování kvalit a běžných potřeb lidí ☐ rozvíjení a přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří na základě vlastní zkušenosti vztahy mezi lidmi, vyvodí pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci a dodržuje je ➤ rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení ➤ rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva ➤ pracuje s porozuměním s pojmy vlastnictví, demokracie, mír, tolerance, lidská práva ➤ rozpozná změny a některé problémy v nejbližším společenském prostředí a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce ➤ orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rodina <ul style="list-style-type: none"> - širší okruh příbuzenských vztahů v rodině, mezigenerační vztahy - funkce rodiny, rozdělení rolí v rodině, rodinné prostředí - život rodiny (základní mezilidské vztahy v rodině) - práce fyzická a duševní ◆ Soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> - zásady opatrnosti, vstřícnosti, slušnosti a ohleduplnosti ve styku s lidmi - lidská setkání (poznávání druhých lidí, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi) - pomoc nemocným, sociálně slabým (solidarita) - principy demokracie – seznámení ◆ Chování lidí <ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel slušného chování (uvědoměle), ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, chování, předcházení konfliktů ◆ Právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> - uplatňování základních práv dítěte (šikana, zastrašování, zneužívání a jak na ně upozornit) - linka důvěry - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví a duševních hodnot <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodnit rozdělení práce ve své rodině - posouzení názoru jiných lidí, vhodná reakce (kompromis nebo ústupek) - řešení sporu nenásilným způsobem - respektování odlišných názorů a zájmů soukromí - žákovský parlament - třídní úmluva o chování a jednání žáků - rozpoznat některé projevy lidské nesnášenlivosti a vyjádřit na ně svůj názor - formy pomoci lidem v nesnázích 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - řešení modelových situací při chování a jednání ve třídě a na akcích mimo školu, diskusní kroužek • dotazník a anketa - ověření, jak žák pochopil a zvládl učivo • autoevaluace - dodržování úmluvy třídy (třída – jednotlivce, třída – třída) 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - kino - divadlo <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beseda - situační hry - dramatizace - práce s fotografiemi rodiny - skupinové vyučování - projekty jednotlivců - pozorování - modelové situace - sledování sama sebe - dotazník - úmluva třídy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova – lidské vztahy, konflikty a předsudky, domov a cizinci a jejich soužití, principy slušného chování - myšlení v evropských souvislostech – respekt k národnímu dědictví, soužití lidí z různých zemí - osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebeovládání - výchova dem. občana – lidská práva a svobody (dětská) <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – komunikace, vyprávění - výtvarná výchova – přáníčka k různým událostem - pracovní vyučování – výrobky jako dárky
		Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ objevování nových skutečností, k radosti a 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Orientace v čase a časový řád 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - práce v lavicích, ve 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě

<p>uspokojení z objevování a dosaženého výsledku</p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ orientaci se ve světě informací, k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a použití ❑ poznání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět ❑ utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům ❑ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu ❑ pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech ❑ časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací 	<p>k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá knihoven, muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ➤ rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích v rámci učiva 4. ročníku ➤ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> - stárnutí lidí a věcí - generace - měření a odhadování časového úseku, čas jako fyzikální veličina - historie jako časový sled událostí - kalendář, letopočet, století, tisíciletí ◆ Současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života od novorozence ke školákovi a k dospělosti - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby - historický čas – seznámení - historická mapa – seznámení ◆ Báje, mýty, pověsti - historické prameny a způsoby poznávání minulosti - pověsti a báje jako prostředek probuzení zájmu o dějiny národa (orientace k našemu regionu) - doklady minulosti – pověsti, lidové zvyky a tradice ◆ Významné události našich dějin - život v pravěku - Sámova říše - Velká Morava (Cyril a Metoděj, křesťanství) - Český stát za Přemyslovců (sv. Václav, Přemysl Otakar II., Anežka, vymření Přemyslovců) - Lucemburkové – Karel IV., život ve středověku, Jan Hus, husitské války – Jan Žižka - Jiří z Poděbrad - Habsburkové na českém trůně – Rudolf II., Bílá hora, doba temna a nevolnictví - Jan Amos Komenský - Marie Terezie a Josef II. - stavební slohy – románský, gotický, renesance, baroko (seznámení) <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie rodiny – rodokmen, dobové dokumenty - časová osa, orientace na časové přímce - orientace v historické mapě - návštěva muzea, knihovny k získání historických informací našeho regionu - doklady minulosti – stavební a písemné památky (region i jiné oblasti) - významní rodáci - péče o památky - instituce uchovávající historické prameny 	<p>skupinách, při samostatné práci. při dramatizaci hist.událostí, při ústní prezentaci projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemné práce - ověření, jak žák zvládl a pochopil učivo, pracovní listy, didaktické testy s otevřenými a uzavřenými otázkami, doplňovačky • projekt - scénka nebo dramatizace některého historického období nebo události 	<ul style="list-style-type: none"> - muzeum - kulturní a historická památka - školní vlastivědné putování - ČR <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beseda s osobnostmi - pozorování, výběr informací z textu - práce s knihami a starými dokumenty - práce s encyklopediemi - dramatizace - syntéza a analýza informací - práce ve skupinách - práce ve dvojicích - diskuse – včera a dnes - křížovky a doplňovačky - pexeso - projekty - práce s časovou osou - práce s historickou mapou - návštěva muzea - vlastivědné putování <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova–tradice a významné dny, vlast a náš původ, etnické skupiny v minulosti na našem území - mediální výchova–práce s textem a informacemi - myšlení v evropských souvislostech – Evropa a my v minulosti <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – dramatizace textu, osnova, výběr důležitých informací a jejich zápis, četba bají a pověstí od různých autorů - výtvarná výchova – stavební slohy, oblékání, kultura - hudební výchova – historické písně, národní písně - matematika – číselná osa
---	--	---	--	--

5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
Místo, kde žijeme				
<ul style="list-style-type: none"> ❑ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ❑ utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování ❑ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu a k pojmenování poznávaných skutečností ❑ orientaci ve světě informací 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ➤ používá s porozuměním pojmy obec, místní oblast, region, kraj, stát, světadíl, Země ➤ zvládá základní pravidla silničního provozu v roli i cyklisty a řídí se jimi ➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ➤ vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy a polokouli ➤ pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických „čte“ jednoduchou historickou mapu nebo náčrt ➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	<p>1. úroveň</p> <p>♦ Regiony ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva 4. ročníku - zeměpisná poloha, rozloha, členitost povrchu (hory, pohoří, vodstvo) a přírodní poměry (podnebí, počasí, zdroje surovin, průmysl a zemědělství) ČR – obecně pro celou ČR - doprava a cestovní ruch - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod - Praha – zeměpisná poloha, historický význam - kraje ČR – Jihomoravský kraj – podrobně, ostatní kraje podle zájmů žáků - památky UNESCO <p>♦ Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva 4. ročníku (státní symboly naší vlasti) - řízení společnosti (prezident, vláda, parlament, senát) - volby, státní zřízení, vlast a vlastenectví, národ - ČR součást EU - tradice a významné dny - státní správa a samospráva <p>♦ Mapy obecně zeměpisné a tematické</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé druhy map, jejich měřítko - obsah a grafika map, vysvětlivky mapy i tematických - čtení z plánu a turistické mapy - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám v přírodě - orientace v terénu a pohyb v přehledném terénu - zeměpisná exkurze - světadíly na mapě - polokoule, póly, rovník, poledníky - podnebné pásy <p>♦ Zeměpis Evropy a světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní orientace na mapě Evropy a světa - kontinenty, oceány - Evropa a její hranice - poloostrovy, ostrovy, nížiny a hory, vodstvo - podnebí a počasí Evropy - rostlinstvo a živočišstvo - evropské státy a jejich hlavní města - sousední státy ČR – Německo, Rakousko, Slovensko a Polsko - 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné práci s mapou, plánkem, při praktické činnosti s buzolou • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dovednost pracovat s mapou, slepá mapa (vždy s použitím mapy), pracovní listy, didaktické testy ověřující dílčí dovednosti • analýza prací žáka - úroveň zpracování vlastního projektu, samostatná práce žáka • autoevaluace - uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne • projekt např. - Jihomoravský kraj, Místo v ČR, které jsem navštívil, Stát Evropy, který jsem navštívil 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - v obecní knihovně - práce v přírodě - výlet - exkurze - vycházka <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beseda - pozorování - samostatná práce - projekty jednotlivci i ve skupinách a dvojicích - práce s mapou a atlasem - slepá mapa - učení v praxi - diagnostický průzkum - práce s encyklopediemi a internetem - křížovky a doplňovačky - hry na procvičování orientace na mapě - pracovní sešity a listy <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - environmentální výchova – národní parky, přírodní rezervace, jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí u nás a v okolní Evropě - výchova demok. občana – vlast - myšlení v evropských a globálních souvislostech – ČR stát Evropy, sousední státy, EU, jazykové a kulturní rozdílnosti - mediální výchova – kultura, zpracovávat informace z tisku, televize atd. - multikulturní výchova – naše vlast, tradice a významné dny, etnické skupiny, sousední státy a státy Evropy,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ➤ zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zájmy z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemí 	<p>podrobněji</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropská unie - práce s atlasem <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v atlase a na globusu – měřítka - časová pásma - vlastivědná putování - politický systém ČR - významné památky UNESCO v Evropě 		<p>soužití lidí odlišného původu a kultury, kulturní poklady světa (Evropy)</p> <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – čtení, mluvnice – psaní velkých písmen zeměpisných názvů, , atd. - matematika – jednotky délky a jejich převody, měření délky, km² - hudební výchova – lidové písně různých regionů, hymna, typické písně států Evropy - výtvarná výchova
Lidé kolem nás				
<ul style="list-style-type: none"> ❑ poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi ❑ ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití ❑ plnění povinností a společných úkolů ❑ efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v běžných situacích i v méně běžných situacích ❑ samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k samostatnosti v projevech a názorech ❑ poznávání a ovlivňování své jedinečnosti a k respektování kvalit a běžných potřeb lidí ❑ rozvíjení a přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří na základě vlastní zkušenosti vztahy mezi lidmi, vyvozuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ➤ rozliší základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky ➤ rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ➤ pracuje s porozuměním s pojmy vlastnictví, demokracie, mír, tolerance, lidská práva ➤ poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rodina - upevnění učiva 4. ročníku ◆ Soužití lidí - upevnění učiva 4. ročníku - vzájemná komunikace, mezilidské vztahy – obchod, firmy ... - zájmové spolky, politické strany, církve - pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ ◆ Chování lidí - principy demokracie - dodržování pravidel slušného chování (uvědoměle) - vlastnosti lidí ◆ Právo a spravedlnost - uplatňování základních práv dítěte (šikana, zavražďování, zneužívání a jak na ně upozornit) - linka důvěry - základní lidská práva - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromé vlastnictví, veřejné a osobní, hmotný a nehmotný majetek, peníze - protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví a duševních hodnot ◆ Vlastnictví - Soukromé, veřejné, osobní, společné - Hmotný, nehmotný majetek - Rozpočet přímý a výdaje domácnosti - Hotovostní, bezhotovostní forma peněz – způsoby placení - Banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - řešení modelových situací při chování a jednání ve třídě a na akcích mimo školu, diskusní kroužek • dotazník a anketa - ověření, jak žák pochopil a zvládl učivo • autoevaluace - dodržování úmluvy třídy (třída – jednotlivec, jednotlivec – třída) 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - kulturní zařízení, divadlo, kino, sportovní stadion <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beseda - pozorování - práce ve dvojicích - skupinové vyučování - dramatizace - situační hry - projekty - hledání informací - argumentace - anketa - dotazník - diskuse - průzkum - návštěva divadla, koncertu - návštěva sportovního utkání <p>přířezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova – lidské vztahy, vztahy mezi kulturami – konflikty a předsudky, domov a cizinci a jejich soužití, principy slušného chování, - kulturní odlišnosti různých etnik (i v rámci učiva o Evropě), vzájemné obohacování kultur - myšlení v evropských souvislostech –

<p>☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu</p>	<p>➤ orientuje se v základních formách vlastnictví ➤ používá peníze v běžných situacích, orientuje se v základních formách vlastnictví, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>◆ Kultura - podoby a projevy kultury – porovnání - kulturní instituce - masová kultura a subkultura ◆ základní globální problémy - významné sociální problémy - problémy konzumní společnosti - problémy lidské nesnášenlivosti – rozpoznat je a vyjádřit na ně svůj názor - globální problémy životního prostředí 2. úroveň - řešení sporu nenásilným způsobem - respektování odlišných názorů a zájmů soukromí - žákovský parlament - třídní úmluva o chování a jednání žáků - formy pomoci lidem v nesnázích</p>		<p>respekt k národnímu dědictví, soužití lidí z různých zemí - osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebeovládání, mezilidské vztahy a lidská setkání, podobnost a odlišnost lidí - výchova dem. občana – lidská práva a svobody, demokratické řešení konfliktu, principy soužití s minoritami - mediální výchova – získávání poznatků mezipředmětové vztahy: - český jazyk – komunikace, literatura jiných států, národnostních menšin - výtvarná výchova</p>
Lidé a čas				
<p>☐ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ☐ orientaci se ve světě informací, k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a použití ☐ poznání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět ☐ utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům a k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu ☐ k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací ☐ pojmenování</p>	<p>➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (v rámci učiva 5. ročník ➤ zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrůznějších informací z dostupných zdrojů ➤ rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích ➤ vysvětlí historické důvody</p>	<p>1. úroveň ◆ Orientace v čase a časový řád - historie jako časový sled událostí - upevňování učiva ze 4. ročníku ◆ Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby - historický čas – práce s časovou osou - historická mapa a orientace na ní ◆ Regionální památky - stavební památky v našem regionu – péče o ně, instituce, které se zabývají péčí o ně ◆ Báje, mýty, pověsti - historické prameny a způsoby poznávání minulosti - pověsti a báje jako prostředek probuzení zájmu o dějiny národa (orientace k našemu regionu) - doklady minulosti – pověsti, lidové zvyky a tradice - významné historické osobnosti regionu ◆ Významné události našich dějin Učivo navazuje na 4. ročník - opakování od pravěku po Josef II. - Osvícení– robota, Marie Terezie, Josef II. - Obrození – čeští buditelé a umělci, Národní muzeum - vynálezy mění svět (parní stroj, koňka, významní čeští vynálezci) - Národní divadlo a kulturní rozvoj českého národa</p>	<p>• pozorování žáka - práce v lavicích, ve skupinách, při samostatné práci, při dramatizaci hist.událostí, při ústní prezentaci projektu • písemné práce - ověření, jak žák zvládl a pochopil učivo, pracovní listy, didaktické testy s otevřenými a uzavřenými otázkami, doplňovačky • projekt - např. Významná osobnost českých dějin, Historické období, do kterého bych se chtěl podívat</p>	<p>formy práce: - práce ve třídě - muzeum - kulturní a historická památka - školní vlastivědné putování - ČR metody práce: - beseda s osobnostmi - pozorování, výběr informací z textu - práce s knihami a starými dokumenty - práce s kronikou obce - práce s encyklopediemi - dramatizace - syntéza a analýza informací - práce ve skupinách - práce ve dvojicích - diskuse – včera a dnes - křížovky a doplňovačky - pexeso - projekty - práce s časovou osou - práce s historickou mapou - návštěva muzea - vlastivědné putování - četba historického textu průřezová témata: - multikulturní výchov –tradice a</p>

<p>pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech a názorech</p>	<p>pro zařazení státních svátků a významných dnů ➤ orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší obce (nejbližšího okolí) s využitím regionálních specifik ➤ zná některé významné události z naší historie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka - vznik Československa – T.G. Masaryk, život za 1. republiky - okupace Československa a druhá světová válka - Československá republika po válce - návrat k demokracii – 17. listopad 1989, vznik České republiky - Česká republika dnes – (Evropská unie) <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné historické památky ČR - historické prameny, pověsti a báje z jiných regionů (sousedních, z regionů, kde mají děti příbuzné) - návštěva muzea, knihovny k získání historických informací našeho regionu 	<p>významné dny, vlast a náš původ, etnické skupiny v minulosti na našem území</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova – práce s textem a informacem - myšlení v evropských souvislostech – Evropa a my v minulosti a v současnosti <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – dramatizace textu, osnova, výběr důležitých informací a jejich zápis, četba bájí a pověstí od různých autorů, četba histor. textů - výtvarná výchova – stav. slohy, kultura oblékání, předměty denní potřeby - hudební výchova – historické písně, národní písně - matematika – číselná osa - pracovní činnosti – pracovní techniky v různých obdobích a dnes (modernizace)
--	--	--	--

5.5. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby

poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti:

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Hudební výchova je povinným vyučovacím předmětem, který se vyučuje v 1 hodinové týdenní dotaci. Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému hudebnímu komplexu činností, ke snaze spolupracovat s ostatním a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Průřezová témata jsou realizována zpravidla prostřednictvím rozhovoru, besedy, koncertu, individuální i týmové práce.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie,

- rozvíjí u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými,
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- jde příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru,
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci posuzují hudební dění,
- jde příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch,
- vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace,
- učí žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace,
- jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při hodnocení výsledků žáků v hudební výchově.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- pomáhá žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů,
- vede k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi,
- prohlubuje u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury,
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních,
- jde příkladem – respektuje práci a roli ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech,
- vede žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě,
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům,
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku,
- jde příkladem – buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem,
- při výuce hudební výchovy vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí,
- učí žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby,
- vede žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě,
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi hudební oblasti,
- pomáhá hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit,
- jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)**Očekávané výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)**

žák

- 1.1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- 1.2. rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

- 1.3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- 1.4. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- 1.5. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- 1.6. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy – 2. období (4. a 5. ročník)

žák

- 1.7. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- 1.8. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- 1.9. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- 1.10. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- 1.11. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- 1.12. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- 1.13. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

1. – 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Jednotlivé činnosti v hudební výchově		
		Vokální činnosti		
☐ pronikání do podstaty hudby a hudebního umění a k vnímání hudby jako	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasech durových tóninách s 	1. úroveň <ul style="list-style-type: none"> ◆ pěvecký a mluvní projev – pěvecké návyky (nasazení a tvorba tónů, dýchání, dynamicky odlišený zpěv), hlasová 	<ul style="list-style-type: none"> • zpěv nejméně patnácti písní v durové tónině ve 2/4,3/4,4/4 taktu 	formy práce: <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - výchovný koncert

<p>důležité součásti života jedince i celé společnosti prostřednictvím společných i vlastních vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit</p> <p>☐ chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace probíhající mezi recipientem a tvůrcem hudby i k rozpoznávání a využívání tohoto způsobu vyjadřování</p>	<p>využitím správných pěveckých návyků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v notovém zápise jednoduché jednohlasé písně, tu na základě svých dispozic imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru 	<p>hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ rytmus řeči a hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu ◆ počátky jednoduchého dvojhlasu ◆ hudební dialog – otázka, odpověď ◆ intonace v dur <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ dvojhlas a vícehlas – prodleva, tercsexťový dvojhlas, kánon apod. ◆ intonace v moll 	<ul style="list-style-type: none"> • hlasová ozvěna – zjištění intonační úrovně žáka • rytmický řetězec • zpěv písně podle obrázkové osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> - divadelní představení - beseda s hudebním skladatelem - sledování hudebních pořadů – rozhlas, televize - výukové programy <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řízené vyučování - instruktáž - práce ve dvojici - skupinové vyučování <ul style="list-style-type: none"> - pozorování - poslech CD, MC - vzájemná cvičení – interaktivní výuka - samostatná práce - výchovný koncert - doplňovačky - didaktické hry - pohybová improvizace - rytmická deklamace - hra na tělo - metody pro rozvoj dovedností - intonační cvičení 	
<p>☐ získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti, na základě této orientace k pochopení různorodé hudební a s ní spojené kulturní potřeby a hodnoty různých skupin, národů a národností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty ➤ reaguje pohybem na znějící hudbu 	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ hra na jednoduché hudební nástroje – Orffův instrumentář, zobcové flétny, keyboardy (2/4, 3/4 takt) ◆ rytmicke a melodizace, improvizace a stylizace – tvorba doprovodů – ostinato, prodleva, předehra, mezihra, dohra ◆ hra melodických doprovodů s použitím 1. – 5. stupně <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ tvorba přede hry, mezihry, dohry 	<p>Hudební a pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s čtvrtovými a osminovými hodnotami v 2/4 a 3/4 taktu • pomocí hry na tělo zrytmizuje jednoduché říkadlo • zazpívá a doprovází pomocí jednoduchých hudebních nástrojů píseň nebo říkadlo 	<p>Hudební a pohybové činnosti</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybová improvizace <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby – pantomima a improvizace ◆ orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci a pohybových hrách 	<p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - používá rozhlas a televizi jako zdroj informací o hudbě - naslouchá a vhodně vybírá hudbu - interkulturní výchova - multikulturní výchova - environmentální výchova - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ČJ, PRV, TV, VV, CJ, PČ
		<p>Poslechové činnosti</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónů ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé znějící nástroje 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ kvality tónu – délka, síla, barva, výška ◆ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ◆ hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, kontrast a gradace, melodie sestupná a vzestupná, zvukomalba – pouze na základě poslechu <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu ◆ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ◆ hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • sluchově rozliší pěvecky a instrumentálně hudební kontrasty • sluchově rozliší různé zvuky – hudební zvukové pexeso • rozlišuje charakter melodie (vzestupná, sestupná, lomená) • rozlišuje hudbu k slavnostním příležitostem od hudby populární 	
--	---	---	---	--

4. – 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
Jednotlivé činnosti v hudební výchově				
Vokální činnosti				
<ul style="list-style-type: none"> ❑ pronikání do podstaty hudby a hudebního umění a k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince i celé společnosti prostřednictvím společných i vlastních vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě svých dispozic imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru jednoduchou píseň popř. intonuje ➤ využívá při zpěvu vědomě správné pěvecké návyky ➤ zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. v dvojhase v durových i mollových tóninách 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pěvecký a mluvní projev ◆ pěvecké návyky, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ◆ průprava dvojhlasu <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ 8. stupeň a spodní 5. stupeň, volné nástupy 2.,4.,6. a spodního 7. stupně ◆ zpěv české hymny 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje nejméně s deseti písněmi (durová i mollová tónina) • pracuje s osmi poslechovými skladbami v dur a moll 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - výchovný koncert - divadelní představení - beseda s hudebním skladatelem - sledování hudebních pořadů – rozhlas, televize - výukové programy
Instrumentální činnosti				
<ul style="list-style-type: none"> ❑ chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace probíhající mezi recipientem a tvůrcem hudby i k rozpoznávání a využívání tohoto způsobu vyjadřování ❑ získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti, na základě této orientace k 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ➤ orientuje s v zápisu jednoduché písně i skladby zapsané v durové či mollové tónině a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ hra na jednoduché hudební nástroje ◆ rytmizace a melodizace, improvizace a stylizace – tvorba doprovodů, přede hra, mezihra a dohra <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ interpretace motivů, témat, jednoduchých skladbiček ◆ grafický záznam melodie a skladby, notační programy 	<ul style="list-style-type: none"> • umí doprovodit alespoň 2 písně pomocí hudebních nástrojů • práce se skupině – žáci si vyberou svou oblíbenou píseň a doprovodí ji nejméně 4 nástroji – dle počtu členů • pozná a pojmenuje alespoň 10 hudebních nástrojů 	<p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řízené vyučování - instruktáž - práce ve dvojici - skupinové vyučování - pozorování - poslech CD, MC - vzájemná cvičení – interaktivní výuka - samostatná práce

<p>pochopení různorodé hudební a s ní spojené kulturní projevy a hodnoty různých skupin, národů a národností</p> <p>☐ uvědomování si sama sebe jako svobodného jedince</p> <p>☐ obohacování emocionálního života</p>	<p>➤ využívá na základě svých schopností a dovedností jednoduché popř. složitější hudební nástroje k doprovodné hře i interpretaci skladeb a úryvků písní a říkadel</p>			<p>- výchovný koncert</p> <p>- doplňovačky</p> <p>- didaktické hry</p> <p>- pohybová improvizace</p> <p>- rytmická deklamace</p> <p>- hra na tělo</p> <p>- metody pro rozvoj dovedností</p> <p>- intonační cvičení</p>
<p>☐ vyjadřování osobních prožitků nejen slovy</p>	<p>➤ ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků a na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace, vyjadřuje pohybem ve spojení s hudbou své vlastní pocity a představy</p> <p>➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p style="text-align: center;">Hudebně pohybové činnosti</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ taktování, pohybový doprovod znějící hudby (taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybová improvizace) ◆ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a improvizace <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ orientace v prostoru – pamětné uchování reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	<ul style="list-style-type: none"> • umí čtyři hudební pohybové hry • rytmizuje a melodizuje texty, obměňuje hudební modely v dur v rozsahu sexty • dokáže improvizací vyjádřit různé žánry hudby • ve dvojicích předvede polkový a valčíkový taneční krok 	<p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - (používá rozhlas a televizi jako zdroj informací o hudbě, - naslouchá a vhodně vybírá hudbu) - interkulturní výchova - multikulturní výchova - environmentální výchova - osobnostní a sociální výchova - výchova demokratického občana <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ČJ, ČLOVĚK A JEHO SVĚT, TV, VV, CJ, PČ
	<p>➤ rozpozná v proudu znějící hudby užité elementární hudební výrazové prostředky metro rytmické, tempové, dynamické i výrazné harmonické změny, všímá si některých sémantických prvků a chápe jejich význam ve skladbě</p> <p>➤ odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p> <p>➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<p>Poslechové činnosti</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ kvality tónů ◆ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ◆ hudební výrazové prostředky- pouze formou seznámení ◆ metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu ◆ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ hudební styly a žánry ◆ hudební formy ◆ interpretace hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • umí vypracovat notový záznam „svých melodií“ • sluchově rozezná alespoň 6 hudebních nástrojů v hudební skladbě • dokáže rozlišit do jaké oblasti zvuk patří – domácnost, příroda, škola, koncert • má povědomí o významu B. Smetany a A. Dvořáka, J. S. Bacha • aplikuje při hře předvěti, závěti • chápe společenskou funkci hudby • má povědomí o skladatelích W.A.Mozart, L. Janáček a regionálních hudebních skladatelích 	

5.6. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

V etapě základního vzdělávání je Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Průřezová témata jsou realizována zpravidla prostřednictvím samostatné a týmové práce, projektu, besedy, diskuze, rozhovoru či návštěvy kulturních institucí.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- prohlubuje v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- vytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru, na modelových příkladech učí žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování
- jde příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vede žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

- jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností, sám otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty, netoleruje pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání, pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentuje na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- prohlubuje v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních
- jde příkladem – podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních, upřednostňuje zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy, pomáhá svým spolupracovníkům, učí se od nich, vyměňuje si s nimi zkušenosti

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jde příkladem – respektuje právní předpisy, vnitřní normy školy, plní příkladně své povinnosti, respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí

- učí žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- učí žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými výtvarnými profesemi

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období (1. – 3. ročník)

žák

- 1.1 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- 1.2 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- 1.3 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- 1.4 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- 1.5 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období (4. a 5. ročník)

žák

- 1.6 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- 1.7 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- 1.8 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- 1.9 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly;

uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

1.10 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

1.11 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

1.12 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

1. - 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ pochopení výtvarného umění jako prostředku komunikace ☐ uvědomování si sebe sama jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu ☐ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, chápání procesu tvorby jako způsob vyjadřování osobních prožitků i jevů ☐ užívání výtvarných pojmů jako prostředku komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností ➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ prvky vizuálně obrazného vyjádření– linie (např. různé druhy, přítlak a odlehčení, křížení, zhušťování a zředování čar), tvary, objemy, světlostní a barevné kvality (např. barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní), textury (např. získáváním a uplatňováním poznatků o reliéfní kompozici, otisky, odlitky) – jejich jednoduché vztahy , kombinace a proměny (např. podobnost, kontrast, rytmus –rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů, řazení různých tvarů vystřihovaných), rozvržení v ploše (např. s využitím geometrických prvků) , objemu a prostoru ◆ uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka-žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci • analýza prací žáků-vytvořených při samostatné práci, práci ve skupinách • autoevaluace žáků-co se dařilo a co zlepšit • projekt např. Můj dům (z venku) -v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti, plošné i prostorové uspořádání, volí vhodné prostředky, porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. (návaznost na stavění domu zevnitř pomocí stavebnice v rámci pracovního vyučování). <p>Při evaluaci učitel vychází z individuálních schopností a dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • originalitu • uplatňovaná škála barevných kvalit • samostatnost 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exteriér, interiér, netradiční prostory, např: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy - v školní a obecní knihovně - v galerii <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - vysvětlování - diskuse - objevování a řízené objevování

	<p>vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly ◆ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama 	<ul style="list-style-type: none"> • snaha 	<p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova (návštěva kulturních a historických památek) - osobnostní a sociální výchova umění a kultura: rozvoj smyslového vnímání a tvořivosti) - environmentální výchova (pozorování a vnímání s použitím všech smyslů, tvořivá spolupráce s ostatními) - mediální výchova (vytvoření ilustrace k textu, porozumění mediálním symbolům) - výchova demokratického občana (hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, demokratické způsoby řešení konfliktů) <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvouka - hudební výchova - pracovní činnosti - literární výchova
		<p>Uplatňování subjektivity</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení tvůrčího potenciálu ☐ vlastní tvorba opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy ☐ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu ☐ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ☐ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby ☐ poznávání umění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svoji dosavadní zkušeností ➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ◆ typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, komunikační grafika např. pozvánky a plakáty, fotografie, reklama) ◆ motivace vizuálně obrazných vyjádření – motivace fantazijní, založená na smyslovém vnímání 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka-žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci • analýza prací žáků-vytvořených při samostatné práci, práci ve skupinách • projekt např. Můj dům • autoevaluace žáků-co se dařilo a co zlepšit • projekt Můj dům-(z venku) -v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti, plošné i prostorové uspořádání, volí vhodné prostředky, porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. (návaznost na stavění domu zevnitř pomocí stavebnice v rámci pracovního vyučování). <p>Při evaluaci učitel vychází z individuálních schopností a dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • originalitu • uplatňovaná škála barevných kvalit • samostatnost • snaha 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exteriér, interiér, netradiční prostory, např: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy - v školní a obecní knihovně - v galerii <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - diskuse - objevování a řízené objevování <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova (rozvoj tvořivosti) - mediální výchova (vytvoření ilustrace k textu, porozumění mediálním symbolům) - výchova demokratického občana (hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, respektování kulturních a jiných odlišností, demokratické způsoby řešení konfliktů) <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - literární výchova - sloh
Ověřování komunikačních účinků				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ užívání výtvarných pojmů jako prostředku komunikace ☐ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu ☐ tolerantní přístup 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování– pozornost k odlišným interpretacím vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse-zapojení, obhajování svého názoru, vhodná argumentace • naslouchání promluvám druhých lidí • komunikační kruh-co jsem maloval, proč, co se mi povedlo, nepovedlo, možnost pochválit jiné spolužáky za 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exteriér, interiér, netradiční prostory, např: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy - v školní a obecní knihovně

<ul style="list-style-type: none"> ❑ vlastní tvorba opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy ❑ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ❑ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností ➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření ◆ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření 	<p>spolupráci nebo za to, co se jim obzvláště podařilo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v galerii metody práce: - diskuse - rozhovor - samostatná práce - vypravování - praktická ukázka - komunikační kruh průřezová témata: - osobnostní a sociální výchova (umění jako prostředek komunikace, respektování názorů druhých, naslouchání, oceňování názorů druhých, měnění a vyvíjení vlastních postojů) - výchova demokratického občana (rozvíjení komunikačních dovedností, hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, respektování různých odlišností, demokratické způsoby řešení konfliktů) mezipředmětové vztahy: - literární výchova, sloh, HTU
--	---	--	--	--

4. - 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
<ul style="list-style-type: none"> ❑ rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů ❑ vlastní tvorba opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy ❑ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu ❑ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ➤ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ prvky vizuálně obrazného vyjádření– linie (např. různé druhy, přítlak a odlehčení, křížení, zhušťování a zředování čar), tvary, objemy, světlostní a barevné kvality (např. barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní), textury (např. získávání a uplatňování poznatků o reliéfní kompozici, otisky, odlitky) – jejich jednoduché vztah, kombinace a proměny (např. podobnost, kontrast, rytmus –rytmické řazení různých 	<ul style="list-style-type: none"> ● pozorování žáků – žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci ● analýza prací žáků–vytvořených při samostatné práci, práci ve skupinách ● projekt např. Pohled do zrcadla, Mé oblíbené zvíře 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exteriér, interiér, netradiční prostory, např: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy - v školní a obecní knihovně - v galerii metody práce: - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment

<p>přístupu</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i jevů a vztahů v mnohotvárném světě 	<p>mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně i prostředků a postupů současného výtvarného umění) ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ➤ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů, řazení různých tvarů vystřihovaných), rozvržení v ploše (např. s využitím geometrických prvků) , objemu a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření ◆ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly ◆ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	<ul style="list-style-type: none"> ● autoevaluace žáků - co se dařilo a co zlepšit <p>Při evaluaci učitel vychází z individuálních schopností a dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● originalitu ● samostatnost ● snaha ● rozvržení v ploše a objemu ● výběr vizuálně obrazných prostředků ● vyjádření vztahů mezi objekty 	<ul style="list-style-type: none"> - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - diskuse - objevování a řízené objevování <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova (umění a kultura: rozvoj smyslového vnímání a tvořivosti) - multikulturní výchova (návštěva kulturních a historických památek) - environmentální (pozorování a vnímání s použitím všech smyslů, tvořivá spolupráce s ostatními) <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní činnosti - hudební výchova - geometrie
Uplatňování subjektivity				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů ☐ vlastní tvorba opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy ☐ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu ☐ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ☐ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby ☐ poznávání umění ☐ zaujímání osobní účasti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ➤ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představ se skutečností, výtvarné vyjádření hlavy pohádkových bytostí, využití tvarové a barevné nadsázky ◆ typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, komunikační grafika např. pozvánky a plakáty, fotografie, reklama, animovaný film, elektronický obraz – 	<ul style="list-style-type: none"> ● pozorování žáka - žáci v lavicích, při práci ve skupinách, při samostatné práci ● analýza prací žáků - vytvořených při samostatné práci, práci ve skupinách ● projekt např. Pohled do zrcadla, Mé oblíbené zvíře ● autoevaluace žáků - co se dařilo a co zlepšit <p>Při evaluaci učitel vychází z individuálních schopností a</p>	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exteriér, interiéru, netradiční prostory, např: - ve třídě v lavicích - ve třídě na koberci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy - v školní a obecní knihovně - v galeriích <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - výuka frontální, skupinová, individuální - pozorování - objevování a řízené objevování - experiment - vycházka - praktická ukázka postupu i díla - samostatná práce žáků - kooperace - skupinová práce

<p>v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i jevů a vztahů v mnohotvárném světě</p> <p>☐ chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence</p>	<p>v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně i prostředků a postupů současného výtvarného umění) ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ➤ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>počítačové animace)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) ◆ motivace vizuálně obrazných vyjádření - motivace fantazijní, založená na smyslovém vnímání 	<p>dovedností žáka a vede k tomu i žáky ostatní. Při evaluaci se zaměřuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • originalitu • samostatnost • snaha • rozvržení v ploše a objemu • výběr vizuálně obrazných prostředků • vyjádření vztahů mezi objekty 	<ul style="list-style-type: none"> - exkurze - návštěvy galerií a jiných kulturních zařízení - besedy - výklad - diskuse - objevování a řízené objevování <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova (umění a kultura: rozvoj smyslového vnímání a tvořivosti) - multikulturní výchova (návštěva kulturních a historických památek) - mediální výchova (veřejná propagace, plakát, reklama) <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloh - literární výchova - přírodověda - vlastivěda
<p>☐ rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů</p> <p>☐ podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu</p> <p>☐ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu</p> <p>☐ poznávání umění</p> <p>☐ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i jevů a vztahů v mnohotvárném světě</p> <p>☐ chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence</p> <p>☐ užívání jazyka umění jako prostředku komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ➤ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně i prostředků a 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování – pozornost k odlišným interpretacím vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací ◆ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření ◆ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse - zapojení , obhajování svého názoru, vhodná argumentace • naslouchání promluvám druhých lidí • komunikační kruh- co jsem maloval, proč, co se mi povedlo, nepovedlo, možnost pochválit jiné spolužáky za spolupráci nebo za to, co se jim obzvláště podařilo 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exteriér, interiéru, netradiční prostory, např: - ve třídě v lavicích - ve třídě na kobereci - ve třídě na stanovištích - v okolí školy - v školní a obecní knihovně - v galerii <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskuse - rozhovor - samostatná práce - vypravování - praktická ukázka - komunikační kruh - kooperace mezi žáky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova (vnímání a utváření estetického chování, mezilidských vztahů, umění jako prostředek komunikace, respektování názorů druhých, naslouchání a jejich oceňování, měnění a vyvíjení vlastních názorů) - výchova demokratického občana (rozvíjení

	postupů současného výtvarného umění) ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ➤ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil			komunikačních dovedností, hodnoty spravedlnosti, solidarity a tolerance, demokratické způsoby řešení konfliktů, respektování, různých odlišností) mezipředmětové vztahy: - sloh, literární výchova, HTU
--	--	--	--	--

5.7. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet si své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuelně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utvářejí vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Pro výuku jsou využívány prostory školy i prostory mimo ni:

- místnost ke cvičení
- fotbalové hřiště
- školní hřiště
- bazén (lázně Boskovice)

Tělocvičným aktivitám se žáci věnují také na dalších akcích školy – např. vycházky se zaměřením na turistické a dopravní prvky.

Průřezová témata jsou realizována zejména prostřednictvím týmové spolupráce, individuální činnosti a sportovních akcí.

Vzdělávací obsah má 3 tematické okruhy: činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, činnosti podporující pohybové učení. Jsou uplatňovány také prvky zdravotní tělesné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka v předmětu Tělesná výchova
- používá při výuce Tělesná výchova vhodné učební pomůcky
- předkládá žákovi dostatek informací z různých
- rozvíjí u žáků dovednost sebekritického myšlení a autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákovi problémové situace a motivuje ho k jejich samostatnému řešení
- zadává žákovi úkoly k posílení schopností využívat zkušeností z běžného života

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade na žáky požadavky vyjádřit kultivovaně a srozumitelně své názory na dané téma a situaci
- zařazuje do výuky Tělesné výchovy práci ve skupině, dbá na rozvoj účelné komunikace mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje a rozvíjí pozitivní vztahy ve vztahu učitel x žák, žák x žák
- klade důraz na dodržování pravidel práce v týmu
- uplatňuje individuální přístupy k žákům talentovaným i hendikepovaným
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, zdravotní, sociální a další zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro včasné a pečlivé plnění svých povinností

- dbá na dodržování stanovených řádů a pravidel žáky

- kontroluje samostatné práce žáků, z jejich výsledků poskytuje žákům dostatečnou zpětnou vazbu

- podporuje samostatnost a aktivitu žáků při práci

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)

Očekávané výstupy – 1. období

žák

1.1 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

1.2 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

1.3 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

1.4 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

1.5 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy – 2. období

žák

1.6 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

1.7 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

1.8 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

- 1.9 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- 1.10 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- 1.11 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- 1.12 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- 1.13 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- 1.14 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- 1.15 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

1. – 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Činnosti ovlivňující zdraví		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty ☐ získávání orientace v základních názorech na zdraví, na to, co je a není zdravé, co může zdraví prospět a co ho poškozuje ☐ využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu preventivní a korektivní pohybové činnosti (především v návaznosti na vlastní svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.) s pomocí učitele a rodičů ➤ uplatňuje hlavní zásady pohybové hygieny a správného držení těla ➤ uplatňuje pravidla bezpečného chování při pohybových činnostech ve známém prostředí 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu, vytváření pozitivního vztahu žáka k pohybovým aktivitám ◆ zdatnost a manipulace se zatížením – seznámí se se svými pohybovými přednostmi a nedostatky a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje ◆ zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, sezení, držení těla ve stoji, dýchání, správné zvedání zátěže ◆ příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení ◆ prevence a korekce jednostranného tělesného a duševního zatížení <ul style="list-style-type: none"> - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - protahovací a napínací, strečinková cvičení volná podle účelu nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáka - cvičení kompenzační (po statické práci vsedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) - cvičení pro správné držení těla v různých polohách pracovních i cvičebních - cvičení vyrovnávací – korektivní (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků) - psychomotorická cvičení - cvičení motivační, tvořivá, napodobivá - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ◆ hygienu při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, základní zásady hygieny při turistice, pobytu v přírodě a plavání, stravování a pití na turistické akci ◆ bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, 1. pomoc v podmínkách TV, základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení, atletických činnostech, při různých druzích her, bruslení, plavání a při pohybu v areálu bazénu 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné činnosti (cvičení), při dodržování zásad hygieny při TV a bezpečnosti při činnostech • autoevaluace - sebekontrola (např. držení těla, sezení), srovnávání současných a předchozích schopností a dovedností, zápis do tabulky hodnot (dle věku s pomocí učitele), seznámení se s pomocí učitele a spolužáků se stavem své tělesné zdatnosti, srovnávání se se spolužáky na stejné úrovni (míra zlepšení) • testy zdatnosti - (různé druhy), dílčí hodnocení 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti ve cvičebně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti ve třídě - činnosti v přírodě - činnosti na kluzišti - činnosti doma <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování - instruktáž ve dvojicích - praktická ukázka - metody vytváření týmu - výměna míst - stanovení základních pravidel - aktivní předávání poznatků - praktická činnost první pomoci - činnosti ve skupinách <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální výchova - sebezpoznání <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová cvičení a hry v jiných předmětech - v každé hodině – správné sezení a držení těla, tělovýchovné chvílky - prvouka – denní režim, stavba těla, péče o zdraví, první pomoc, návykové látky
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody ☐ vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a vitalitou zdravého člověka, příjemným prostředím a 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá osvojované pohybové dovednosti na úrovni svých pohybových předpokladů ➤ vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy, melodie atd. ➤ projevuje v souladu s činnostmi, vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové 	<p>◆ Gymnastika</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>akrobacie</i> – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad, kotoul vpřed a vzad, jejich modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na ruce - <i>přeskoky</i> – průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu z trampolínky, skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky, výskok do vzporu dřepmo se sníženou švédskou bednou odrazem z trampolínky, průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu z můstku, přeskok dvou až čtyř dílů bedny odrazem z trampolínky - <i>kladinka</i> – chůze s dopomocí, chůze bez dopomoci <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - stoj na ruce s dopomocí, akrobatické kombinace, roznožka přes kozu našif odrazem z trampolínky, modifikace chůze na kladince bez dopomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné činnosti, při činnostech v družstvu, při činnostech v kolektivních hrách, při činnostech s hudbou, náchiním, při praktických činnostech spojených 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti ve cvičebně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti ve třídě - činnosti v přírodě - činnosti na kluzišti - školní výlet - vycházka do okolí školy - sportovní den <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování - instruktáž

<p>atmosférou příznivých vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> □ propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy □ chápání zdraví, zdatnosti a výkonnosti jako významného předpokladu pro dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu □ aktivní zapojení do činností a aktivit školy podpor. zdraví 	<p>činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti. ➤ pomáhá organizovat nenáročnou pohybovou hru za pomoci učitele (soutěže). 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, tanec – základy rytmické gymnastiky <ul style="list-style-type: none"> 1. úroveň soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a používání rytmu, tempa a melodie, základní estetický pohyb těla a jeho částí /chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla), rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché tance, vzájemné chování při tanci 2. úroveň - aerobik pro děti, lidové a moderní tance, jiné kondiční formy cvičení s hudbou ◆ Úpoly - průpravné úpoly (přetahy, přetlaky) – zařazeno v tématu pohybové hry ◆ Atletika <ul style="list-style-type: none"> 1. úroveň - <i>běh</i> – rychlý a vytrvalostní – zjednodušené startovní povely a signály, průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti, rychlý běh na 20 – 60 metrů, motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáka), základy nízkého a polovysokého startu, běžecká abeceda - <i>skok do dálky</i> z místa a z rozběhu – spojení rozběhu s odrazem - <i>hod míčkem</i> – z místa, hod z chůze 2. úroveň - hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem, skok do dálky odrazem, prodloužení vytrvalosti dle schopností žáka ◆ Pohybové hry s různým zaměřením <ul style="list-style-type: none"> 1. úroveň - pro osvojování různých způsobů lokomoce, pro manipulaci s různým náčiním, pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pro zdokonalování nových pohybových dovedností, hry soutěživé a bojové, pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti, kontaktní, se specifickým účinkem (vyrovnávací, relaxační, motivační a jiné) 2. úroveň - variace her jednoho druhu, využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní (např. PET lahve s pískem, padák ...) ◆ Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> 1. úroveň - vybíjená, minifotbal, držení míče jednoruč a obouřuč, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou), základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou) 2. úroveň - minibasketbal, vedení míče driblinkem, střelba na koš, přehazovaná ◆ Turistika pobyt v přírodě 	<p>s výkony(měření)</p> <ul style="list-style-type: none"> • autoevaluace – sebekontrola, srovnávání předešlých a současných dovedností a výkonů, uvnitř družstva, týmu, (jak se kdo zapojil a spolupracoval, dodržoval pravidla hry a hry fair play), autoevaluace závazku, (s pomocí učitele) • projekt – Závazek stanovení cíle a jeho postupná kontrola plnění, dílčí hodnocení • test zdatnosti - základní pohybové testy • kolektivní evaluace, (především v kolektivních hrách), týmová práce jako celku, diskuze o týmové práci 	<ul style="list-style-type: none"> - metody vytváření týmu - okamžité aktivní zapojení - aktivní předávání poznatků - vzájemné učení - aktivní pozorování a zpětná vazba - procvičování ve dvojicích a skupinách - ukázka učitele, žáka - týmová práce - střídání dvojic a trojic - závazek - aktivní sebehodnocení - vzory rolí - sledování sama sebe - konzultace se spolužáky - testy zdatnosti - vyhodnocování aktivit - soutěže družstev - soutěže jednotlivců a skupin - sportovní olympiáda průřezová témata: - multikulturní výchova – kolektivní sporty a snaha o zapojení všech dětí, sporty jiných kultur, - osobnostní a sociální výchova – komunikace a spolupráce, mezilidské vztahy, vzájemné poznávání - environmentální výchova – posílení vztahu k přírodě a zdravému životnímu stylu mezipředmětové vztahy: - prvouka – ochrana přírody, orientace v terénu, první pomoc - hudební výchova – rytmus, lidové tance - pracovní činnosti – výroba atypického náčiní
---	---	--	---	--

		<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze v terénu (ve skupině, pochodovém tvaru) do 8 km, chůze a běh po vyznačené trase (s překonáváním překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů, orientace podle zjednodušeného plánu okolí školy), aplikace pohybových her v přírodním prostředí, základní dovednosti spojené s tábořením (rozdělování ohně, ošetření drobných poranění), elementární ochrana přírody - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodloužení turistické trasy podle schopností žáků, příprava turistické akce <p>♦ Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - výcvik a náplň zajišťuje plavecká škola (Boskovice) <p>♦ Bruslení</p> <p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - na otevřené ledové ploše v závislosti na přírodních podmínkách, pohyb na ledu bez bruslí (odstraňování zábran, strach ze zamrzlé plochy), klouzání vyvolenou nohou vpřed, vsup na led, průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích – chůze, skluz, dřepy, jízda vpřed dvouoporová, jednooporová <p>2. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - jízda na jedné brusli, přednožování a zanožování, výskoky snožmo na místě, jízda vzad, zastavení 		
		<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ poznávání zdrojů informací o zdraví ☐ získávání informací, jejich hodnocení a využívání ☐ vyjádření svého názoru i k světení se se zdravotním problémem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace ➤ jedná v duchu fair play (dodržuje pravidla her a soutěží; pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje) ➤ změří základní pohybové výkony (s pomocí učitele) a porovná je s předchozími výsledky (zhoršení – zlepšení), jednoduchými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, gesta, značky základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu v gymnastice, průpravných, kondičních, koordinačních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích, tvořivých a jiných cvičeních (např. stoj, stoj rozkročný, klek, sed, leh ...), základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem a používaným náčiním, základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů, základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi sportovních her, pojmy spojené s vycházkami a výlety do přírody ♦ organizace prostoru a činností, výběr sportovní výstroje a výbroje vhodné oblečení pro gymnastické, atletické činnosti, kolektivní hry v tělocvičně i na hřišti, bruslení, plavání, výlety do přírody a turistiku; pojmy spojené s částmi sportovního hřiště, cvičebny; názvy používaného nářadí a náčiní, jeho příprava a úklid, využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám ♦ zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech hra fair play, základní spolupráce ve hře ♦ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher), závodů, hra fair play ♦ vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech ♦ posuzování a měření pohybových činností – dovedností a výkonů 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při jednání a chování žáka v různém prostředí a při různých činnostech, při užívání tělovýchovných pojmů a při reakci na ně, při spolupráci a komunikaci při pohybových činnostech (hra fair play, pravidla her), při praktických činnostech (měření výkonů) • autoevaluace - sebehodnocení žáka, jak se sám zapojil 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti ve cvičebně - činnosti na hřišti - činnosti v přírodě <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instruktáž - ukázka žáka, učitele - aktivní pozorování a zpětná vazba - vzájemné učení - syntéza a analýza informací - praktická ukázka - práce s tiskem - výklad pravidel - modelové situace - diagnostika a hodnocení - sebehodnocení - praktické měření <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova – tradice olympijských her,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám ➤ získá základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole (za pomoci učitele, starších spolužáků) ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<p>sebehodnocení, objektivnost, pokusy měření s pásmem (3.roč.), vzájemné hodnocení, základní pohybové testy</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zdroje informací o pohybových činnostech sportovní nástěnka, školní časopis ◆ historie a současnost sportu, olympismus, rekreační a výkonnostní sport sledování školních informací o tělesné výchově a sportu, školní sportovní olympiády a soutěže 	<p>do činností a zda dodržoval stanovená pravidla, porovnávání svých výkonů</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>kollektivní evaluace</u> - diskuze 	<p>- osobnostní a sociální výchova – sociální vztahy, komunikace verbální i neverbální</p> <p>- výchova demokratického občana – demokratické řešení konfliktů (při hře)</p> <p>- mediální výchova – výběr informací z tematických časopisů a internetu</p> <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvouka – jednotky a veličiny měření - matematika – převody jednotek, numerace - informatika – získávání informací z internetu, tabulka výkonů - český jazyk – pozvánka, vzájemná komunikace
--	--	---	---	--

4. - 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
Činnosti ovlivňující zdraví				
<ul style="list-style-type: none"> ☐ poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty ☐ získávání orientace v základních názorech na zdraví, na to, co je a není zdravé, co může zdraví prospět a co ho poškozuje, rozpoznání této situace ☐ využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu preventivní a korektivní pohybové činnosti (především v návaznosti na vlastní svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.) ➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ uplatňuje hlavní zásady pohybové hygieny 	<p>1. úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ význam pohybových aktivit pro zdraví, pohybový režim – různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovednosti, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) za pomoci učitele a rodičů v denním režimu. Význam přípravy organismu před cvičením. Rozvoj činností z prvního období ◆ způsoby ovlivňování zdravotně orientované zdatnosti, manipulace se zařízením – průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu atd. (s širším spektrem náčiní) ◆ správné držení těla – aktivní pohyb v hodinách TV i mimo vyučování, zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, nošení břemen ; zdravotní cvičení – tělovýchovné chvilky ◆ příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po ukončení činnosti – samostatně, s pomoci učitele; základní způsoby kontroly (žák, pocity, učitel, spolužák); význam soustředění při cvičení; konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení – vysvětlení učitele, základní technika jednotlivých cviků, podstata únavy – jednostranná zátěž a svalová nerovnováha; vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení ve škole i doma 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné činnosti (cvičení), při dodržování zásad hygieny při TV a bezpečnosti při činnostech • autoevaluace - sebekontrola (např.držení těla, sezení), srovnávání současných a předchozích schopností a dovedností, zápis do tabulky hodnot (dle věku s pomoci učitele), seznámení se s pomoci učitele a 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti ve cvičebně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti ve třídě - činnosti v přírodě - činnosti na kluzišti - činnosti doma - činnosti na dopravním hřišti <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování - instruktáž - práce ve dvojicích - praktická ukážka - metody vytváření týmu - výměna míst - stanovení základních pravidel - aktivní předávání poznatků - instruktážní film

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje hlavní zásady správného držení těla ➤ uplatňuje pravidla bezpečného chování při pohybových činnostech ve známém prostředí ➤ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka a i při vlastním úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ prevence a korekce jednostranného tělesného a duševního zatížení – zařadit učivo z prvního období, provádět stejné činnosti založené na vyšší úrovni ♦ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – osobní hygiena při různých pohybových aktivitách; škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a používání drog na zdraví a pohybovou výkonnost; hygiena při dalších pohybových aktivitách (plavání, turistika, bruslení); stravování a pití na turistických akcích a sportovních soutěžích ♦ bezpečnost při pohybových činnostech – bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorách; ošetření větších poranění a přivolání lékaře, základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení; zásady bezpečnosti při pohybu na ledě 	<p>spolužáků se stavem své tělesné zdatnosti, srovnávání se se spolužáky na stejné úrovni (míra zlepšení)</p> <ul style="list-style-type: none"> • testy zdatnosti - (různé druhy), dílčí hodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - beseda s lékařem, zdravotní sestrou - průřezová témata: - osobnostní a sociální výchova - sebepoznání mezipředmětové vztahy: - pohybová cvičení a hry v jiných předmětech - v každé hodině – správné sezení a držení těla, tělovýchovné chvilky - člověk a svět – denní režim, stavba těla, péče o zdraví, první pomoc, návykové látky
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
<ul style="list-style-type: none"> □ pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody □ vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a vitalitou zdravého člověka, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů □ propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy □ chápání zdraví, zdatnosti a výkonnosti jako významného předpokladu pro dobrý fyzický vzhled i duševní 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ➤ zorganizuje pohybové hry a nenáročné soutěže, vytváří varianty osvojených her ➤ vyjádří pohybem různé činnosti, nálady, představy, rytmy, melodie atd. ➤ projevuje v souladu s činností, vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli po zlepšení pohybové dovednosti, (výkonu) ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ jedná v duchu fair play ; 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Gymnastika 1. úroveň - <i>akrobacie</i> – průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly atd., kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoji na rukou, stoj na rukou s dopomocí, akrobatické kombinace; - <i>přeskok</i> - příprava náradí, cvičení na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu z můstku, přeskok dvou – čtyř dílů bedny odrazem z trampolínky, roznožka přes kozu našší odrazem z můstku, trampolínky - <i>kladinka</i> – chůze bez dopomoci 2. úroveň - <i>kladinka</i> – různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží, drobné poskoky, obraty; <i>akrobacie</i> – sestavy dle vlastní tvořivosti žáka (s předem danými prvky) ♦ Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, tanec – základy rytmické gymnastiky 1. úroveň - základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tanečky, základy cvičení s náčiním (šátek, míč aj.), krok poskočný, přísunný 2. úroveň - přeměnný krok, názvy základních umělých a lidových tanců, aerobic pro děti ♦ Úpoly – přetahy a přetlaky, zařazeno v rámci pohybových her ♦ Atletika 1. úroveň - <i>běh</i> – rychlý a vytrvalostní, běžecká abeceda, rychlý běh do 60 metrů, vytrvalostní běh do 1000 (technika běhu), běh v terénu až do 15 minut, nízký start na povel, polovysoký start - <i>skok do dálky nebo do výšky</i> – skok do dálky z rozběhu, skok do výšky (střížný) 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné činnosti, při činnostech v družstvu, při činnostech v kolektivních hrách, při činnostech s hudbou, náčiním, při praktických činnostech spojených s výkony(měření) • autoevaluace – sebekontrola, srovnávání předešlých a současných dovedností a výkonů, uvnitř družstva, týmu, (jak se kdo zapojil a spolupracoval, dodržoval pravidla hry a hry fair play), autovaluace závazku (sám i s pomocí učitele) • projekt –Závazek - stanovení cíle a jeho postupná kontrola plnění, dílčí hodnocení 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti ve cvičebně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti ve třídě - činnosti v přírodě - činnosti na kluzišti - školní výlet - vycházka do okolí školy - sportovní den <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování - instruktáž - metody vytváření týmu - okamžité aktivní zapojení - aktivní předávání poznatků - vzájemné učení - aktivní pozorování a zpětná vazba - procvičování ve dvojicích a skupinách - ukázka učitele, žáka - týmová práce - střídání dvojic a trojic - závazek - aktivní sebehodnocení - vzory rolí - sledování sama sebe - konzultace se spolužáky - testy zdatnosti

<p>pohodu ☐ aktivnímu zapojování do činností a aktivit školy podporující zdraví</p>	<p>respektuje opačné pohlaví ➤ dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ➤ respektuje opačné pohlaví</p>	<p>z krátkého rozběhu - <i>hod míčkem</i> – z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem 2. úroveň - vytrvalostní běh – prodloužení podle schopností žáka, atletický čtyřboj, skok vysoký ♦ Pohybové hry s různým zaměřením 1. úroveň - poznatky a činnosti předchozí etapy jsou dále rozvíjeny a doplněny následujícím učivem : variace her jednoho druhu, využití přírodního prostředí pro pohybové hry, využití netradičního náčiní, příprava vlastního náčiní – náměty 2. úroveň - výroba vlastního náčiní, organizace a řízení hry ♦ Sportovní hry 1. úroveň - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (malá kopaná, minibasketbal), udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny do útočné a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu, přihrávka jednoruč a obou ruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem), pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče jednoruč, obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče (driblinkem, nohou), střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku, pravidla a nácvik vybíjené a přehazované, spolupráce ve hře 2. úroveň - rozšiřování herních dovedností, zapojení do školních soutěží ve vybíjené, přehazované, malé kopané; ♦ Turistika a pobyt v přírodě 1. úroveň - poznatky předchozího období jsou dále rozvíjeny, chůze v terénu do 10 km, chůze a běh po vyznačené trase i podle jednoduché mapky v přehledném terénu, aplikace pohybových dovedností s využitím přírodních překážek; jízda na kole – nasedání, sesedání, jízda v přímém směru, zatáčení, odbočování, brždění, zastavení – využití dopravního hřiště v Blansku; základní pravidla silničního provozu, která se týkají chodce a cyklisty , dovednosti spojené s tábořením, ochrana přírody při sportovních aktivitách 2. úroveň - příprava pochodové trasy, základní dokumentace o turistické akci (s pomocí učitele), ♦ Plavání plavecký výcvik zařazen do 1. období ♦ Bruslení (na otevřené ledové ploše v závislosti na přírodních podmínkách) 1. úroveň - průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy, jízda na jedné brusli, přednožování,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • test zdatnosti - základní pohybové testy • kolektivní evaluace - (především v kolektivních hrách), týmová práce jako celku, diskuze o týmové práci 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování aktivit - soutěže družstev - soutěže jednotlivců a skupin - sportovní olympiáda průřezová témata: - multikulturní výchova – kolektivní sporty a snaha o zapojení všech dětí, sporty jiných kultur, - osobnostní a sociální výchova – komunikace a spolupráce, mezilidské vztahy, vzájemné poznávání - environmentální výchova – posílení vztahu k přírodě a zdravému životnímu stylu mezipředmětové vztahy: - člověk a svět – ochrana přírody, orientace v terénu, orientace na mapě a plánu, turistické značky, první pomoc - hudební výchova – rytmus, lidové tance - pracovní činnosti – výroba atypického náčiní
---	---	---	--	---

		<p>zanožování, výskoky snožmo na místě, jízda vpřed – dvouoporová, jednooporová, bez opory, zastavení (jednostranným a oboustranným přívratem), zatáčení na obou bruslích, jízda na rychlost – 20 metrů, jízda na vytrvalost – 400 metrů</p> <p>2. úroveň - odšlapování vpřed, jízda vpřed, zastavení snožmo s půlobratrem (hokejové), jízda vzad – průprava, rovnovážné prvky - váha</p>		
		Činnosti podporující pohybové učení		
<p>☐ poznávání zdrojů informací o zdraví, k získávání informací, jejich hodnocení a využívání a ke schopnosti diskutovat o problémech souvisejících se zdravím</p> <p>☐ vyjádření svého názoru a ke svěření se se zdravotním problémem</p>	<p>➤ užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence</p> <p>➤ cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <p>➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</p> <p>➤ jedná v duchu fair play (dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje zdravotní handicap)</p> <p>➤ dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>➤ získá základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště a dokáže tyto informace předat</p> <p>➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky (zhoršení, zlepšení),</p>	<p>1. úroveň</p> <p>♦ základní tělovýchovné pojmy, smluvené signály, povely, gesta, značky základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu v gymnastice, průpravných, kondičních, koordinačních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích, tvořivých a jiných cvičení; základní pojmy spojené s hudebním rytmickým doprovodem a používaným náčiním , základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi sportovních kolektivních her, základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů, základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, pojmy spojené s pravidly her; startovní povely;</p> <p>♦ vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech spolupráce ve hře, týmová práce, vzájemná pomoc, dodržování zásad společenského chování</p> <p>♦ organizace prostoru a činností, výběr sportovní výstroje a výzbroje poznatky a činnosti předchozí etapy jsou dále rozvíjeny a doplňovány následujícím učivem : vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport, základní označení a vybavení hřišť, základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání</p> <p>♦ zásady jednání a chování v různém, prostředí a při různých činnostech hra fair play, ekologické chování při TV a sportu v přírodě</p> <p>♦ pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>♦ základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher), spolupráce ve hře, základní organizace utkání, soutěže, hry</p> <p>♦ posuzování a měření pohybových činností – dovedností, výkonů sebehodnocení, sledování základních tělesných parametrů pro zdraví, základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů, vzájemné hodnocení, testy zdatnosti, základní pohybové testy</p> <p>♦ zdroje informací o pohybových činnostech sportovní nástěnka, školní časopis, noviny, sportovní časopisy</p> <p>♦ historie a současnost sportu, olympismus, rekreační a výkonnostní sport základní zdroje informací o TV a o sportu (časopisy, knihy, televize, rozhlas aj.), sledování školních informací o tělesné výchově a sportu, školní sportovní olympiáda a školní soutěže</p>	<p>• pozorování žáka - při jednání a chování žáka v různém prostředí a při různých činnostech, při užívání tělovýchovných pojmů a při reakci na ně, při spolupráci a komunikaci při pohybových činnostech (hra fair play, pravidla her), při praktických činnostech (měření výkonů)</p> <p>• autoevaluace - sebehodnocení žáka, jak se sám zapojil do činnosti a zda dodržoval stanovená pravidla, porovnávání svých výkonů</p> <p>• kolektivní evaluace - diskuze</p> <p>• projekt - Např. Sportovec, který je mi vzorem, Oblíbený sport apod.</p>	<p>formy práce: - činnosti ve cvičebně - činnosti v plaveckém bazénu - činnosti na hřišti - činnosti ve třídě - činnosti v přírodě - činnosti na kluzišti - školní výlet - vycházka do okolí školy - sportovní den - knihovna - nástěnky TV</p> <p>metody práce: - instruktáž - ukázka žáka, učitele - aktivní pozorování a zpětná vazba - vzájemné učení - syntéza a analýza informací - praktická ukázka - práce s tiskem – časopisy a encyklopedie - práce s internetem - výklad pravidel - modelové situace - diagnostika a hodnocení - sebehodnocení - praktické měření</p> <p>průřezová témata: - multikulturní výchova – tradice olympijských her, - osobnostní a sociální výchova – sociální vztahy, komunikace verbální i neverbální - výchova demokratického občana – demokratické řešení konfliktů (při</p>

	změří úroveň své tělesné zdatnosti			hře) - mediální výchova – výběr informací z tematických časopisů a internetu mezipředmětové vztahy: - člověk a svět – jednot. a vel., měř. - matematika – převody jednotek, numerace - informatika – získávání informací z internetu, tabulka výkonů - český jazyk – pozvánka, vzájemná komunikace, diplom
--	------------------------------------	--	--	---

5.8. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Praktické činnosti na 1. stupni ZŠ obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo z těchto tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstivelské práce, Příprava pokrmů.

Průřezová témata jsou realizována zpravidla prostřednictvím týmové práce, samostatné práce, prezentace pomocí PC, modelové situace, rozhovoru, diskuse, návštěvy státní instituce, besedy.

Organizace a zaměření:

- žáci se učí organizovat práci a osvojují si zásady bezpečnosti při práci

- předmět je zaměřen na rozvíjení manuální zručnosti (ruční opracování různých materiálů)
- žáci prakticky řeší různé problémy a pracují s návodem
- žáci jsou vedeni k zodpovědnému a ohleduplnému vztahu k životnímu prostředí
- předmět napomáhá v procesu profesionální orientace (především u prakticky zaměřených žáků)

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky praktickému osvojování práce podle návodu
- vede žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládá žákům dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- vede žáky k poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- učí žáky poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- učí žáky aplikaci řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- předkládá žákům dostatečné množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- otevírá žákům prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamuje žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamuje žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály, při přípravě pokrmů a při údržbě domácnosti

- objasňuje žákům pojmy souvisejících s volbou povolání, s jednoduchými operacemi platebního styku a domácího účetnictví
- předkládá žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- vede žáky k přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- učí žáky uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

Učitel:

- otevírá žákům prostor pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožňuje žákům tvořivý přístup k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- vede žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládá žákům srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- učí žáky vyhledávat možná rizika při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- seznamuje žáky s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváří žákům prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 1.1 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- 1.2 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 1.3 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- 1.4 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- 1.5 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- 1.6 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 2.1. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 2.2. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- 2.3. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- 2.4. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 3.1. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- 3.2. pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 3.3. provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- 3.4. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- 3.5. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- 3.6. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

4. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 4.1. připraví tabuli pro jednoduché stolování
- 4.2. chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 4.3. orientuje se v základním vybavení kuchyně

- 4.4. připraví samostatně jednoduchý pokrm
 4.5. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
 4.6. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

1. - 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Práce s drobným materiálem		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ vytváření různých předmětů jednoduchými postupy z tradičních i netradičních materiálů ☐ práci podle slovního návodu, předlohy a instruktáže 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák pozná papír a karton ➤ rozliší ohebnost, vláčnost, pružnost a tvrdost materiálů ➤ přiřadí vlastnosti k jednotlivým materiálům a pozná, kterými vlastnosti se od sebe liší ➤ zvládne práci s jednoduchými pomůckami a nástroji ➤ zná funkce a využití nástrojů a pracovních pomůcek ➤ zvládne trhání, lepení, mačkání, stříhání, skládání, překládání ➤ pozná výrobky lidových řemesel ➤ umí přišít knoflík ➤ udržuje pořádek, čistotu a zná pravidla bezpeč. práce 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ práce s papírem – trhání, lepení, mačkání, překládání, obkreslení šablon ◆ práce s textilem – navlíkání jehly, uzel, šití – přední steh, stříhání ◆ práce s přírodninami – sbírání, třídění, kombinování, dotváření ◆ práce s modelovací hmotou – hnětení, válení, předávání, ubírání, ohýbání, dělení, hlazení, vyrývání, vykrajování ◆ práce s drátem, korkem, umělou hmotou – stříhání, lepení, kombin., dotváření 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza prací žáků • výroba výrobků podle slovního návodu či předlohy • vhodná volba nástrojů, pomůcek a materiálů • dokončení a estetická úprava • dodržení bezpečnosti práce • funkčnosti výrobku • příklady výrobků – koláže, záložky, vzorník, obrázky, apod. 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - exkurze do kovárně a keramické dílny <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní návod - praktická ukázka - samostatná práce - práce ve skupinách - instruktáž <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální výchova - environmentální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvouka - výtvarná výchova - matematika - český jazyk - četba
		Konstrukční činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zvládání elementárních dovedností a činností při práci se stavebnicí ☐ vytváření předmětů dle své fantazie a vysvětlení jeho funkce ☐ dodržování základních 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák umí roztřídit a odlišit jednotlivé stavební prvky podle jejich funkce ➤ umí podle slovního návodu vytvořit výrobek ➤ umí podle obrazové předlohy sestavit plošnou stavebnici – puzzle ➤ řeší situace podobné i s jinými stavebnicemi ➤ dokáže dokončit započatou práci 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ práce se stavebnicí – třídění, řazení, využití jednotlivých dílů stavebnice ◆ rozlišení dílů podle funkčnosti a tvarů ◆ skládání podle obrázkové předlohy ◆ vytváření vlastních předmětů dle fantazie nebo předem stanovené funkce výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza prací žáků • diskuse • projekty a samostatná práce • vytvoření vlastního předmětu • přesnost • funkčnost 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická ukázka - práce dle obrázku - samostatná práce <p>průřezová témata:</p>

pravidel bezpečnosti a hygieny při práci			<ul style="list-style-type: none"> • dodržení hygieny a bezpečnosti práce • příklady výrobků – prvky nábytku, domeček, vozík, apod. 	<p>- multikulturní výchova mezipředmětové vztahy: - prvouka - výtvarná výchova</p>
		Pěstičské práce		
☐ pozorování, dělání záznamů a zhodnocení výsledků pozorování ☐ pečování o nenáročnou pokojovou rostlinu ☐ uvědomování si významu rostlin pro život na Zemi ☐ dodržování základních pravidel hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák zná základní potřeby a podmínky života rostlin ➤ pravidelně pečuje o svěšenou květinu ve třídě ➤ zná názvy pokojových květin ve třídě i doma ➤ porovnává výsledky vlastního pozorování s výsledky pozorování ostatních spolužáků ➤ provádí samostatně zalévání a kypření rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ošetřování rostlin – zalévání, kypření ◆ poznávání názvů běžných pokojových rostlin ◆ vytváření jednoduchého záznamu pozorování změn v přírodě ◆ vytvoření jednoduché tabulky se záznamem změn v přírodě – průběh klíčení a růstu rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza pozorování • diskuse • přebere patronát nad jednou pokojovou rostlinou a aplikuje získané poznatky v praxi • katalog rostlin • katalog nářadí a nástrojů 	<p>formy práce: - ve třídě - v koutku přírody - na školním pozemku metody práce: - beseda, pozorování, pokus - exkurze do zahradnictví průřezová témata: - environmentální výchova mezipředmětové vztahy: - prvouka - výtvarná výchova</p>
		Příprava pokrmů		
☐ vhodnému chování při stolování ☐ udržování pořádku a čistoty pracovního místa ☐ dodržování pravidel bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák připraví pomazánku, zeleninový nebo ovocný salát, obložený talíř nebo jednohubky ➤ umí připravit stůl pro běžné stolování ➤ používá správně příbor ➤ dodržuje základní společenská pravidla při stolování ➤ zná základní vybavení kuchyně – nádobí, přístroje, příbor, ubrus, prostírání 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ kuchyňský nábytek a kuchyňské nástroje (stůl, linka) ◆ základní pravidla stolování – umístění příboru vedle jídelní soupravy ◆ jednoduchá úprava stolu – ubrus, prostírání, doplňky, květiny, svícen, apod. ◆ výroba jednoduchého pokrmu, recept, pracovní postup, dodržování technologie 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáků • projekty a samostatné práce • zvládnutí hygieny a bezpečnosti práce • konečná estetická úprava • sváteční stůl, vánoční, velikonoční a narozeninová úprava 	<p>formy práce: - ve třídě - ve školní jídelně metody práce: - ukázka - návod – recept - práce ve skupinách - práce ve dvojicích průřezová témata: - sociální výchova - mediální výchova mezipředmětové vztahy: - prvouka - výtvarná výchova - matematika, ČJ - čtení</p>

4. – 5. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Práce s drobným materiálem		

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vytváření výrobků přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti ☐ využívání lidových tradic k různým činnostem, vytváření výrobků a jejich zdobení ☐ výběru vhodných pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu ☐ dodržování pořádku, zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytování první pomoci při drobném úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák prakticky rozliší druhy papíru, umí je prakticky použít, užívá správně velikosti formátu papíru ➤ zvládne vytvořit jednoduchý náčrt s jednoduchým a srozumitelným popisem ➤ pozná jednotlivé stehy při šití a umí je správně volit při práci s textilem ➤ umí používat vhodné nástroje a pracuje přesně a pečlivě ➤ sbírá, třídí, suší a lisuje přírodniny, dotváří je podle své fantazie ➤ zvládne vytvořit z modelovací hmoty (hlína, modurit, apod.) dekorální nebo užitkový předmět a dokončí jeho povrchovou úpravu (barvením, glazováním) ➤ při zdobení výrobků používá různé techniky a prvky lidových řemesel ➤ vyrobí vlastní dekoraci k Vánocům a Velikonocům podle získaných vědomostí a dovedností o lidových řemeslech 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozlišování a poznávání druhů papírů ◆ rozlišení formátu papíru ◆ tvorba náčrtu a popisu ◆ použití šablony ◆ práce s nůžkami, nožem, knoflíky, háčky, špachtlemi, hladítka, rýdlem ◆ střihání, řezání, hlazení, rytí ◆ stehy – křížkový, stonkový, obnitkovací ◆ přišití knoflíku, háčku, očka, spínačku ◆ zhotovení jednoduché výšivky ◆ práce s přírodninami – lisování, sušení, lepení, aranžování, dotváření ◆ lidová řemesla – tradice – dekorace vánoční a velikonoční ◆ modelovací hmota – učivo 1. období rozšířit o glazování, pečení, vaření, vypalování ◆ návštěva keramické dílny, řezbářské dílny, kovárny 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza prací žáků • projekty a samostatná práce • žák vytvoří samostatně výrobek z daného materiálu • správná volba materiálu, pomůcek a náčiní • dodržení výroby dle náčrtku • dokončení výrobku a jeho estetická úprava • příklady výrobků: chňapka, maňásek, plastické papírové figurky, svícen, kachel, drobné dekorace k Vánocům a Velikonocům 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - exkurze do dílen lidových řemesel <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní návod - instruktáž - praktická ukázka - drobný projekt <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova - vlastivěda - přírodověda
<ul style="list-style-type: none"> ☐ používání stavebnic, provádění jednoduché montáže a demontáže ☐ práci podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ☐ dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce ☐ poskytnutí první pomoci při poranění, přivolání lékaře 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák správně rozliší a v praxi použije jednotlivé typy stavebnic ➤ vytváří samostatně jednoduché náčrtu a realizuje podle nich finální výrobek ➤ umí sestavit pracovní osnovu a časový plán práce ➤ správně používá pro jednotlivé pracovní operace šroubovák, kleště, klíče ➤ dokáže ošetřit drobná poranění – skřípnutí, píchnutí, oděrku ➤ žák volí správné pracovní nástroje podle funkce a pracovní činnosti 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ rozlišení stavebnic – plošné, prostorové, konstrukční ◆ spojovací materiál – šrouby, matky, spojky, podložky ◆ montážní nářadí – kleště, šroubovák, klíče ◆ technika práce s montážním nářadím ◆ práce s návodem – předlohou ◆ sestavení pracovního postupu – osnovy ◆ práce s náčrtem – tvorba, popis 	<ul style="list-style-type: none"> • projekty a samostatná práce • diskuse • vyrobí dle náčrtku nebo návodu předmět • přesnost provedení • volba materiálu a nářadí • správnost zvoleného postupu • funkčnost modelu • finální úprava výrobku • příklady výrobků: <ul style="list-style-type: none"> • modely nábytku, • dopravních prostředků, modelů • dle vlastní fantazie 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instruktáž - slovní návod - podle náčrtku a popisu - ukázka - obrazová osnova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodověda - vlastivěda - matematika
		<p>Pěstitelské práce</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ❑ provádění jednoduchých pěstitelských činností, samostatnému vedení pokusů a pozorování a záznamu průběhu pozorování ❑ ošetřování a pěstování pokojových rostlin podle daných zásad ❑ vhodné volbě pěstitelských činností, pomůcek, nástrojů a náčiní ❑ dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při poranění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák zabezpečí při pěstování rostlin světlo, zálivku a přísun živin ➤ ví, jaký druh půdy se běžně vyskytuje v jeho okolí ➤ umí půdu kypřit, uhrabat, rýt ➤ zná nejdůležitější prvky pro výživu rostlin ➤ pozná semena nejrozšířenější zeleniny – hrách, fazole, ředkvičky, cibule, mrkev, okurky ➤ umí pečovat o pokojovou rostlinu, pravidelně ji zalévá a ošetřuje ➤ vypěstuje novou rostlinu z řízku nebo oddenku ➤ pozná jedovaté rostliny – rulík, vraní oko, lýkovec, jarní cibuloviny ➤ zná toxické účinky manilského konopí a máku setého ➤ chrání a zná chráněné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní podmínky pro pěstování rostlin ◆ půda, druhy a její zpracování ◆ výživa rostlin ◆ osivo ◆ pěstování rostlin ze semen v místnosti ◆ pěstování rostlin ze semen na zahradě ◆ okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina ◆ pěstování pokojových rostlin – množení, řízkování ◆ rostliny jedovaté, drogy a alergenní rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> ● projektivní metody ● práce v terénu ● záznam o pozorování a jeho vyhodnocení ● založení pokusu, jeho pozorování a zápis ● množení rostlin řízkováním, vypěstování nové rostliny ● volba pomůcek ● dodržování pracovního postupu ● dodržování hygieny a bezpeč. práce 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v koutku přírody - ve skleníku - na školním pozemku - exkurze do zahradnictví <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování - beseda - instruktáž - praktická ukázka - vyhledávání v encyklopedii <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - enviromentální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodověda - vlastivěda
Příprava pokrmů				
<ul style="list-style-type: none"> ❑ orientace v základním vybavení kuchyně ❑ samostatné přípravě studeného pokrmu ❑ dodržování pravidel správného stolování a společenského chování ❑ dodržování čistoty a pořádku na pracovní ploše ❑ dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce ❑ poskytnutí první pomoci při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák umí vybavit kuchyň vhodným nábytkem, nádobím a přístroji ➤ zajistí nákup základních potravin ➤ zná způsoby uchování potravin – zamrazování, zavařování a sušení ➤ přichystá stůl k narozeninám, připraví jednoduchou dekoraci k vánočnímu a velikonočnímu stolování ➤ umí správně umístit příbor a sklenice ➤ zná funkci jednotlivých přístrojů v kuchyni – sporák, robot, mixér, mikrovlnná trouba ➤ umí tyto přístroje bezpečně používat ➤ umí dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ ošetří drobná poranění (popáleninu) ➤ ví, jak postupovat při úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní vybavení kuchyně ◆ nábytek, nádobí, kuchyňské přístroje ◆ nákup potravin ◆ skladování potravin ◆ uchovávání potravin ◆ jednoduchá úprava stolu ◆ pravidla stolování ◆ technika v kuchyni – historie a význam ◆ příprava jednoduchého studeného pokrmu 	<ul style="list-style-type: none"> ● pozorování žáků ● řešení problémů ● práce v kuchyni ● diskuse ● obložený talíř ● výroba pomazánky ● dodržení technologie ● volba potravin a pomůcek ● volba nádobí ● hygiena a bezpečnost práce 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve třídě - ve školní jídelně - exkurze do restauračního zařízení <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická ukázka - skupinová práce - práce dle návodu – receptu - samostatný projekt <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova - sociální výchova - enviromentální výchova <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná výchova - vlastivěda - přírodověda - český jazyk – čtení - matematika – vážení

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak s ní dokáže zacházet, jaké jsou jeho individuální pokroky i nedostatky.

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou stanovena ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a v zákoně č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon).

V naší škole využíváme pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka klasifikační stupně. K podpoře motivace a k průběžnému hodnocení výsledků žáka lze využívat kromě klasifikačních stupňů i obrázky, hvězdičky, razítka a nebo pochvalu (ústní nebo písemná forma).

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků, kritéria pro hodnocení

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Výsledky klasifikace se vyjadřují stanovenou stupnicí: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.
3. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
4. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
5. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých vyučovacích předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k jeho věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
7. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
8. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
9. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
10. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
12. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl

za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.

13. Způsob hodnocení a klasifikace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při průběžném hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
14. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
15. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon. Učitel k této skutečnosti důsledně přihlíží.
16. Ředitelka školy je povinna působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace. K podpoře motivace a k průběžnému hodnocení výsledků žáka lze využívat kromě klasifikačních stupňů i obrázky, hvězdičky, razítka nebo pochvalu (ústní nebo písemná forma).
18. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.
19. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována pro průběžnou i celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.
20. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo uvolněn(a).
21. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo nehodnocen(a).
23. Slovní hodnocení výsledků vzdělávání žáka
Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Při použití slovního hodnocení vychází vyučující z kritérií uvedených v klasifikačních stupních. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
Kritéria celkového slovního hodnocení prospěchu:

- 1 – Žák používá vědomostí a dovedností spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou.
 - učivo ovládá bezpečně
 - v myšlení je pohotový, bystrý, samostatný, dobře chápe souvislosti
 - vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
 - je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 – Žák dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb.
 - učivo ovládá
 - uvažuje celkem samostatně
 - vyjadřuje se celkem výstižně
 - učí se svědomitě
- 3 – Žák řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává obtíže a odstraňuje chyby.
 - učivo v podstatě ovládá
 - v myšlení je méně samostatný
 - myšlenky vyjadřuje ne zcela přesně
 - k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- 4 – Žák dělá podstatné chyby a nesnadno je překonává.
 - učivo ovládá se značnými mezerami
 - v myšlení je nesamostatný, pracuje pouze s nápovědou
 - vyjadřuje se značnými obtížemi
 - projevuje malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- 5 – Žák praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
 - učivo neovládá, odpovídá nesprávně i na návodné otázky
 - nedokáže se samostatně vyjádřit
 - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné
24. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace (např. při přestupu na jinou ZŠ, pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání).
25. Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení a pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	celkem výstižné
3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	

1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a školní řád. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a se školním řádem. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

26. Zásady a způsob sebehodnocení žáků:

- a) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- b) Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, a to způsobem přiměřeným věku žáků.
- c) Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit: co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy, jak bude pokračovat dál.
- d) Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- e) Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- f) Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb. Chyba je důležitý prostředek učení.
- g) Sebehodnocení může být prováděno formou ústní i písemnou.

27. Zásady pro hodnocení chování ve škole:

- a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, ale i s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě.
- b) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
- c) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- d) Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- e) Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: průběžně prostřednictvím žakovské knížky, před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období), okamžitě v případě zvláště závažného porušení školního řádu.

28. Stupně hodnocení chování a kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům

slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

29. Pochvaly a kázeňská opatření:

Pochvaly:

- a) Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní aktivity, záslužný statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- b) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Kázeňská opatření:

Při porušení školního řádu lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele (drobné kázeňské přestupky a drobné porušování školního řádu)
- b) důtku třídního učitele (opakované kázeňské přestupky a závažnější opakované porušování školního řádu)
- c) důtku ředitele školy (závažné porušení školního řádu)

Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Třídní učitel zaznamená udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky do katalogového listu.

30. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je

hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků v tomto školním řádu.

- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 - c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
 - d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
31. Způsob získávání podkladů pro hodnocení - podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - b) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
 - d) didaktickými testy,
 - e) kontrolními písemnými pracemi a praktickými pracemi
 - f) analýzou různých činností žáka,
 - g) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (např. z pedagogicko-psychologické poradny),
 - h) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
32. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují.
Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
33. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
34. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
35. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odst. 6 věty třetí školského zákona (tj. opakování ročníku na základě žádosti

- zákonného zástupce a doporučujícího vyjádření odborného lékaře).
36. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně základní školy, který již v rámci 1. stupně opakoval ročník, a žák 2. stupně základní školy, který již v rámci 2. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
 37. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, pak krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, pak krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2 školského zákona (tj. podle pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v tomto školním řádu). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní, nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.
 38. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
 39. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Opravné zkoušky jsou komisionální. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději 15. září následujícího školního roku. Do této doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
 40. Komisionální přezkoušení a opravná zkouška se řídí § 22 a 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Komisi pro komisionální přezkoušení a pro opravnou zkoušku jmenuje ředitelka školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná (předseda, zkoušející učitel, přísedící). Výsledek komisionálního přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení nebo výsledek opravné zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení nebo výsledek opravné zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
 41. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník. Ředitelka školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky, nezískal základní vzdělání, povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na základě dosavadních výsledků vzdělávání žáka

pokračování v základním vzdělávání.

42. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň tři známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě z vyšetření.
43. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka. Vyučující zapisuje známky do žákovské knížky průběžně.
44. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
45. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Informuje o tom ostatní vyučující. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
46. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
47. Vyučující zajistí zapsání známek také do katalogového listu (třídního katalogu) a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
48. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do konce října dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
49. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - a) neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - b) účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
 - c) učitel klasifikuje žáka jen z probraného učiva, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné,
 - d) před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
 - e) prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
50. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

Dodatek k ŠVP ZV č. 1
Název školního vzdělávacího programu:
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola: Základní škola Rozseč nad Kunštátem, okres Blansko

Ředitelka školy: Mgr. Alena Dvořáková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

.....
Mgr. Alena Dvořáková, ředitelka školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje Školní vzdělávací program ZŠ Rozseč nad Kunštátem ve znění platných dodatků od 1. 9. 2016 takto:

V celém textu ŠVP se v souladu s právními předpisy (s novelou školského zákona č.82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb.,o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) nahrazuje označení žák se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním. Platným termínem je žák s priznanými podpurnými opatřeními nebo žák s podpurnými opatřeními prvního až pátého stupně.

V části 3 Charakteristika ŠVP se text odstavce 3.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 3.4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných nahrazují textem následujícího znění:

- 3.3. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP)

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s dalšími pracovníky školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají

rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav metod práce se žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.

Třídní učitel odpovídá za konečnou podobu PLPP, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce učitelů a zákonných zástupců.

Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci ředitele školy.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP)

IVP sestavuje třídní učitel případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav metod práce se žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného par. 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem žáka a získání jeho informovaného souhlasu. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky. IVP může být zpracován i na kratší období než je školní rok, může být v průběhu školního roku doplňován a upravován. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá ředitel školy.

3.4. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP)

PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav obsahu vzdělávání, metod práce se žákem, způsobu hodnocení apod. Třídní učitel plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce učitelů a zákonných zástupců (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci ředitele školy.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP)

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav obsahu vzdělávání (i nad rámec ŠVP), metod práce se žákem, způsobu hodnocení apod. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného par. 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Třídní učitel plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP, stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky. IVP může být zpracován i na kratší období než je školní rok, může být v průběhu školního roku doplňován a upravován. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá ředitel školy.